

PONDELOK 4. MÁJA 2009

PREDSEDÁ: PÁN PÖTTERING

predseda

(Rokovanie sa začalo o 17.05 hod.)

1. Pokračovanie prerušeného zasadania

Predseda. – Otváram zasadnutie Európskeho parlamentu, ktoré bolo prerušené vo štvrtok 24. apríla 2009.

2. Vyhlásenia predsedníctva

Predseda. – Dámy a páni, pred pár dňami bolo piate výročie najväčšieho rozšírenia v histórii Európskej únie. Dňa 1. mája 2004 prejavilo sedemdesiatpäť miliónov ľudí z desiatich krajín strednej a východnej Európy a Stredozemia, konkrétne Estónska, Lotyšska, Litvy, Poľska, Českej republiky, Slovenska, Maďarska, Slovinska, Malty a Cypru, radosť z toho, že sa stali občanmi Európskej únie. Po tomto rozšírení pristúpili v roku 2007 Rumunsko a Bulharsko.

Možnosť uskutočniť tieto kroky bola jedným z najúžasnejších úspechov našej doby. Po šesťdesiatich rokoch útlaku, ktorým trpeli ľudia zo strednej a východnej Európy, predstavovalo rozšírenie EÚ zavŕšenie opätovného zjednotenia nášho kontinentu. Toto zjednotenie sa zakladá na spoločných hodnotách slobody, demokracie, právneho štátu a dodržiavaní ľudských práv a ľudskej dôstojnosti. Výsledkom tohto procesu je to, že EÚ nadobudla silu, rozmanitosť a kultúrne bohatstvo. Proces rozširovania bol a je obohacujúcou skúsenosťou pre všetky členské štáty aj pre EÚ ako celok.

Päť rokov po tejto historickej chvíli sa ukázalo, že rozšírenie je pre EÚ obrovským úspechom. Jeho význam pre každodenný život našich občanov naďalej rastie. Po komunistickom útlaku prispel proces rozšírenia k tomu, aby sa demokracia stala skutočnosťou, a k posilneniu stability na našom kontinente. Rozšírenie zvýšilo v nových členských štátoch životnú úroveň a poskytlo silný stimul pre hospodárstvo celej Európy, pretože aj staré členské štáty využili nové možnosti vývozu a investícií, ako aj väčší trh. Pristúpenie dvanástich nových krajín v podstate posilnilo pozíciu EÚ vo svete a ako medzinárodnému politickému a hospodárskemu aktérovi jej pridalo vážnosť.

Počas piatich rokov, ktoré od rozšírenia uplynuli, sme do Európskeho parlamentu a do ostatných inštitúcií Európskej únie úspešne integrovali nových členov. Naučili sme sa vychádzať si v ústrety a užšie spolupracovať. Väčšia a rozmanitejšia EÚ si však vyžaduje užšiu spoluprácu a väčšiu možnosť prijímať opatrenia.

Lisabonská zmluva obsahuje kľúčové reformy potrebné na prispôbenie inštitúcií EÚ následkom rozšírenia a na to, aby získali postavenie, v ktorom dokážu riešiť naše problémy. Aj napriek tomu, že rokovania o ratifikácii Lisabonskej zmluvy sa ešte neukončili, mali by sme si byť istí, že začiatkom budúceho roka dosiahneme pozitívny výsledok, a dúfame, že výsledok bude pozitívny aj budúcu stredu v českom senáte.

(potlesk)

Dámy a páni, mali by sme byť mimoriadne radi, že dnes sme členmi tohto spoločenstva. Táto skutočnosť je veľmi pekne vyjadrená aj v Berlínskom vyhlásení z 25. marca 2007: „Je šťastím, že my, občania Európskej únie, sme zjednotení.“ Máme dôvod, aby sme boli radi a aby sme boli vďační.

Teraz musíme prejsť k dosť znepokojujúcej skutočnosti. Chceme vyjadriť našu obrovskú obavu v súvislosti s tragickou situáciou americko-iránskej novinárky Roxany Saberiovej, ktorá bola odsúdená na osem rokov väzenia za údajnú špionáž pre USA a ktorá sa v súčasnosti nachádza vo väznici Evin v Teheráne. V mene Európskeho parlamentu sa chcem pripojiť k predsedovi Európskej rady a prezidentovi USA a žiadať o okamžité a bezpodmienečné prepustenie Roxany Saberiovej.

(potlesk)

Prípád Roxany Saberiovej odzrkadľuje celkovú dramatickú situáciu v Iráne z hľadiska ľudských práv, ktoré sa od roku 2005 neustále porušujú, najmä v súvislosti s občianskymi a politickými právami, aj napriek skutočnosti, že Irán sa v rámci existujúcich medzinárodných nástrojov zaviazal podporovať a ochraňovať

ľudské práva. Odsúdenie pani Saberiovej prichádza v kritickej chvíli, dva mesiace pred prezidentskými voľbami v Iráne a len krátko po snahe o zlepšenie vzťahov s Iránom zo strany USA a EÚ.

Veľmi ma znepokojuje, že pokiaľ ide o súčasný politický vývoj, pani Saberiovú by mohli využiť ako tromf pri rokovaníach a chcel by som čo najdôraznejšie odsúdiť tento zjavne politicky motivovaný krok. Chcel by som uistiť rodinu pani Saberiovej o našej solidarite a pevnom záväzku Európskeho parlamentu, ktorý spočíva v zabezpečení bezpodmienečného dodržiavania ľudských práv a demokracie v Iráne a na celom svete.

(potlesk)

Rád by som dodal, že nás informovali, že mladú iránsku ženu, ktorú obvinili zo spáchania trestného činu v období, keď bola nepľnoletá, v súčasnosti popravili. Táto skutočnosť je v rozpore so všetkými predpismi medzinárodného práva a proti tomuto zločinu protestujeme.

(potlesk)

Na záver by som vás rád informoval, že po tragických udalostiach, ktoré sa odohrali minulý týždeň v holandskom Appeldoorne, som v mene nás všetkých tlmočil úprimnú sústrasť holandskej kráľovnej, rodinám obetí a holandským občanom a to, že všetci v Európe stojíme pri našich holandských priateľoch.

To boli oznámenia z mojej strany. Teraz pristúpime k bežnému programu.

3. Schválenie zápisnice z predchádzajúceho rokovania: pozri zápisnicu

*
* *

Johannes Blokland (IND/DEM). –(NL) Vážený pán predseda, Deň kráľovnej je v Holandsku každoročným sviatkom, ktorý všetci obyvatelia Holandska oslavujú spoločne s dynastiou Oranje-Nassau. Tieto oslavy boli brutálnym spôsobom narušené a zo šoku sme sa ledva spamätali. Spomíname si na obeť a chceme vyjadriť sústrasť ich príbuzným. V mene holandskej delegácie by som vám rád poďakoval za list, ktorý ste v mene Európskeho parlamentu poslali našej kráľovnej Beatrix.

4. Preskúmanie osvedčení o zvolení za poslanca: pozri zápisnicu

5. Podpis aktov prijatých v spolurozhodovacom postupe: pozri zápisnicu

6. Korigendá (článok 204a rokovacieho poriadku): pozri zápisnicu

7. Oznámenie predsedníctva: pozri zápisnicu

8. Predložené dokumenty: pozri zápisnicu

9. Otázky na ústne zodpovedanie a písomné vyhlásenia (predložené dokumenty): pozri zápisnicu

10. Kroky podniknuté na základe uznesení Parlamentu: pozri zápisnicu

11. Petície: pozri zápisnicu

12. Presun finančných prostriedkov: pozri zápisnicu

13. Program práce

Predseda. Konečné znenie návrhu programu tohto zasadnutia, ktorý navrhla konferencia predsedov na svojom zasadnutí vo štvrtok 30. apríla 2009 v súlade s článkom 132 rokovacieho poriadku, bolo rozdané. Boli navrhnuté tieto pozmeňujúce a dopĺňujúce návrhy:

Streda:

Konfederatívna skupina Európskej zjednotenej ľavice – Nordická zelená ľavica (GUE/NGL) požiadala, aby bolo spoločné vyhlásenie o správach pána Leinena, Dehaeného, Broka, pani Guyovej-Quintovej a pani Kaufmannovej o Lisabonskej zmluve vyňaté z programu.

Mary Lou McDonald, *v mene skupiny GUE/NGL*. – Vážený pán predseda, v mene svojej skupiny žiadam, aby bol tento balík správ vyškrtnutý z programu tohto zasadnutia. Myslím si, že tento Parlament by mal preukázať určitú mieru pokory a rešpektovania demokratického procesu. Všetci vieme, že Írsko Lisabonskú zmluvu odmietlo, a preto ma do istej miery udivuje, že Parlament trvá na rokovaní o tejto záležitosti.

Z demokratického hľadiska je nevhodné, aby tento Parlament zrušil rozhodnutie Írska, alebo aby sa Parlament využil na zvyšovanie nátlaku na Írsko, aby v nadchádzajúcich mesiacoch prijalo zmluvu, ktorá zjavne nie je v našom záujme ani v záujme európskych občanov. Pripomínam pánom poslancom a paniam poslankyniam, že demokratické hlasovanie o tejto zmluve sa uskutočnilo jedine v Írsku a že na tomto jedinom mieste, kde bola podrobená demokratickému rozhodnutiu, ju odmietli.

Žiadam v tomto období, len pár týždňov pred európskymi voľbami, v ktorom je otázka kvality našej demokracie taká kľúčová, aby boli tieto správy vyškrtnuté z programu a aby sme svoju pozornosť upriamili radšej na hospodárske otázky a otázku nezamestnanosti, na problémy, ktoré sa skutočne týkajú našich občanov.

Daniel Cohn-Bendit, *v mene skupiny Verts/ALE*. – (DE) Vážený pán predseda, tento spôsob argumentácie pokladám za neuveriteľný. Nejde o to, aby sme dnes na tomto mieste ratifikovali Lisabonskú zmluvu. Chceme sa na jej ratifikáciu len pripraviť. Ak sa neratifikuje, všetko, o čom sme rozhodli, bude zbytočné. Ak sa však ratifikuje, a k tomu by malo dôjsť v októbri, tento Parlament bude musieť od novembra pracovať iným spôsobom. Bolo by od nás skutočne nezodpovedné, aby sme sa na to nepripravili. Preto je táto rozprava potrebná, a preto je potrebné prijať aj rozhodnutie.

Navyše, pani McDonaldová, pokladám za veľmi nečestné voči vašej kolegyni pani Kaufmannovej, ktorá, bohužiaľ, odchádza z Parlamentu, že ste jej na záver jej pôsobenia ani nedali šancu, aby bola svedkom prijatia takejto dôležitej správy Európskym parlamentom. V mene vašej kolegyně pani Kaufmannovej s vami nemôžem súhlasiť.

(potlesk)

(Parlament zamietol návrh.)

Skupina GUE/NGL požiadala, aby bolo do programu zaradené objasnenie Komisie v súvislosti so zelenou knihou týkajúcou sa reformy rybného hospodárstva.

Pedro Guerreiro, *v mene skupiny GUE/NGL*. – (PT) Vážený pán predseda, navrhujeme, aby sa do programu zaradila rozprava o reforme spoločnej politiky rybného hospodárstva zohľadňujúcu skutočnosť, že Európska komisia 22. apríla predložila zelenú knihu o reforme tejto dôležitej spoločnej politiky. Zohľadniť treba aj vážne dôsledky niektorých návrhov, ktoré obsahuje táto zelená kniha, na toto strategické odvetvie a na rybárov. Z uvedeného dôvodu a vzhľadom na politickú dôležitosť a aktuálnosť tejto rozpravy už podal návrh o jej zaradenie do programu aj parlamentný Výbor pre rybné hospodárstvo. Toto plenárne zasadnutie je poslednou možnosťou súčasného Parlamentu vyjadriť svoje stanovisko k tejto otázke.

Philippe Morillon, *predseda Výboru pre rybné hospodárstvo*. – (FR) Vážený pán predseda, problém spočíva jednoducho v tom, že nebudeme mať čas. Nie je praktické začať rozpravu o problematike, ktorá sa uzavrie v roku 2012 alebo 2013, dnes, keď nám zostáva veľmi málo hodín.

Rokovali sme o nej vo výbore na stretnutí 30. apríla. Stanovisko všetkých mojich kolegov je také, že by sme mali počkať do ďalšieho volebného obdobia a až potom začať skúmať tieto otázky.

(Parlament zamietol návrh.)

(Program práce bol prijatý, a teda zmenený a doplnený.)⁽¹⁾

⁽¹⁾ Pre ďalšie pozmeňujúce a dopĺňajúce návrhy k programu práce, pozri zápisnicu.

14. Jednominútové vystúpenia k otázkam politického významu

Predseda. – Nasledujúcim bodom sú jednominútové vystúpenia k otázkam politického významu.

Tunne Kelam (PPE-DE). – Vážený pán predseda, ďakujem za gratuláciu k výročiu rozšírenia Európskej únie.

Na konci tohto volebného obdobia by som chcel vzdať hold činnosti medziskupiny Európskeho parlamentu pre baltickú Európu, ktorá vypracovala od posledného rozšírenia praktické závery týkajúce sa skutočnosti, že Baltské more sa vlastne stalo vnútorným morom Únie. Podnietila novú európsku politiku – stratégiu pre oblasť Baltského mora. Môžeme byť úplne spokojní, že pod tvorivým a skúseným vedením pána Christophera Beazleyho si stratégia pre oblasť Baltského mora získala podporu Komisie a onedlho bude predstavená švédskemu predsedníctvu. Preto dôrazne odporúčam, aby táto medziskupina pokračovala vo svojej práci aj počas činnosti nového Európskeho parlamentu.

Vykonávanie stratégie pre oblasť Baltského mora bude dlhým procesom, ktorý potrebuje parlamentný dohľad a občas aj správy. Dúfam aj v to, že činnosť medziskupín ako základnej formy parlamentnej demokracie nebude novým Európskym parlamentom obmedzovaná. V tejto chvíli opakujem slová svojho kolegu pána Bushilla-Matthewsa.

Glyn Ford (PSE). – Vážený pán predseda, v mene skupiny svojich voličov vás naliehavo žiadam o intervenciu u Komisie. Občanov Gibraltáru, ktorých mám česť formálne zastupovať počas piatich rokov a neformálne počas dvadsiatich predchádzajúcich rokov, vážne znepokojuje zvýšený výskyt rakovinových ochorení, ktorý bol nedávno zistený na Gibraltári aj na španielskej strane hranice.

Keď sa nachádzate na Gibraltári, určite si všimnete, a občas aj cítite, dym a znečistenie z rafinérií v blízkosti hraníc. Vyskytli sa obavy, že sú príčinou zvýšeného výskytu rakovinových ochorení.

Boli by sme radi, keby sa uskutočnilo spoločné vyšetrovanie na oboch stranách a aby sa spoločne stanovili podmienky s cieľom pokúsiť sa o zmiernenie starostí a obáv ľudí na oboch stranách hranice v súvislosti so znečistením a jeho následkami.

Bill Newton Dunn (ALDE). – Vážený pán predseda, v mene jedného zo svojich voličov chcem upozorniť na prípad mladého muža s dvojistou britsko-gréckou štátnou príslušnosťou, ktorý sa volá John Zafiropoulos. Minulý rok bol gréckym súdom prvého stupňa odsúdený na neprimerane tvrdý trest odňatia slobody v Grécku. Podľa informácií, ktoré mám, pán predseda, usudzujem, že boli porušené základné predpisy gréckej legislatívy, ako aj ustanovenia pre spravodlivé súdne konanie. Tieto ustanovenia sú vymedzené v celej Európe a má na ne právo každý európsky občan.

Začiatkom roka som písal gréckemu ministrovi spravodlivosti do Atén, aby som ho upozornil na svoje obavy. Odpoveď, ktorú som dostal po troch mesiacoch, bola podpísaná bežnými úradníkmi z ministerstva a vôbec sa netýkala veci, v ktorej som písal, teda porušenia pravidiel spravodlivého súdneho konania. Táto záležitosť ma veľmi znepokojuje, pán predseda, a preto ju predkladám v Parlamente práve teraz. Dúfam, že Atény mi pošlú primeranú odpoveď a že uskutočnia úplnú a spravodlivú revíziu prípadu pána Zafiropoulosa.

Ewa Tomaszewska (UEN). – (PL)Vážený pán predseda, rada by som sa vyjadrila o spôsobe práce Európskeho parlamentu. Myslím si, že hlasovanie o dôležitých dokumentoch len pár minút po skončení rozpravy o nich nie je rozumné. Nie všetky argumenty vychádzajú najavo pred zasadnutiami politických skupín a v prípade, že ide o veľké množstvo pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov, stojí za to uvažovať o presunutí hlasovania na ďalší deň. Túto záležitosť by bolo treba zvážiť počas ďalšieho volebného obdobia.

V poslednom čase sa, bohužiaľ, odohrali dve udalosti, ktoré sú pre mňa veľmi významné, a rada by som sa vyjadrila aj o nich. Po prvé, Rusko podpísalo s Abcházskom a Osetskou dohodu, ktorá zabezpečuje prítomnosť ruských jednotiek v týchto gruzínskych provinciách. Aké právo máme teda na to, aby sme tvrdili, že situácia v Čečensku je vnútornou záležitosťou? Dúfam, že Parlament sa počas budúceho volebného obdobia vyjadrí aj o tejto otázke.

V Poľsku prišlo počas posledného roka o prácu ďalších 114 000 ľudí. Nie je to len dôsledok krízy. Na úrady práce prichádzajú oznamy o plánoch na hromadné prepúšťanie, ktoré sa týkajú viac ako 80 000 zamestnancov poľských lodeníc. O pracovné miesta ich pripravila Európska únia, ktorá umožňuje využitie štátnych finančných prostriedkov na podporu iných pracovných miest v iných krajinách. To je diskriminácia.

Milan Horáček (Verts/ALE). – (DE) Vážený pán predseda, Slovinsko minulý týždeň zintenzívnilo svoju opozíciu voči pristúpeniu Chorvátska. Rád by som opísal tento konflikt jasne, pretože toto správanie sa mi zdá neprimerané a nehodné členského štátu Európskej únie.

Chorvátsko je kandidátska krajina, ktorá čaká na vstup do Európskej únie a preukázalo veľkú ochotu pri zavádzaní reforiem. Nesplnilo síce všetky kritériá, ale zvolený smer je jasný. Slovinsko musí skončiť s týmto malicherným správaním, aby bolo možné rýchlo nájsť riešenie. Lisabonská zmluva a proces rozširovania umožnia Európskej únii ďalej sa rozvíjať a Chorvátsko sa stane členským štátom.

Urszula Krupa (IND/DEM). – (PL) Vážený pán predseda, v súvislosti s obavou o budúcnosť Európy by som chcela dnes, na poslednom zasadnutí tohto volebného obdobia v Štrasburgu pripomenúť slová nášho významného rodáka, Svätého Otca Jána Pavla II., ktorý povedal: „Európsku jednotu nedosiahneme, kým nebude založená na jednote ducha“. Práve kresťanstvo poskytlo Európe najhlbší základ jednoty a po stáročia ju posilňovalo. Bolo to kresťanské evanjelium a jeho chápanie ľudstva a prínos pre vývoj histórie, ľudí a národov. Neznamená to, že využívame históriu vo svoj prospech, pretože história Európy je ako obrovská rieka, do ktorej sa vlievajú mnohé prítoky a potoky a rozmanitosť tradícií a kultúry, ktorá vytvorila Európu, je jej obrovským bohatstvom. Samotný základ európskej identity je postavený na kresťanstve a súčasný nedostatok duchovnej jednoty je predovšetkým výsledkom krízy nášho uvedomovania si tejto kresťanskej identity.

Ashley Mote (NI). – Vážený pán predseda, posledných päť rokov som s hrôzou sledoval nekonečné škandalózne inštitucionalizované rabovanie peňazí daňových poplatníkov zo strany EÚ. S hrôzou som sledoval už preľudnené Spojené kráľovstvo zaplavované stovkami a tisícmi nevítaných zahraničných pracovníkov, ktorí prichádzajú pre vlastný prospech a využívajú náš systém sociálneho zabezpečenia. Podrobne som sledoval legislatívny systém, ktorý dovoľuje anonymným byrokratom vytvárať takzvané zákony bez ohľadu na škody, ktoré spôsobujú britskému hospodárstvu a podnikom. Podrobne som sledoval –

(Poznámka zo zadných lavíc: „Z väzenia jej Veličenstva!“)

– nákladné neplodné diskusie parlamentu, ktorý vytváral premyslenú ilúziu zodpovednej demokracie, obrovský podvod voči voličom, ktorí nás sem poslali.

Prezident Gorbačov mal pravdu. EÚ je starý Sovietsky zväz prezlečený do západného oblečenia. Jedného dňa si uvedomíte, že nie je možné byť pánom v cudzom dome.

Predseda. – Vystupujete v slobodnom parlamente. Keby nebol slobodný, nemohli by ste si dovoliť ani toto vystúpenie.

(potlesk)

Ljudmila Novak (PPE-DE). – (SL) Dňa 2. apríla tento Parlament prijal veľkou väčšinou uznesenie o svedomí Európy a totalitarizme. Milujem svoju vlasť Slovinsko, zarmucuje ma však, že toto uznesenie Európskeho parlamentu nepadlo v Slovinsku na úrodnú pôdu a že nám nepomohlo pri riešení páľčivých problémov minulosti.

Naopak, sú istí ľudia, ktorí chcú pozdvihnúť Tita na úroveň hrdinu a pomenovať po ňom ulicu v slovinskom hlavnom meste aj napriek tomu, že bol zodpovedný za hromadné vraždenie po vojne. Keďže Tito nebol nikdy postavený pred súd, mnohí ľudia nechcú pripustiť, že toto hromadné povojnové vyvražďovanie predstavuje zločin a že tí, ktorí ho organizovali, boli zločinci.

Možno by bolo vhodné, aby Európsky parlament alebo aby ste vy, pán predseda, vyzvali národné parlamenty, aby sa oboznámili z uznesením a aby ho podporili alebo doplnili, pričom by zohľadnili špecifické okolnosti svojho štátu. Prispeli by tak k jasnejšiemu a spravodlivejšiemu chápaniu svojich a európskych dejín.

Richard Corbett (PSE). – Vážený pán predseda, často odsudzujeme predpokladanú nedostatočnú informovanosť verejnosti tesne pred európskymi voľbami. Po vystúpení pána Mota, ktoré sme si pred chvíľou vypočuli, by som chcel skonštatovať, že väčší problém predstavuje úmyselné dezinformovanie, možno až lži, ktoré sa na verejnosti šíria.

Po mojej krajine má v súčasnosti takzvaná Strana za nezávislosť Spojeného kráľovstva, za ktorú bol zvolený pán Mote, rozmiestnené plagáty s tvrdením, že členstvo v Európskej únii nás denne stojí 400 miliónov EUR. To by bolo 15 miliárd EUR ročne. Táto suma je v skutočnosti päťkrát vyššia ako reálna suma, ku ktorej sa

môžete dostať v knižnici Dolnej snemovne. Nezaostal ani ich sponzor Stuart Wheeler, ktorý povedal, že Európa stojí Spojené kráľovstvo 120 miliárd GBP ročne, čo je 36-krát viac ako skutočná suma.

Pravdou však je, že európsky rozpočet vo výške 3,3 miliardy EUR predstavuje jednoducho 1 %HDP. Je to pomerne nízky rozpočet, dosť nízky v porovnaní s obrovskými hospodárskymi prínosmi, ktoré dosahujú v mojej krajine výšku približne 2 000 EUR na rodinu. Ide o obrovský prínos, ktorý stojí za členstvo a za to, aby sa o ňom hovorilo.

Ako ste povedali, pán predseda, cenou za slobodu je právo niektorých ľudí dezinformovať a klamať. Túto cenu musíme zaplatiť, musíme však zanieťene chrániť pravdu.

(potlesk)

Chris Davies (ALDE). – Vážený pán predseda, riaditeľ pre prevádzku agentúry UNRWA v Gaze John Ging minulý týždeň vystúpil pred poslancami tohto Parlamentu a informoval nás o tom, že do Gazy sa doposiaľ nedostali žiadne materiály potrebné na rekonštrukciu po bombových útokoch, žiadna pomoc obchodu alebo priemyslu a že OSN pokrýva len 60 % potrieb obyvateľov súvisiacich s kúrením.

Vážený pán predseda, situáciu ste videli na vlastné oči. Táto situácia však pretrváva a je výsledkom kolektívneho trestania nevinných ľudí zo strany Izraela.

Len pred pár dňami sme si s údivom vypočuli, že Izrael sa vyhráza Európskej únii a tvrdí, že keď bude pani komisárka Ferrerová-Waldnerová aj naďalej odmietať obnovenie dohody o pridružení medzi Izraelom a EÚ, vplyv Európy sa zmenší a oslabí a v mierovom procese nebudeme zohrávať žiadnu úlohu.

Je najvyšší čas zastaviť to. Správanie Izraela je urážkou ľudstva a civilizácie. Je čas, aby sme platnosť dohody nielenže neobnovili, ale aby sme ju pozastavili.

Bernard Wojciechowski (IND/DEM). – (PL) Vážený pán predseda, nadchádzajúcich volieb do Európskeho parlamentu sa zúčastní len 13 % poľských občanov. O voľbe väčšiny rozhodne menšina, a to je veľká škoda. V období celosvetových problémov potrebujeme EÚ a ľudia vidia hodnotu medzinárodnej solidarity.

V poslednej dobe sa však neurobilo nič, aby sa zvýšilo zapojenie spoločnosti do tejto oblasti. Diskusii v Poľsku dominujú šarvátky medzi dvoma stranami. Verejné peniaze sa nezmyselne mihajú na veľkoplošné tabule s fádnyimi tvármi tých, ktorí nevedia, ako sa dostať medzi ľudí a ako s nimi hovoriť. Premiér Tusk sa o skutočnú diskusiu o európskych otázkach zaujíma rovnako ako pán Kaczyński pred ním.

Naposledy, keď som vystúpil v tomto Parlamente, som sa pýtal, či Európsky parlament očakáva na poslednú chvíľu nejaké výrazné úsilie s cieľom presvedčiť ľudí, aby šli voliť. Bohužiaľ, tejto rozprave predsedal pán Siwiec, ktorý, ako sa zdá, si ešte stále nevie zvyknúť na myšlienku, že demokracia bez účasti ľudí nestojí za nič.

Preto sa pýtam ešte raz: dokáže Európsky parlament urobiť aspoň niečo, aby ako inštitúcia mohol splniť očakávania vo vzťahu k voľbám? Trinásť percent nie je len nešťastné číslo, je to úplná hanba.

Avril Doyle (PPE-DE). – Vážený pán predseda, len by som chcela reagovať na kritiku ekologických žiaroviek, ktorá sa v priebehu tohto víkendu znova objavila v médiách, predovšetkým v euroskeptických médiách.

Kto mlčí, ten svedčí, preto by som chcela len poznamenať, že energeticky úsporné žiarovky nepredstavujú pre verejnosť nebezpečenstvo, ak s nimi bude spotrebiteľ, domáci užívateľ správne zaobchádzať a ak sa budú vyrábať vo vhodnom pracovnom prostredí, v ktorom sa bude rešpektovať zdravie zamestnancov a životné prostredie.

Je povinnosťou európskych nadnárodných spoločností, ktoré vyrábajú žiarovky v krajinách ako Čína, aby zaručili dodržiavanie výrobných noriem, ktoré by sme požadovali, keby sa vyrábali v Európskej únii. Koncový výrobok, samotná žiarovka, je úplne bezpečná, keď ju používame podľa návodu. Je rovnako bezpečná ako ktorékoľvek žiarovky alebo napríklad batérie, ktoré používame v súčasnosti. Musíme sa ich zbavovať vhodným spôsobom a zaobchádzať s nimi podľa návodu.

Myslím, že v súvislosti s výrobou moderných, ekologickejších a menej znečisťujúcich žiaroviek tu existuje agenda, protieurópska agenda. Myslím si, že sa musíme postaviť tým, ktorí o týchto najdôležitejších výrobkoch dennodenne dezinformujú.

Pierre Pribetich (PSE). – (FR) Vážený pán predseda, prezident Mitterrand hovorieval, že politiku možno robiť dvojako: úradnícky a kuchársky.

Tieto dve možnosti spomínam v súvislosti s prístupom krajín bývalej Juhoslávie a Albánska. Keď počúvam a čítam stanoviská, ktoré prijala Komisia a moji kolegovia poslanci, mám skôr pocit, že sa viac stotožňujú s profesiou úradníka. Striktne a puntičkársky sledujú splnené kapitoly a v oblastiach, v ktorých je to potrebné, dopĺňajú dodatočné fázy, ako napríklad v prípade dvojstranných problémov medzi Slovinskom a Chorvátskom. Som presvedčený, že robia zásadnú chybu.

V tomto prípade by bolo lepšie, keby sa cítili ako kuchári, aby chutným a jemným spôsobom zlučovali prísady a kultúrne rozdiely, aby okorenili jedlá a mali z týchto nových krajín a všetkého, čo z hľadiska obohatenia našej Európy ponúkajú, prospech. Európa zostáva ideálom rešpektu, tolerance a rozmanitosti, zostáva faktorom mieru, a to predovšetkým pre krajiny západného Balkánu. To si vyžaduje spoločnú víziu, víziu spoločného osudu.

V tomto období najväčšej hospodárskej krízy by nebolo nič horšie, než uzavrieť sa do seba a hľadať útočisko v panickom strachu ostatných, v panickom strachu z cudzincov. Spomeňme si na prístup našich otcov, ktorí zakladali Európu, a uplatníme ho v súvislosti s krajinami západného Balkánu.

Jelko Kacin (ALDE). – (SL) Rozšírenie Európskej únie prinieslo rast, mier a stabilitu a umožnilo demokratizáciu. Posledné rozšírenie, ktoré sa uskutočnilo pred piatimi rokmi, bolo úspešné, dnes však čelíme hospodárskej situácii, ktorá si vyžaduje rýchle a účinné kroky.

Vidíme a cítime výhody úplnej integrácie do Európskej únie a rozšírenia eurozóny. Záruka, ktorú poskytuje euro, ukázala, že je úspešným zabezpečením, nielen pokiaľ ide o hospodárske záujmy v rámci Európskej únie, ale aj v širšej Európe.

V Európskej únii nie sme svedkami 27 hospodárskych kríz, ale jednej, veľmi vážnej a hlbkej krízy. Najrýchlejším spôsobom jej riešenia bude spojenie s ostatnými európskymi krajinami a prijatie koordinovaných, včasných a rozhodných opatrení. Protekcionizmus je spiatočným krokom, avšak populizmus je receptom na hospodársky kolaps.

Spoločnosti, ktoré rastú a rozširujú sa, majú budúcnosť. Podobne je aj budúcnosť Európskej únie v ďalšom rozširovaní a vo vytváraní nových možností a lepších príležitostí.

Zita Pleštinská (PPE-DE). – (SK) Tohoročný 1. máj sa niesol v znamení 5. výročia vstupu Slovenska do EÚ. V tento deň sa konali rôzne aktivity, na ktorých sme bilancovali naše pôsobenie v Európskej únii. Ja som sa zúčastnila osláv na slovensko-poľskej hranici na hraničnom moste Čirč-Leluchov. Tento symbolický most, ktorý bol postavený z predvstupových fondov EÚ, spojil slovenské a poľské prihraničné obce a naštartoval spoluprácu medzi obyvateľmi po oboch stranách tejto hranice.

Po vstupe Slovenska a Poľska do schengenského priestoru sa v decembri 2007 odstránili hraničné kontroly, a tým aj administratívne bariéry, ktoré zneprijemňovali obyvateľom život a narúšali ich spoluprácu. Dnes sme svedkami mnohých úspešných projektov, ktoré sú financované zo štrukturálnych fondov EÚ a pomáhajú k trvalému udržateľnému rozvoju v tejto oblasti.

Pán predseda, rada by som vyjadrila svoju veľkú radosť a vďaku za to, že Slovensko spolu so svojimi susedmi patrí do EÚ. Teším sa, že ako jedna zo 14 poslancov reprezentujúcich Slovensko som sa mohla v Európskom parlamente v tomto volebnom období zúčastniť na písaní tejto úspešnej kapitoly v histórii EÚ.

Marusya Ivanova Lyubcheva (PSE). – (BG) V posledných mesiacoch sme boli svedkami niekoľkých únosov lodí somálskymi pirátmi so zámerom vydierať. Hrozí nebezpečenstvo, že táto prax sa zmení na dobre organizovanú formu námorného terorizmu a lukratívnu obchodnú činnosť, ktorej sa budú ako prostredníci zúčastňovať dokonca poradenské a právnické spoločnosti. Aj v prípade, že sa tieto incidenty skončia pre rukojemníkov dobre, nie je to dôvod na radosť. Vlastníci lodí a postihnuté krajiny platia vysokú cenu. Pirátstvo sa stáva hrozbou námornej dopravy v celosvetovom meradle.

Táto činnosť začala mať vplyv aj na čoraz vyšší počet európskych občanov. V súčasnosti držia ako rukojemníkov na lodi Malaspina Castle 16 bulharských občanov. Monitorovanie rokovaní s pirátmi nemožno považovať za primeraný postup. Je potrebná väčšia zrozumiteľnosť v súvislosti so záväzkami, ktoré má Európska únia v pláne prijať v takýchto situáciách. Opatrenia, ktoré v súčasnom období prijímajú rôzne inštitúcie, sú dôležité, avšak zjavne nie sú vôbec primerané. Z uvedeného dôvodu trvám na naliehavých

krokoch na najvyššej úrovni na oslobodenie rukojevníkov a na to, aby sa táto činnosť dostala pod kontrolu. V 21. storočí je to hanba.

Marco Pannella (ALDE). – (IT) Vážený pán predseda, dámy a páni, som tu, rovnako ako vy, už 30 rokov. Keby sme však týchto 30 rokov zhodnotili, videli by sme, že nesplnili nádeje, ktoré sme mali v roku 1985, keď sme v tomto Parlamente uskutočnili kvalitatívny posun od starej a neúspešnej Európy jednotlivých štátov k spojeným štátom európskym.

Dnes sme sa vrátili k tejto nešťastnej minulosti, k Európe jednotlivých štátov, nie však k európskemu štátu, a k svojej uzavretosti. Ľudia okolo nás, ktorí nás vítali ako svoju veľkú nádej, ako príležitosť, sú vlastne tí istí ľudia, ktorí budú čoskoro ľahostajne voliť a ktorí znova odsúdia skutočnosť, že sme, pán predseda, v dôsledku nešťastnej premeny, predstaviteľmi zla, proti ktorému sme vystupovali, a o ktorom sme sa falošne domnievali, že sme ho porazili.

Predseda. – Veľmi pekne vám ďakujem, pán Pannella. Dobré sa pamätám, že pri našom zvolení v roku 1979 ste predložili mnoho pozmeňujúcich a dopĺňujúcich návrhov, vtedy ešte na papieri. Medzitým ste nás však raz opustili, kým ja som tu zostal po celý čas. Vy ste sa vrátili do Ríma a pracovali ste v tamomšom parlamente.

Marie Panayotopoulos-Cassiotou (PPE-DE). – (EL) Vážený pán predseda, oslavujeme výročie pristúpenia nových krajín k Európskej únii a všetkých nás potešilo a dojalo vaše vyhlásenie. Viem si však predstaviť, že prítomná pani komisárka, rovnako ako ja a mnoho mojich kolegov poslancov, sa domnieva, že jedna z krajín, ktoré pristúpili, konkrétne Cyprus, je v severnej časti stále okupovaná a na jej území sa nachádzajú jednotky cudzieho štátu. Európska únia je dnes znova vyzývaná na zabezpečenie toho, aby sa *acquis* Spoločenstva uplatňovalo na celom ostrove Cyprus.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) Hospodárska kríza má výrazný vplyv na svetové hospodárstvo. Odhaduje sa, že všetky členské štáty budú mať v tomto roku zápornú mieru rastu. Na európskej úrovni sa zaznamenal znepokojujúci nárast počtu nezamestnaných. Mnohé spoločnosti obmedzujú svoje činnosti a prepúšťajú personál, alebo sa ich zamestnanci stávajú *de facto* nezamestnanými.

Občania Európy prichádzajú o pracovné miesta a majú ťažkosti pri splácaní pôžičiek. Zhoršuje sa aj kvalita ich života. Som presvedčená, že EÚ musí počas tohto obdobia hospodárskej a finančnej krízy investovať predovšetkým do ľudí. Blaho európskych podnikov závisí od zamestnancov. Preto som presvedčená, že našou povinnosťou je podporovať predovšetkým ich.

Myslím si, že na Samite o zamestnanosti, ktorý sa uskutoční 7. mája v Prahe, sa musia naliehať špecifikovať konkrétne riešenia na zastavenie znepokojujúceho rastu nezamestnanosti. Využívam túto príležitosť a naliehať žiadam Európsku radu, aby bola otázka zachovania pracovných miest a nájdenia riešení na zníženie nezamestnanosti v Európskej únii prioritou jej júňového stretnutia.

Thomas Wise (NI). – Vážený pán predseda, dnes je 4. mája a toto bude moje posledné vystúpenie v tomto Parlamente. Presne pred tridsiatimi rokmi bola do úradu britského premiéra zvolená pani Margaret Thatcherová a čelila podobným problémom spôsobeným socialistami, ako sú dnešné: paralyzujúce dlhy, zvyšujúca sa nezamestnanosť a verejné nepokoje.

Pochopila, že riešenie spočíva v zoštíhlenej štátnej správe, v slobodách jednotlivca a v národnom sebaurčení. Dnes EÚ zavádza rozsiahly riadiaci aparát, zintenzívňuje centrálny dohľad a narúša národný štát. Pamätám sa, ako hovorila „nie, nie, nie“, slová, ktorým EÚ nerozumie alebo ich ignoruje.

V Bruggách predniesla prejav, ktorý je dnes slávny a ktorý bol prejavom nesúhlasného postoja k tomuto projektu. EÚ je päťdesiatročnou nevydarenou odpoveďou na dvestoročný problém. Zastávam názor, že keď bola EÚ odpoveďou, otázka musela znieť veľmi hlúpo. A tak teda, na 4. mája, nech nás sila spája.

Predseda. – Dovolím si krátku poznámku. Myslím, že táto dáma bola, a aj je, úžasná. Bola premiérkou, ktorá schválila to, aby bolo možné právne predpisy súvisiace s jednotným trhom prijať hlasovaním väčšiny. Margaret Thatcherová schválila hlasovanie väčšiny v Rade. Bolo to významné rozhodnutie.

Csaba Sándor Tabajdi (PSE). – (HU) Vážený pán predseda, pred dvoma týždňami som tu, podobne ako teraz, stál a opisoval rozšírenie EÚ ako úspech, vďaka ktorému staré a nové členské štáty využívajú vzájomné výhody v situácii, ktorá je prospešná pre všetky strany. Dnes by som, pán predseda, rád povedal, že keďže sa v súčasnosti nachádzame uprostred hospodárskej krízy, politická elita musí byť príkladom skromnosti.

V Nemecku zaviedli obmedzenia pre manažérov podnikov, ktoré dotuje štát. Prezident USA Obama prijal podobné opatrenia, kým maďarská vláda znižuje platy ministrov o 15 percent.

Pán predseda, bolo by dobré, keby mohla byť v tejto oblasti príkladom aj Európska komisia. Napokon, v čase krízy by malo na povest, dôveryhodnosť a prestíž EÚ obrovský vplyv, keby sa komisári vzdali časti svojho nekresťanského odstupného. Aj keď je to len symbolické gesto, bolo by pre občanov Európy signálom, že počas hospodárskej krízy sú aj vedúci predstavitelia pripravení prinášať obeť a preukázať solidaritu s tými, ktorí majú oveľa skromnejšie príjmy.

Charles Tannock (PPE-DE). – Vážený pán predseda, Čínska republika, ktorá je známejšia pod názvom Taiwan, nakoniec dosiahla svoj zaslúžený cieľ. Podarilo sa jej v úlohe pozorovateľa zúčastniť na svetovom zdravotníckom zhromaždení (SZZ). Čínska ľudová republika (ČĽR) tomuto kroku sústavne bránila od roku 1971, kedy nahradila Taiwan v Organizácii Spojených národov.

Ako lekár som pevne presvedčený, že otázky verejného zdravia by nikdy nemali zohrávať úlohu v medzinárodných vzťahoch. Európskemu parlamentu slúži ku cti, že sústavne odmieta malichernú politiku Peking, ktorý bránil pokusom Taiwanu zúčastňovať sa na stretnutiach SZZ.

Blahoželám taiwanskému prezidentovi Maovi k jeho úspešnej politike zbližovania Peking a Tchaj-pej. ČĽR nakoniec zistila, aké nerozumné bolo jej násilnícke správanie voči svojmu susedovi.

Aj ja sa teším na zlepšenie vzťahov medzi vládami týchto dvoch krajín, ktoré budú prospešné pre všetky zúčastnené strany a predovšetkým pre dobré zdravie ťažko pracujúcich obyvateľov Taiwanu.

Marco Pannella (ALDE). – (IT) Vážený pán predseda, dámy a páni, dovoľm si osobnú poznámku. Rád by som len zopakoval, že v rozpore s vašim tvrdením, a to ste boli počas celého tohto volebného obdobia dôsledný, ma do tohto Parlamentu opakovane volili počas tridsiatich rokov. Šlo o to, že v rámci tímového ducha Radikálnej strany a po tom, čo som to vopred poradil svojim voličom, som sa vzdal svojho miesta v prospech svojich kolegov, ako napríklad Oliviera Dupuisa, ktorý pracoval v tomto Parlamente a na iných miestach. Vaše tvrdenie bolo teda nesprávne, dovoľte mi zopakovať, že som bol opakovane zvolený počas všetkých volebných období v priebehu tridsiatich rokov.

Bohužiaľ, tentoraz pán predseda – hoci ste tu vlastne boli aj v časoch Otta von Habsburga a Altiera Spinelliho, ktorí podporovali náš Parlament v tom, aby zaujal pevný postoj voči požiadavkám Rady prostredníctvom odmietnutia poskytovať stanoviská – nuž, pán predseda, tentoraz sme obaja svedkami toho, že tento Parlament sa pokojne správa ako „parlament taxikárov“, keď mu hrozí, že na nás v súvislosti s nevydareným lisabonským projektom uvalia lehoty nehodné parlamentu, a uvalili ste ich na nás vy.

Predseda. – Veľmi pekne vám ďakujem, pán Pannella. Vaše slová nie sú v rozpore s tým, čo som povedal. Som presvedčený, že v rokoch 1996 až 1999 ste v Európskom parlamente nepôsobili. Ako ste uviedli, boli ste zvolený, to však nie je v rozpore s tým, čo som povedal. Rád by som vás otvorene uistil, že si vážim všetky vaše činnosti a vašu prácu v Európskom parlamente.

Neena Gill (PSE). – Vážený pán predseda, chcem vyjadriť svoje obavy v súvislosti s tisíckami nevinných civilistov, ktorí sa stali rukojemníkmi vo vlastnej krajine. Hnutie Taliban ich drží v údolí Svät. Všetci poznáme príbehy o zlom zaobchádzaní Talibanu so ženami. Správy z údolia počas posledného mesiaca však hovoria o zatváraní holičstiev, zákaze hudby a odstránení televíznych satelitných prijímačov. Bežným javom sú aj bankové lúpeže a plienenie domov alebo lúpežné prepadnutia žien a krádeže šperkov. Obeťami sú najmä tí, ktorí sa postavili hnutiu Taliban na odpor. Výsledkom zavedenia práva šaría v údolí Svät je aj to, že všetci obyvatelia údolia, ktorí nie sú moslimami, musia platiť jizyu, starý druh dane. Sikhov, ktorí žijú na tomto území, uniesli alebo ohrozovali, až kým s platením nesúhlasili. Ako jedínú sikhskú poslankyňu EP ma kontaktovali mnohí voliči, ktorí sú ohrození udalosťami v údolí Svät. Diskriminujú tam ľudí, ktorí na tomto mieste žijú 60 rokov.

Tento Parlament má za sebou mnoho prípadov boja proti podobným formám porušovania ľudských práv a odsúdenia pôvodcov týchto zastrážovacích praktík. Musíme však prejsť od slov k činom a požiadať Komisiu o konkrétne opatrenia s cieľom zabezpečiť stratégiu riešenia otázky hnutia Taliban a jeho rastúceho vplyvu v tejto oblasti. Taliban predstavuje skutočnú hrozbu pre všetky naše uznávané hodnoty, ľudské práva, rovnosť a demokraciu. Naliehavo žiadam o napísanie listu pani komisárke s cieľom prijať určité opatrenia.

Predseda. – Ďakujem vám, pani Gillová. Aj pre mňa je predsedanie jednominútovým vystúpeniam posledné. Vždy som sa snažil, aby mohlo vystúpiť čo najviac ľudí. Často sa nám podarilo prejsť celý zoznam a podarilo

sa nám to aj dnes. Možnosť vystúpenia patrí k výsadám poslancov Európskeho parlamentu a pondelkové večery sú vždy jednou z príležitostí. Preto by som aj vám rád úprimne poďakoval za vaše slová.

Týmto uzatváram tento bod rokovania.

15. Epidémia chrípky (rozprava)

Predseda. – Ďalším bodom programu je vyhlásenie Komisie o epidémii chrípky.

Androulla Vassiliou, členka Komisie. – Vážení páni predsedovia, ďakujem za príležitosť vystúpiť v Parlamente počas tohto posledného týždňa v súvislosti s celosvetovým šírením chrípkového vírusu A(H1N1). Najskôr vám stručne opíšem súčasnú situáciu a potom vás budem informovať o opatreniach, ktoré EÚ prijíma na zvládnutie tejto krízy.

V najnovšej správe Európskeho strediska pre prevenciu a kontrolu chorôb (ECDC) sa uvádza, že v súčasnosti sa v rámci EÚ a krajín EZVO nachádza 94 potvrdených a 20 pravdepodobných prípadov chrípkového vírusu A(H1N1). Väčšina pacientov bola v postihnutých oblastiach mimo Európy, nie však všetci z nich. V správe sa uvádza osem prípadov prenosu z človeka na človeka, pričom v jednom prípade išlo dokonca o prenos na zdravotníckeho pracovníka.

Potešujúca informácia je, že ochorenie nemalo zatiaľ v EÚ smrteľné následky ani v jednom prípade. Viac ako týždeň sme pozorovali šírenie nákazy v Mexiku, USA, Kanade a v členských štátoch EÚ.

V Mexiku dosiahol vplyv na verejný a hospodársky život výrazné rozmery. Oceňujeme a uznávame mimoriadne úsilie mexických orgánov o obmedzenie šírenia vírusu a pomoc postihnutým.

V súlade s právnymi predpismi EÚ o prenosných ochoreniach sú členské štáty povinné podávať správy o výskytoch ohnisk a o opatreniach, ktoré navrhujú prijať na ich zmiernenie. Stredisko ECDC riadi sieť dohľadu, ktorými sa sledujú záznamy o počte oznámených prípadov. Vďaka nim máme relatívne presný obraz o vývoji situácie v Európe. Tento obraz je základom prijímania primeraných a účinných rozhodnutí o čo najlepšom využití našich obmedzených zdrojov.

Celosvetový obraz nákazy bol dostatočne vážny na to, aby WHO 29. apríla rozhodla o zvýšení hrozby pandémie na fázu 5. Prenos z človeka na človeka sa totiž vyskytol minimálne v dvoch oblastiach. Komisia bola počas celej spolupráce v úzkom kontakte s WHO.

Moje služby vyvíjajú veľké úsilie pri zavádzaní opatrení, ktoré je potrebné prijať v súlade s plánom pripravenosti a reakcie na pandémiu chrípky v Európskom spoločenstve, aby sa vyriešila situácia zapríčinená súčasným prepuknutím. Komisia 24. apríla vytvorila zariadenie na operácie v oblasti verejného zdravia a moje služby odvtedy sústavne pracujú na operatívnej úrovni.

Komisia od soboty 25. apríla zvoláva každý deň stretnutia siete členských štátov pre nakažlivé choroby a Výboru pre zdravotnú bezpečnosť EÚ. Na týchto stretnutiach sa hodnotí epidemiologická situácia, rokuje a rozhoduje sa o opatreniach a o príslušných legislatívnych aktoch.

Diskutuje sa o informáciách pre verejnosť o spôsobe prevencie nákazy a o tom, ako sa informovane rozhodovať o cestovaní. Cieľom týchto rokovaní je zabezpečiť jednotné informácie zo strany všetkých členských štátov, ktoré sú založené na vedeckých informáciách strediska ECDC v súčinnosti s WHO. Rozhodli sme sa rozšíriť dohľad na sezónnu chrípku, ktorý mal za normálnych okolností skončiť v 20. týždni, aby bolo možné identifikovať nákazy s týmto novým chrípkovým vírusom.

Komisia prijala 30. apríla právne záväznú definíciu ochorenia na základe právnych predpisov EÚ o prenosných ochoreniach a toto rozhodnutie bolo uverejnené v Úradnom vestníku z 1. mája.

Keďže zdravotnícke protipatrenia ako antivirotiká a očkovacie látky sú v centre našej reakcie v oblasti verejného zdravia na túto hrozbu, v stredu 29. apríla som sa stretla s európskymi výrobcami, aby som sa dozvedela najnovšie informácie o typoch vyvíjaných výrobkov, o harmonogramoch v súvislosti s novými vakcínami a aby som zistila, či zásah zo strany EÚ dokáže urýchliť ich dodávku. Spolu s členskými štátmi pomocou mechanizmu koordinácie Výboru pre zdravotnú bezpečnosť EÚ skúmame, akým najlepším spôsobom optimalizovať využitie zásob antivirotik.

Môžem informovať Parlament aj o tom, že na základe mojej požiadavky určenej českému predsedníctvu sa 30. apríla stretla Rada ministrov zdravotníctva a prijala súbor významných záverov, v ktorých sa opätovne zdôraznila potreba koordinovanej odozvy na hrozbu novej chrípky.

Rada pripomenula právny záväzok členských štátov koordinovať svoj dohľad a reagovať na hrozby v oblasti zdravia a zhodla sa na tom, že obmedzenie v súvislosti s cestovaním do postihnutých oblastí nepredstavuje oprávnenú reakciu v oblasti verejného zdravia. Rada sa však zhodla aj na tom, že je nevyhnutná dobrá verejná informovanosť a že cestujúci by mali byť schopní vytvoriť si na základe informácií vlastný názor.

Komisia v súčasnom období skúma plán naliehavého zavádzania bodov, ktoré sú zahrnuté v záveroch Rady z 30. apríla. Ich súčasťou bude vývoj očkovacích látok, stratégia ich použitia, usmernenie o čo najlepšom využití zásob očkovacích látok a antivirov, ochranné a preventívne opatrenia a komunikácia s verejnosťou a jej informovanosť.

Je zrejmé, že naše integrované európske hospodárstvo a spoločnosť sú prínosom pre všetkých. Táto výhoda však so sebou prináša aj zodpovednosť. Znamená to, že musíme spolupracovať a prijímať len také opatrenia, ktoré sú podložené údajmi. Ak sa máme vyhnúť tomu, aby sa kríza v oblasti zdravia zmenila na hospodársku krízu, je uvedený prístup nevyhnutný. Nemali by sme sa však nadmieru zamerať len na záporné aspekty týchto udalostí. Vďaka príprave po vtáčej chrípke pred niekoľkými rokmi pod vedením Komisie má EÚ zavedené systémy na spoločnú a účinnú reakciu na túto hrozbu.

Viem, že v poslednom období v súvislosti s nadchádzajúcimi európskymi voľbami tento Parlament rokuje o skutočnom význame Európy pre občanov. Myslím si, že v týchto zložitých dňoch vidíme niektoré veci jasnejšie. Európa znamená solidaritu v rámci spoločného boja proti tejto hrozbe. Znamená spoluprácu, výmenu informácií, odborné znalosti a schopnosti, vďaka ktorým môžeme spoločne konať na základe najlepších dostupných znalostí. Znamená inováciu. Výskum financovaný z európskych prostriedkov pomôže čo najrýchlejšie začať s výrobou očkovacej látky. Znamená potenciál. Prostredníctvom európskych inštitúcií sa všetkým členským štátom umožní okamžite a účinne reagovať na spoločnú krízu. Toto všetko prináša Európa občanom.

Áno, situácia je vážna. Na zvládnutie hrozby sme však pripravení lepšie, ako kedykoľvek predtým. A po tom, ako som minulý týždeň videla odhodlanosť ministrov zdravotníctva, a bolo ich tam všetkých 27, som presvedčená, že v priebehu nadchádzajúcich týždňov budeme schopní reagovať.

PRESEDÁ: PÁN DOS SANTOS

podpredseda

Antonios Trakatellis, v mene skupiny PPE-DE. – (EL) Vážený pán predsedajúci, pani komisárka, v prvom rade vám ďakujem za komplexné informácie a vítam opatrenia, ktoré ste prijali. Rád by som vás upozornil na tri základné otázky, ktoré ste uviedli aj vy a ktoré považujem za nevyhnutné pri riešení novej pandémie.

Prvá sa týka našich plánov, ktoré už spracovala Rada, Európska komisia a Parlament v súvislosti s vtácou chrípkou. Máme teda plány, ktoré sú v skutočnosti celkom kvalitné aj napriek skutočnosti, že odborní vedecí pracovníci kritizovali vynechanie určitých prvkov. Preto by som sa rád opýtal, či boli tieto plány doplnené, či ich členské štáty prijali a či sú pripravené na ich uplatňovanie, pretože najslabší článok je v tejto súvislosti veľmi dôležitý. Chcel by som sa tiež opýtať, či existuje koordinácia, o ktorej ste sa zmienili. Veľmi ma teší, že pokiaľ ide o celú túto chrípkovú záležitosť, ste pripravení realizovať ju spoločne s Európskym strediskom pre prevenciu a kontrolu chorôb.

Druhá otázka, o ktorej sa chcem zmieniť, sa týka antivírusových liečiv. Členské štáty sa zaviazali, že budú mať primerané zásoby týchto liečiv. Antivírusové liečivá sa používajú aj na liečbu, slúžia však, samozrejme, ako prevencia a v tejto súvislosti sú potrebné usmernenia. Nemožno ich totiž používať náhodne, musia sa podávať náležitým spôsobom.

Tretia otázka, o ktorej by som sa rád vyjadril, sa týka toho, že by bolo užitočné, keby sa podarilo vyvinúť očkovaciu látku proti novej chrípke. Táto očkovacia látka bude veľmi dôležitá a som presvedčený, že v súčasnosti, keď máme k dispozícii rôzne techniky, by ju mohli spoločne vyvinúť v priebehu troch až štyroch mesiacov. Bol by som teda rád, keby ste vyvíjali nátlak týmto smerom a aby sa zaručilo, že sa skutočne vyvíja úsilie na zabezpečenie novej očkovacej látky. Táto očkovacia látka spoločne s očkovacou látkou proti sezónnej chrípke, ktorú ste správnym spôsobom s využitím všetkých dostupných vedeckých poznatkov rozšírili, aby bola účinná aj proti tejto chrípke, by predstavovala najlepšiu prekážku prepuknutia novej chrípkovej pandémie.

Jules Maaten, v mene skupiny ALDE. – (NL) Vážený pán predsedajúci, zdá sa, že pandémia chrípky nie je až taká zlá, ako sa očakávalo. Znova máme šťastie, rovnako ako v prípade ťažkého akútneho respiračného syndrómu (SARS). Nie je to však zásluhou tých, ktorí majú rozhodovacie právomoci, pán predsedajúci. Keď sme sa cez víkend dozvedeli o hrozbe chrípky, dohodli sa na naliehavých rokovaniach, ktoré naplánovali na štvrtok. Pripadá mi to, akoby zmenili význam slova „naliehavý“. Následne vlastne takmer o ničom nerozhodli. Čo sa stane, ak dôjde ku skutočnej kríze?

Čo bude v prípade veľkej krízy? Svetová zdravotnícka organizácia je presvedčená, že sa dostaví a že môže spôsobiť smrť ôsmich až desiatich miliónov ľudí. Ministri sa stretli, navzájom sa informovali a pripravili plány. Aká však bola kvalita týchto plánov a výmeny informácií? Aké opatrenia prijali? Sú tieto opatrenia skutočne koordinované? Dostáva Komisia všetky potrebné informácie? Pochybujem. Napríklad antivírusové liečivá. Kto ich má a kto nie? A nakoniec, sú ministri pripravení na vytvorenie európskych núdzových zásob?

Hoci nie som presvedčený, že návrh Francúzska zrušiť všetky lety do Mexika bol dobrý, rozhodnutie Rady o tom, aby sa každý rozhodol o svojej ceste sám, považujem, samozrejme, za šialené. Aký má pri našich otvorených hraniciach zmysel, aby jedna krajina toto opatrenie prijala a iná nie? Krajiny by o tejto otázke mali rozhodnúť spoločne. Jediným riešením je splnomocniť Komisiu, aby prijala tento druh núdzových opatrení. Vy, pani komisárka, by ste mali byť na základe príkazu Rady schopná prijať opatrenia pre prípad mimoriadnych udalostí, akými sú karanténa, dezinfekcia letísk a obmedzenie cestovania, v priebehu 24 hodín.

Neobviňujem Komisiu. Vy a vaši úradníci, pani komisárka, ste konali správne. Kde však bola Rada? Obzeráme sa po povestnom zaprášenom mexickom námestí a vidíme Radu posedávať na slnku pri malej staničke. Bežíme k nej a kričíme: „Chrípka, chrípka!“ Rada pomaly zdvihne sombrero a odpovie: „Mañana mañana.“ A ďalej si užíva siestu. S touto Radou sa ťažko rieši ktorákoľvek otázka.

Bart Staes, v mene skupiny Verts/ALE. – (EL) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, rád by som sa pridal k tým, pani komisárka, ktorí vám poďakovali za komplexné informácie. Súhlasím však s pánom Trakatellisom a pánom Maatenom. V júni 2006 sme mali v tomto Parlamente rozsiahlu rozpravu. Prijali sme uznesenie, na ktorom sme v tom čase v parlamentnom Výbore pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín usilovne pracovali. Znova som si uvedené uznesenie prezrel a musím povedať, že rovnako ako pán Trakatellis sa obávam, že v súčasnom prístupe je veľké množstvo medzier a nedostatkov.

V tom období sme dôrazne odporúčali zabezpečiť výmenu informácií a konštruktívnu spoluprácu medzi členskými štátmi, v rámci ktorej by Komisia plnila úlohu koordinátora a konštruktívne by spolupracovala s Európskym strediskom pre prevenciu a kontrolu chorôb. Každý, kto sa pozorne rozhliadne, a pán Maaten na to upozornil veľmi dôrazne, uvidí, že existuje veľmi veľa medzier a že veci napredujú neuveriteľne pomaly.

Čo sa týka zásob antivírusových liečiv, pred niekoľkými dňami ste nás osobne informovali, že zásoby stačia pre 16 % obyvateľstva, kým my sme požadovali zásoby pre 30 percent. Situácia je teda v nevyhovujúcom stave, a to nehovorím o výmene informácií o type vírusu. Výmena informácií je nevyhnutná, pretože očkovaciu látku nemožno vyvíjať bez toho, aby bol známy typ vírusu.

Vedci, s ktorými som počas uplynulých dní hovoril, tvrdia, že nemajú žiadne informácie, že sa k nim nevedia dostať. Informácie o type vírusu sú chránené, sú tajné. Máme množstvo výskumných ústavov, nemôžeme však robiť to, čo je potrebné. Musíme s tým niečo robiť. Nemôžeme to tolerovať. Hrozba je totiž skutočne príliš veľká.

Urszula Krupa, v mene skupiny IND/DEM. – (PL) Vážený pán predsedajúci, v súvislosti s hrozbou, ktorú predstavuje chrípkový vírus, by som rada citovala názory niektorých užívateľov internetu, ktoré boli reakciou na paniku v médiách zintenzívnenú vyjadreniami Svetovej zdravotníckej organizácie. Hovorí sa, že príčinou mediálnej hystérie je želanie zbaviť sa zásob očkovacích látok a neúčinného liečiva Tamiflu, ktoré zaberajú miesto vo farmaceutických skladoch, a pokus o odvrátenie pozornosti od svetovej krízy.

Tieto reakcie spoločnosti sú nielen dôkazom nedôvery v authority, ale môžu zapríčiniť aj to, že ľudia budú v budúcnosti ignorovať skutočnú hrozbu pandémie. Myslím si, že by bolo rozumnejšie, keby sme informácie o možnej pandémii chrípky alebo inej choroby zverejnili až po dlhších pozorovaniach ochorenia a po dôkladnom preskúmaní vírusu a jeho virulencie. Predišli by sme tak zverejneniu neúplných informácií, panike a napríklad aj hromadnej porážke ošipaných, ku ktorej v súčasnosti dochádza.

Irena Belohorská (NI). – (SK) Pani komisárka, aj ja sa chcem pridať k tým, ktorí ďakujú za vašu aktívnu a okamžitú reakciu v danom prípade. Vzhľadom na globalizáciu a vysokú migráciu turistov, cestujúcich a obyvateľstva dnes nie je miesto na svete, kde by sa dalo predpokladať, že sa toto ochorenie neobjaví. Vidíme

to už podľa prípadov, ktoré sa objavili vo vzdialených destináciách od Mexika, ako je Nový Zéland, Austrália, európske krajiny a Afrika.

Aj napriek subsidiarite zdravotníctva sú to práve infekčné ochorenia, ktoré nemajú hranice a ktoré nás nútia do spoločných akcií. Nedajú sa totiž riešiť len v rámci národných možností. Tu dostáva svoje slovo aj solidarita. Slovenská republika možno aj práve predchádzajúcou hrozbou vtácej chrípky je dostatočne pripravená na aj možné rozšírenie chrípkovej infekcie vo väčšiu epidémiu. Máme 700 tisíc kusov Tamiflu v štátnych hmotných rezervách pre 5 miliónov obyvateľstva a musím povedať, že práve možno aj vďaka predchádzajúcej hrozbe vtácej chrípky obyvateľstvo sa tiež určite dobre pripravilo.

V prípade epidémie má veľký význam informovanosť obyvateľstva, pretože dá sa povedať tam, kde nie je informácia, tam je vlastne platná dezinformácia. Vidíme to podľa niektorých afrických krajín, kde v Egypte práve táto hrozba epidémie chrípky, ktorá sa predpokladá, že sa rozšírila z ošipaných, znamená vytlačenie 300 tisíc až 400 tisíc kusov ošipaných. Mali by sme ale v tomto prípade možno prejavíť svoju solidaritu aj iným smerom, a to je smerom pre cestovné kancelárie, ktoré mali destinácie do týchto oblastí, kde teraz sa vlastne necestuje na dovolenku, ale len ozaj v nutných prípadoch. A pretože máme Eurolat, mali by sme sa zamyslieť aj nad podporou Mexika, kde sa predpokladá, že dôjde práve vďaka tomuto ochoreniu k zníženiu HDP až o 4 – 5 % od súčasného stavu.

Cristina Gutiérrez-Cortines (PPE-DE). – (ES) Vážený pán predsedajúci, chcela by som povedať, že našim občanom musíme vyslať realistické správy, o čo sa pokúsila aj pani komisárka.

Veda je na túto pandémiu pripravená oveľa lepšie ako pred štyrmi rokmi. Dôkazom je nízky počet smrteľných prípadov. Existuje oveľa viac informácií o vtáčích a ľudských chrípkových vírusoch a o priebehu prenosu prasacej chrípky. K dispozícii je viac informácií o riešeníach, a preto som presvedčená, že by sme mali výskumu dôverovať, podporovať ho a požadovať intenzívnejší výskum očkovacích látok, ako uviedol aj pán Trakatellis.

Vieme aj to, že pokiaľ ide o snahu predchádzať ďalšiemu šíreniu, zásoby liekov a o poskytovanie komplexných služieb občanom, spoločnosť je pripravená oveľa lepšie ako predtým, a to vďaka množstvu skúseností a organizačnému úsiliu všetkých krajín, predovšetkým európskych.

Mám však obavy z toho, že občania nie sú dostatočne informovaní. Ak si všimneme tlač, zistíme že 90 % obsahu článkov, alebo dokonca aj viac, je zameraných na znižujúcu sa mieru nákazy, avšak len ich veľmi malá časť obsahuje informácie o liekoch alebo o tom, ako majú občania postupovať.

Som presvedčená, že je potrebné oveľa väčšie množstvo informácií. Rovnako si myslím, že s ohľadom na našich občanov je potrebné vyvinúť väčšie politické úsilie. Uvediem príklad. Zarazila ma skutočnosť, že tejto rozpravy sa nezúčastnil ani jediný člen Socialistickej skupiny v Európskom parlamente. Všetky ich miesta sú prázdne a nikto z nich nepožiadala o slovo, aby sa ospravedlnili. Prerokovaná záležitosť presahuje rámec jednotlivých politických strán a týka sa všetkých vlád.

Tiež by som rada zdôraznila, že tretím krajinám môžeme podať pomocnú ruku, ako uviedla rečníčka predomnou. Musíme podporiť všetky tie krajiny, ktoré nemajú podmienky, základ alebo potenciál na poskytovanie pomoci všetkým svojim občanom.

Solidárna Európa preto musí prijať opatrenia rovnako, ako informačná Európa.

Françoise Grossetête (PPE-DE). – (FR) Vážený pán predsedajúci, rada by som sa obrátila na pani komisárku a povedala, že mám obavy. Zdá sa, že vývoj vírusu sa v Mexiku, v Európe a v ostatných krajinách ustálil a už dnes som v rádiu počula komentáre, že možno sme zašli príďaleko a že naši občania majú možno zbytočné obavy.

Pani komisárka, mňa však neznepokojuje to, čo sa deje teraz, ale to, čo bude v októbri, tesne pred príchodom zimy. Je známe, že vírusy nemajú rady vysoké teploty. Nebezpečenstvo preto nehrozí v súčasnosti, ale objaví sa v zime, v októbri alebo v novembri.

Preto by sme, pani komisárka, radi vedeli, aké konkrétne opatrenia prijímate na zabezpečenie dôkladnej prípravy na boj proti vírusu, ktorý sa bude určite vyvíjať, ktorý môže do zimy zmutovať. Tvrdíte nám, že očkovacie látky sa musia vyrobiť. Je však isté, či očkovacie látky, ktoré sa vyvinú, budú vhodné pri všetkých typoch?

Toto sú všetky otázky, ktoré ma zaujímajú. Znepokojuje ma budúca zima. Z uvedeného dôvodu je nevyhnutné komunikovať. Naším občanom je potrebné vysvetliť, že čokoľvek sa stane, nie je to dôvod na oslabenie ich pozornosti. Musia zostať ostražití. Bolo by možné, pani komisárka, vydať pre našich spoluobčanov nejakú malú príručku, aby vedeli, ako sa majú správať?

Paul Rübig (PPE-DE). – (DE) Vážený pán predseda, pani komisárka, zaujímalo by ma, či sú k dispozícii nejaké štatistiky týkajúce sa tvárových masiek. Aké množstvo týchto masiek máme v Európe a koľko ich možno vyrobiť v prípade prepuknutia tohto druhu ochorenia? Rovnakú otázku mám, samozrejme, aj v súvislosti s dostupnými liekmi. Existuje nejaký prehľad, aké množstvo liekov je v súčasnosti v Európe uskladnených a koľko by ich bolo možné vyrobiť v prípade prepuknutia? Myslíte, že by bolo možné poskytnúť informácie aj pre lekárov v 23 jazykoch Európskej únie, aby sa informácie poskytovali rýchlo a účinne?

Adamos Adamou (GUE/NGL). – (EL) Vážený pán predseda, vážená pani komisárka, v prvom rade by som vám chcel poďakovať za vašu ucelenú a detailnú prezentáciu. Bol som spravodajcom Európskeho parlamentu pre správu o pripravenosti 27 členských štátov na zvládnutie vtáčej chrípky. V tom čase sme spoločne s úradom pani komisárky zistili, že niektoré krajiny zaostávali za ostatnými, a to najmä čo sa týka zásob protivírusových liekov. Chcel by som sa vás opýtať, či to platí aj dnes alebo už nie. Znamenalo by to potom, že členské štáty sú lepšie pripravené.

Chcel by som vás tiež požiadať, aby ste urobili niečo, pokiaľ ide o bulvárnu tlač a neoficiálne fámy, ktoré kolujú po celej Európskej únii a spôsobujú paniku medzi občanmi. Domnievam sa, že to je tiež zodpovednosť členských štátov a že váš úrad by mal možno vydať odporúčanie v tejto oblasti.

Horst Schnellhardt (PPE-DE). – (DE) Vážený pán predseda, vážená pani komisárka, ďakujem, že ste dnes tu a že ste tak rýchlo prišli. Ak porovnáme túto situáciu s prípadom vtáčej chrípky, potom – dokonca aj ako netrpelivý poslanec – som veľmi spokojný so spôsobom, akým Európska únia, WHO a členské štáty reagujú.

Niektorí poslanci spomenuli, že informácie nie sú dostatočné. Myslím si, že v Nemecku dostávam dostačujúce informácie o tom, ako sa mám správať. Ani ja nechcem, aby sa Európa stala zodpovednou za všetko. Sú to členské štáty, kto nesie zodpovednosť za poskytovanie informácií. Mali by sme využiť túto príležitosť a pripomenúť im, že si musia plniť svoju povinnosť poskytovať informácie. Pri mnohých príležitostiach som počul, že sa stále vyskytujú nedostatky týkajúce sa zásob očkovacích látok. Zaujímalo by ma, či je to naozaj tak, či sa členské štáty naozaj nechcú deliť o očkovacie látky a či ich uskladňujú iba pre použitie na svojom území alebo súhlasia, že sa s nimi podelia. Potom by sme boli v tom istom štádiu, v akom je v súčasnosti Komisia. Rád by som sa poďakoval za túto rýchlu a vynikajúcu prácu. Blahoželám!

Predseda. – Týmto uzatváram postup „catch-the-eye“.

Predtým, ako odovzdám slovo pani komisárke, rád by som sa jej poďakoval za úvodnú reč. Tiež by som sa jej chcel vopred poďakovať za všetky informácie, ktoré nám o tejto dôležitej a aktuálnej téme zakrátko poskytne. Z tohto vidieť, že Európska únia a členské štáty situáciu riešia pozitívne a čo najbližšie k občanom.

Androulla Vassiliou, členka Komisie. – Vážený pán predseda, ďakujem poslancom za ich príspevky. Pre mňa je veľmi dôležité počuť vaše názory na túto veľmi závažnú tému.

V prvom rade by som vás chcela uistiť, že všetky štruktúry, ktoré sme zriadili s cieľom čeliť zdravotnej hrozbe takéhoto rozsahu, riadne fungujú a že využívame všetky nástroje, ktoré máme k dispozícii.

Ako som uviedla vo svojom úvodnom vyhlásení, od 25. apríla 2009 sme každý deň v úzkom kontakte so všetkými členskými štátmi. Uistili nás, že všetky pokyny, ktoré sme im vydali, splnili a že sa osvedčujú. S ohľadom na skúsenosti zo súčasnej krízy neustále aktualizujeme naše štruktúry a nástroje, čo má zmysel, pretože nedostatky akejkoľvek štruktúry môžeme odhaliť iba počas skutočnej krízy.

Mnohí rečníci spomenuli protivírusové prostriedky a dostatočné množstvo zásob. Žiaľ, ako viete, môj predchodca diskutoval s ministrami zdravotníctva o probléme vytvárania zásob na úrovni EÚ. Tí však nechceli, aby Európa túto koordináciu prebrala. Minulý rok počas francúzskeho predsedníctva sme o tejto istej otázke diskutovali v Angerse. Ministri zdravotníctva opätovne trvali na tom, že členské štáty by mali mať voľnosť rozhodovať sa, aké veľké zásoby chcú mať. Sme si vedomí, že zásoby sa v jednotlivých štátoch veľmi líšia a znepokojuje nás to.

Vzhľadom na závery, ktoré prijali ministri zdravotníctva 30. apríla 2009, sme sa rozhodli úzko spolupracovať s členskými štátmi a v prípade, že nejaký členský štát bude potrebovať pomoc, budeme v duchu solidarity o pomoc žiadať a zároveň sa usilovať koordinovať potreby členských štátov.

Pokiaľ ide o novú očkovaciu látku, ako som povedala, mala som stretnutie so zástupcami priemyslu a podrobne sme diskutovali o potrebe protivírusových prostriedkov a novej očkovacej látky. Dúfame, že 11. mája 2009 budeme mať kmeň vírusu, ktorý môžeme odovzdať priemyslu, aby začal s výrobou novej očkovacej látky. Nemôžem povedať, kedy bude hotová, pretože to závisí od účinnosti kmeňa. Odhadujeme však, že to bude trvať od 8 do 12 týždňov.

Pokiaľ ide o otázku pani Grossetêtovej, plne súhlasím, že musíme zostať ostražití, aby sme dokázali čeliť potrebám, ktoré sa môžu objaviť. Očakávam, že určite po skončení leta a vďaka vytvoreniu novej očkovacej látky budeme môcť uspokojiť potreby našich občanov.

Chcem však znovu pripomenúť skutočnosť, že situácia je vážna, nemali by sme však vyvolávať paniku. Súhlasím s pánom Adamouom, že všetci by sa mali v tejto situácii správať čo najrozumnejšie a najrozhľadnejšie – panikárenie nikomu nepomôže.

Predseda júci. – Rozprava sa skončila.

16. Rovnaké zaobchádzanie s mužmi a ženami vykonávajúcimi samostatnú zárobkovú činnosť – Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci tehotných pracovníčok a pracovníčok krátko po pôrode alebo dojčiacich pracovníčok (rozprava)

Predseda júci. – Ďalším bodom programu je spoločná rozprava na tieto témy:

– správa (A6-0258/2009) pani Lullingovej v mene Výboru pre práva žien a rodovú rovnosť o návrhu smernice Európskeho parlamentu a Rady o uplatňovaní zásady rovnakého zaobchádzania s mužmi a ženami vykonávajúcimi činnosť ako samostatne zárobkovo činné osoby a o zrušení smernice 86/613/EHS (KOM(2008)0636 – C6-0341/2008 – 2008/0192(COD));

– správa (A6-0267/2009) pani Estrelovej v mene Výboru pre práva žien a rodovú rovnosť o návrhu smernice Európskeho parlamentu a Rady, ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 92/85/EHS o zavedení opatrení na podporu zlepšenia bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci tehotných pracovníčok a pracovníčok krátko po pôrode alebo dojčiacich pracovníčok (KOM(2008)0637 – C6-0340/2008 – 2008/0193(COD)).

Astrid Lulling, spravodajkyňa. – (FR) Vážený pán predseda júci, po 22 rokoch od hlasovania o texte, ktorý sa už zameriaval na zaistenie rovnakého zaobchádzania s mužmi a ženami vykonávajúcimi činnosť ako samostatne zárobkovo činné osoby vrátane ich vypomáhajúcich manželiek a manželov, Komisia konečne predložila nový návrh, ktorý má nahradiť neúčinný a mierny text z roku 1986. Použila však pevnejší právny základ.

V prvom rade by som sa rada zmienila o významnom zlepšení, a to, že založenie podniku manželmi alebo uznanými životnými partnermi nebude viac zakázané v žiadnom členskom štáte. Je to účinný spôsob zlepšenia situácie vypomáhajúcich manželov a manželiek – miliónov prehliadaných pracovníkov v oblasti poľnohospodárstva, remesiel, obchodu, malých a stredných podnikov, ako aj slobodných povolání. Ich osud znepokojuje Európsky parlament od deväťdesiatych rokov minulého storočia.

Bohužiaľ, návrh Komisie je stále nedostačujúci v jednom základnom bode. Je ním sociálne zabezpečenie vypomáhajúcich manželov alebo manželiek a uznaných životných partnerov. Skúsenosti ukazujú, že ak majú vypomáhajúci manželia alebo manželky sami požiadať o zaradenie do programu sociálneho zabezpečenia, veľká väčšina z nich to neurobí. Nikto z nich si neuvedomuje, že v prípade rozvodu, často po viac ako 20 rokoch manželstva a práce v rodinnom podniku, stratia všetky sociálne výhody a hlavne dôchodkové práva.

Tiež by sme chceli zachovať staré ustanovenia týkajúce sa uznania práce vypomáhajúcich manželov alebo manželiek s cieľom zaistiť im odškodnenie, a to najmä v prípade rozvodu, kedy sa vypomáhajúci partner po rokoch práce v rodinnom podniku dostáva do nepríjemnej situácie.

Nakoniec, pokiaľ ide o ochranu v materstve, prišli sme s formuláciou, ktorá najlepšie vyhovuje špecifickej situácii samostatne zárobkovo činných žien a vypomáhajúcich manželiek. Musia mať právo na materskú

dovolenku takého trvania, aké si samy zvolia, ale pod podmienkou, že nepresiahne trvanie uvedené v smernici o pracovníčkach.

To sú pozmeňujúce a doplňujúce návrhy, ktoré považujeme za najdôležitejšie, aby sme zabránili uverejneniu ďalšej oslabenej smernici, ktorá nám neumožní zabezpečiť rovnaké zaobchádzanie s mužmi a ženami v tejto oblasti.

Informovali nás o tucte pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov, ktoré predložil pán Cocilovo v mene Skupiny Aliancie liberálov a demokratov za Európu a ktoré sa týkajú definície vypomáhajúcich manželov alebo manželiek a životných partnerov. Trochu ma to prekvapuje, pretože vo Výbore pre práva žien a rodovú rovnosť sme sa – a tým mám na mysli všetky skupiny – dohodli, že sa budeme riadiť definíciami v návrhu Komisie, ktoré sú právne vyhovujúce a prijateľné pre každého. Podľa nich sa pod vypomáhajúcimi manželmi alebo manželkami majú tiež chápať životní partneri samostatne zárobkovo činných osôb v zmysle vnútroštátneho práva.

Definícia je jasná a je tiež presná. Prečo predkladať pozmeňujúce a doplňujúce návrhy, ktoré sú nejasné a právne nespoľahlivé? Vyzývam skupinu ALDE, aby ich stiahla. Domnievam sa, že medzi tieňovým spravodajcom skupiny a pánom Cocilovom prišlo k nedorozumeniu. V súčasnosti sa tým zaoberám.

Výbor pre práva žien a rodovú rovnosť, žiaľ, schválil ďalšiu správu obsahujúcu 74 pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov, väčšina z ktorých nemá priamu súvislosť s pôvodným cieľom uvedeným v návrhu Komisie. Bolo ním posilnenie základov ochrany materstva prostredníctvom zlepšenia bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci tehotných pracovníčok a pracovníčok krátko po pôrode alebo dojčiacich pracovníčok.

Chcela by som upozorniť, že táto smernica sa netýka samostatne zárobkovo činných žien, vypomáhajúcich manželiek alebo partneriek samostatne zárobkovo činných mužov. Ich špecifická situácia sa bude skúmať v rámci novej smernice o rovnakom zaobchádzaní s mužmi a ženami vykonávajúcimi činnosť ako samostatne zárobkovo činné osoby, ktorá bude predmetom správy.

(Predsedajúci prerušil rečníčku.)

Edite Estrela, spravodajkyňa. – (PT) Vážený pán predsedajúci, pán komisár, dámy a páni, v prvom rade by som sa chcela poďakovať nasledujúcim ľuďom: tieňovým spravodajcom, spravodajcom Výboru pre zamestnanosť a sociálne veci a Výboru pre právne veci požiadaných o stanovisko, sekretariátu Výboru pre práva žien a rodovú rovnosť, ako aj sekretariátu Skupiny socialistov v Európskom parlamente, sociálnym partnerom, mimovládny organizáciám, odborníkom, ktorí sa zúčastnili na verejnom vypočutí v Bruseli a Lisabone, zástupcom Komisie a Rady a svojim asistentom. Ďakujem všetkým za ich podporu a pripomienky.

Návrhy v mojej správe sú preto výsledkom procesu s veľkou spoluúčasťou a mnohých pracovných stretnutí s tými, ktorí majú záujem vybaviť Európsku úniu smernicou o materskej dovolenke primeranej tejto dobe. Hlavnými cieľmi navrhnutých pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov sú: po prvé, upevniť práva pracovníčok počas tehotenstva, po pôrode a počas dojčenia; po druhé, podporiť zosúladenie pracovného, rodinného a súkromného života; a po tretie, pomôcť Európanom, ktorí chcú mať deti, aby ich mali, a teda zvýšiť pôrodnosť.

Z tohto dôvodu navrhujem predĺženie ochrany proti prepusteniu na 12 mesiacov, zrušenie povinnosti vykonávať nočnú prácu a prácu nadčas, ak to žena chce, a skrátenie pracovného dňa o dve hodiny na dojčenie bez straty akýchkoľvek výhod. Najpokrokovejší návrh v porovnaní s návrhom Európskej komisie sa týka otcovskej dovolenky. V práve Spoločenstva musí byť zakotvená zásada delenej dovolenky s cieľom podporovať spravodlivejšie rozdelenie súkromných a rodinných povinností medzi mužmi a ženami, a teda zlepšovať kvalitu života a blaho detí. Otcovia sa musia zapájať do rodinných povinností už od narodenia alebo osvojenia dieťaťa. Musíme tiež bojovať proti hospodárskym, sociálnym a kultúrnym predsudkom súvisiacim s právom na otcovskú dovolenku a zmeniť spôsob zmýšľania.

Zatiaľ čo napríklad vo Švédsku je muž, ktorý sa nepodieľa na rodičovskej dovolenke, považovaný spoločnosťou za zlého otca, v krajinách južnej Európy je opak pravdou. Zamestnávateľia a kolegovia v práci odrádzajú otcov od toho, aby si brali dovolenku, na ktorú majú právny nárok. Navrhujem preto, aby boli dva týždne otcovskej dovolenky povinné, neprenosné a 100 % platené bez straty akýchkoľvek pracovných práv. Bolo dokázané, že rozdelenie rodinných povinností medzi mužmi a ženami je prvým krokom k zosúladeniu rodinného a pracovného života. Aj keď majú ženy rovnaké právo na profesionálnu kariéru ako muži, nemôžu v porovnaní s mužmi vykonávať rovnakú prácu mimo domu a doma ju ešte strojnásobiť.

Rodinný život je jedným z dôvodov, prečo je viac nezamestnaných žien ako mužov. Navyše, je bežné počas pracovného pohovoru položiť otázku, či sa uchádzačky plánujú vydať a mať deti. Osobný život žien sa podrobne skúma. Ak prejavia prirodzenú túžbu stať sa matkami, doplatia na to. Materstvo sa nemôže považovať za problém pre zamestnávateľa alebo hospodárstvo. Práve naopak, je to služba poskytovaná spoločnosti, keďže nám umožňuje riešiť problém nízkej pôrodnosti a starnutia obyvateľstva a zároveň je zárukou trvalej udržateľnosti systému sociálneho zabezpečenia.

Je teda neprijateľné, aby boli ženy trestané za to, že sú matkami. Pravdou je, že často nemôžu dosiahnuť kariérny postup, nedostávajú zvyčajné výkonnostné odmeny alebo podiel zo zisku a musia prijať menej dôležitú a menej profesionálne uspokojivú prácu. Túto situáciu musíme zmeniť.

Vladimír Špidla, člen Komisie. – (CS) Vážený pán predseda, vážení poslanci, vážené poslankyne, na úvod by som rád poďakoval pani Estrelovej a pani Lullingovej za ich správu. Oceňujem ich úsilie a podporu, ktorú Európsky parlament venoval návrhom Komisie, ktoré sú súčasťou balíka opatrení v oblasti zosúladienia pracovného a rodinného života prijatého minulý rok na jeseň.

Ako viete, dosiahnutie súladu medzi pracovným, rodinným a súkromným životom je jednou z priorít plánu Komisie týkajúceho sa rovnosti žien a mužov. Presadzovanie politík zameraných na túto problematiku má zásadný význam pre zvýšenie účasti žien na trhu práce, zvládnutie problémov súvisiacich s meniacimi sa formami rodiny, starnutím populácie, ako aj pre podporu rovnakého zaobchádzania s mužmi a ženami. V tejto súvislosti sa domnievam, že je nevyhnutné zlepšiť právne predpisy v oblasti materskej a rodičovskej dovolenky. Rovnako je mimoriadne dôležité zlepšiť situáciu samostatne zárobkovo činných žien.

Mám radosť z pokroku, ktorý sa dosiahol v prípade obidvoch legislatívnych návrhov Komisie. Tiež ma teší, že rokovania medzi sociálnymi partnermi týkajúce sa rodičovskej dovolenky boli úspešné. Dúfam, že ešte pred letnými prázdninami budem môcť predložiť formálny návrh, na základe ktorého sa ich dohoda stane záväznou. Dovoľte mi teraz v krátkosti pripomenúť ciele pozmeňujúceho a doplňujúceho návrhu Komisie k smernici o materskej dovolenke: presadzovanie vysokej úrovne bezpečnosti a ochrany zdravia matiek, povzbudenie žien k tomu, aby mali toľko detí, koľko chcú, ako aj podpora účasti žien na trhu práce. V tomto ohľade sa návrh Komisie usiluje predovšetkým o predĺženie materskej dovolenky zo 14 na 18 týždňov, zvýšenie materského príspevku s cieľom umožniť ženám prerušiť zamestnanie a starať sa o deti a pritom sa cítiť finančne zabezpečené, väčšiu pružnosť, ktorá by mala byť ženám poskytnutá, pokiaľ ide o usporiadanie materskej dovolenky a pracovných podmienok pre návrat do zamestnania. Som si vedomý ťažkostí súvisiacich s dosahovaním správnej rovnováhy medzi zvyšovaním ochrany a tým, aby boli tieto dodatočné opatrenia z hospodárskeho hľadiska prijateľné pre zamestnávateľov a členské štáty.

Vážený pán predsedajúci, vážení poslanci, vážené poslankyne, Komisia víta mnohé pozmeňujúce a doplňujúce návrhy Európskeho parlamentu, ktoré prispievajú k posilneniu alebo objasneniu tohto návrhu. Medzi ne patria: pozmeňujúci a doplňujúci návrh 11 o demografických tendenciách, pozmeňujúci a doplňujúci návrh 25 zdôrazňujúci potrebu lepšieho zosúladienia pracovného a rodinného života, pozmeňujúci a doplňujúci návrh 50 týkajúci sa podpory určenej členským štátom pri presadzovaní práce na čiastočný úväzok, pozmeňujúci a doplňujúci návrh 35 o nepovinnom období materskej dovolenky pred pôrodom, pozmeňujúci a doplňujúci návrh 53, v ktorom sa objasňuje, že ženám na materskej dovolenke sa môže zvýšiť plat a pozmeňujúci a doplňujúci návrh 56 o dôchodkových právach pracovníkov. Komisia je tiež pripravená prijať rad ďalších pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov, a to buď v princípe alebo v celom rozsahu.

Vítam tiež doplňujúci a pozmeňujúci návrh, ktorý by za určitých podmienok umožnil počítať rodičovskú dovolenku ako materskú dovolenku. Takéto ustanovenie by bralo ohľad na rozdiely medzi členskými štátmi a vyhovelo by požiadavkám členských štátov s rozvinutými systémami dovolenky z rodinných dôvodov, ako sú napríklad severské krajiny. Napriek tomu by som sa chcel vyhnúť situácii, kde by sa revízia smernice 92/85/EHS využívala na zavádzanie tém, ktoré by sa mali riešiť v inej súvislosti. Podľa môjho názoru by to oslabilo ciele návrhu Komisie, ktoré v prvom rade zahŕňajú zvýšenú ochranu matiek a v druhom rade podporu účasti žien na trhu práce.

Vzhľadom na to – hoci plne podporujem váš návrh na zavedenie otcovskej dovolenky – si nemyslím, že súčasná smernica zameraná na ochranu matiek je pre tento cieľ vhodným nástrojom. Komisia preto zamietla pozmeňujúce a doplňujúce návrhy súvisiace s otcovskou dovolenkou. Napriek tomu sa Komisia domnieva, že je správne zaoberať sa touto otázkou v budúcnosti a s ohľadom na konečné znenie dohody medzi európskymi sociálnymi partnermi o rodičovskej dovolenke.

S potešením som tiež zaznamenal žiadosť Parlamentu o zavedenie dovolenky v prípade osvojenia dieťaťa (pozmeňujúci a doplňujúci návrh 44). Myšlienka je správna, ale aj v tomto prípade sa domnievam, že revízia smernice 92/85/EHS nie je tým správnym prostriedkom. Musíme si uvedomiť, že situácia matky, ktorá si dieťa osvojí, je rozdielna. Podobne ako v prípade otcovskej dovolenky považuje Komisia za správne zaoberať sa touto otázkou neskôr, a to najmä v súvislosti s rodičovskou dovolenkou.

Vážený pán predsedajúci, vážení poslanci, vážené poslankyne, Komisia víta váš návrh na dvadsaťtýždňovú materskú dovolenku. Je to v súlade s logikou návrhu Komisie, ktorý v niektorých prípadoch umožňuje poskytnúť materskú dovolenku v trvaní viac ako 18 týždňov. Je však potrebné premietnuť si vplyv tohto predĺženia na ostatné ustanovenia návrhu Komisie. Čo sa týka dojčenia, žena s 18-týždňovou materskou dovolenkou by mala dostať čas, aby mohla dojsť k svojej dieťaťu a nemusela tomu prispôbiť svoj pracovný čas. Za týchto okolností by som nebol za myšlienku zavedenia právnej povinnosti týkajúcej sa úpravy pracovného času dojčiacich žien. Namiesto toho by som vyzval členské štáty, aby posúdili možnosť prijatia ďalších opatrení, ktoré by ženám umožnili pokračovať v dojčení aj po 18 týždňoch materskej dovolenky. Podobne aj v prípade materského príspevku zavádza návrh Komisie zásadu vyplácania platu v plnej výške. V skutočnosti mnohé členské štáty už túto zásadu uplatňujú. Návrh Komisie tiež členským štátom umožňuje stanoviť maximálnu výšku tohto príspevku. Komisia nie je naklonená návrhu Parlamentu, ktorý spočíva v plnom vyplácaní platu počas určitého obdobia, ako aj v zavedení maximálnej výšky pre zvyšok materskej dovolenky, pretože by to odradzovalo matky od toho, aby si čerpali materskú dovolenku v plnom rozsahu. Z tohto dôvodu Komisia neodporúča, aby boli tieto pozmeňujúce a doplňujúce návrhy schválené.

Komisia je tiež presvedčená, že niektoré pozmeňujúce a doplňujúce návrhy buď oslabujú účinok tohto návrhu, alebo zavádzajú príliš mnoho podrobností, či presahujú rozsah pôsobnosti tejto smernice. Je to tak napríklad v prípade pozmeňujúceho a doplňujúceho návrhu 30, ktorý sa týka práva odmietnuť prácu v nočných hodinách. Domnievam sa, že tehotná alebo dojčiaca žena by mala mať možnosť kedykoľvek odmietnuť nočnú prácu bez toho, aby musela uviesť dôvod. To isté platí pre otázku sankcií. V tomto ohľade Komisia zastáva názor, že je dôležité uviesť, že náhrada sa nemôže obmedzovať žiadnou hornou hranicou stanovenou na vnútroštátnej úrovni. Túto dôležitú zásadu stanovil Európsky súdny dvor. Komisia nemôže teda prijať ani pozmeňujúci a doplňujúci návrh 68.

Vážený pán predsedajúci, vážení poslanci, vážené poslankyne, teraz by som sa chcel podrobnejšie zaoberať správou pani Lullingovej. V prvom rade mi dovoľte zdôrazniť význam, ktorý Komisia tomuto návrhu prikladá. Je totiž nevyhnutné zlepšiť situáciu týkajúcu sa rovnakého zaobchádzania s mužmi a ženami vykonávajúcimi samostatne zárobkovú činnosť, keďže ženy sú v tejto oblasti málo zastúpené. V Európskej únii je iba každý tretí podnikateľ žena. Je rovnako dôležité zlepšiť postavenie vypomáhajúcich manželov a manželiek. Nemôžeme súhlasiť so súčasnou situáciou, keď osoby, ktoré sa podieľajú na činnosti rodinného podniku, nemajú žiadnu sociálnu ochranu.

Teší ma, že stanoviská Parlamentu a Komisie sa vo veľkej miere zhodujú. Komisia preto môže prijať (v celom rozsahu alebo v princípe) podstatnú väčšinu pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov, ktoré predložila pani spravodajkyňa. Ide najmä o pozmeňujúci a doplňujúci návrh 15 o materskej dovolenke samostatne zárobkovo činných žien, ako aj o pozmeňujúci a doplňujúci návrh 18, ktorého cieľom je opätovné zavedenie článku 7 smernice 86/613/EHS týkajúceho sa uznávania práce vypomáhajúcich manželov a manželiek. Ďalej sa to týka aj veľkého počtu pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov, ktoré môže Komisia prijať v celom rozsahu alebo v princípe. Tieto pozmeňujúce a doplňujúce návrhy väčšinou objasňujú návrh Komisie, a teda sa usilujú o väčšiu právnu istotu.

Napriek tomu by som chcel upozorniť, že Komisia nemôže prijať pozmeňujúci a doplňujúci návrh 14, ktorý sa týka sociálnej ochrany vypomáhajúcich manželov a manželiek. Je mi jasné, že je to pre Európsky parlament dôležitý aspekt. Tento konkrétny návrh však prináša určité problémy. Predovšetkým prístup na dobrovoľnom základe zavedený v návrhu Komisie predstavuje v porovnaní so súčasnou situáciou podstatné zlepšenie. Návrh Komisie stanovuje – je to povinnosť zákonne uložená členským štátom – aby mali vypomáhajúci manželia a manželky na požiadanie rovnocennú úroveň ochrany ako majú samostatné zárobkovo činné osoby. Povinné zahrnutie vypomáhajúcich manželov alebo manželiek do systému sociálnej ochrany by tiež malo významný finančný dosah. V tomto období hospodárskej krízy by sme sa mali usilovať o to, aby podnikom, hlavne malým rodinným podnikom, nevznikali proti ich vôli ďalšie náklady. Preto sa domnievam, že vypomáhajúci manželia a manželky by mali mať možnosť voľby. Okrem toho by tento pozmeňujúci a doplňujúci návrh značne skomplikoval možnosť dosiahnutia dohody s Radou.

Na záver by som chcel povedať, že stanovisko Komisie k jednotlivým pozmeňujúcim a doplňujúcim návrhom k obidvom legislatívnym návrhom bolo odovzdané Parlamentu v písomnej forme a bude pripojené k zápisnici z plenárneho zasadnutia.

Joel Hasse Ferreira, *zástupca spravodajcu Výboru pre zamestnanosť a sociálne veci požiadaného o stanovisko*. – (PT) Pani Madeirová sa snažila zaistiť skutočnú rovnosť pre tehotné pracovníčky a ženy v plodnom veku, pokiaľ ide o prístup k trhu práce a zotrvanie na ňom. Vážené dámy a vážení páni, ženy sa často musia rozhodovať medzi pracovným a rodinným životom najmä v súvislosti s otázkou materstva. V konečnom dôsledku im to nedovoľuje cítiť sa ako ucelený jedinec z hľadiska ich fyzického a duševného zdravia. Musíme preto prijať taký prístup, ktorý nebude poškodzovať práva a ochranu žien a bude v súlade s európskym sociálnym modelom. Do tohto rámca by sme chceli zahrnúť aj rodičovskú dovolenku, čo, ako sme videli, Komisia nemala v pláne.

Vážení pán komisár, každý, kto strávi 18 mesiacov mimo svojho pracoviska potrebuje pri návrate do práce špeciálnu prípravu, aby si zachoval primerané vyhliadky na kariéru a aby sa zabránilo dvojnásobnému znevýhodneniu v pracovnom živote. Z tohto dôvodu musíme zaistiť nasledovné: pracovné miesto musí byť 12 mesiacov chránené, aby si ženy po návrate k práci, odbornej príprave a novým pravidelným povinnostiam mohli zorganizovať chod domácnosti. Zvýšenie zo šiestich na dvanásť mesiacov je teda jednoducho zmysluplné. Je nevyhnutné, aby jednotlivé členské štáty prijali zákony týkajúce sa práv samostatne zárobkovo činných žien. To je jasný politický signál a chceli by sme, aby naň Komisia zareagovala.

Vážení pán predsedajúci, pán komisár, dámy a páni, táto úprava pracovného času po narodení dieťaťa by nemala byť výlučným právom žien, pretože manžel, partner alebo rodič by mal tiež mať možnosť to žiadať od svojho zamestnávateľa. Tento návrh je veľmi dôležitý a musí byť monitorovaný regulačnými orgánmi v členských štátoch. Napokon, vážené dámy a vážení páni, sme presvedčení, že tento prístup je viac v súlade s európskym sociálnym modelom, o ktorý sa snažíme. V tejto otázke nejde iba o ženy, ale ide v nej aj o spoločnosť.

Luigi Cocilovo, *spravodajca Výboru pre zamestnanosť a sociálne veci požiadaného o stanovisko*. – (IT) Vážení pán predsedajúci, dámy a páni, s cieľom ušetriť čas by som chcel hneď na začiatku povedať, že v zásade súhlasím s objasnením pani Lullingovej, ktorá bola spravodajkyňou hlavného výboru pre túto správu.

Predmetom je rovnaké zaobchádzanie s mužmi a ženami vykonávajúcimi samostatnú zárobkovú činnosť. Výbor pre zamestnanosť a sociálne veci prijal niekoľko pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov, ktoré som znovu predložil v mene svojej skupiny. Domnievam sa, že niektoré z nich sa môžu stiahnuť, keďže sa v podstate zhodujú s textami, ktoré prijal hlavný výbor.

Aj my budeme trvať na pozmeňujúcom návrhu 14, ktorý sa týka článku 6, pretože sme presvedčení, že ustanovenie toho, čo je povinné pre iných pracovníkov, za dobrovoľné pre vypomáhajúcich manželov alebo manželky znamená zníženie ochrany a otvorenie dvier podmienkam, ktoré oslabujú ciele Komisie.

Pokiaľ ide o zvyšok, domnievam sa, že tiež dosiahneme dohodu s pani Lullingovou, aby sa v každej časti textu Komisie spolu s vypomáhajúcimi manželmi a manželkami uvádzali aj vypomáhajúci partneri a nezostalo to otvorené rôznym interpretáciám. Úprimne povedané, v porovnaní s hlavným cieľom, s ktorým sa každý stotožňuje, je to iba otázka druhotného charakteru.

Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, *spravodajkyňa Výboru pre právne veci požiadaného o stanovisko*. – (PL) Vážení pán predsedajúci, cieľom smernice Rady z roku 1986 bolo uplatniť zásadu rovnakého zaobchádzania s mužmi a ženami vykonávajúcimi samostatnú zárobkovú činnosť, zabezpečiť vypomáhajúcim manželom alebo manželkám jasne vymedzené profesijné postavenie, ako aj stanoviť ich práva a minimálne záruky. Súčasný návrh Komisie stále nie je dostatočne ambiciózny a obsahuje len málo v oblasti záväzných riešení.

Návrh, ktorý má zaistiť, aby mali samostatne zárobkovo činné ženy možnosť čerpať 14-týždňovú materskú dovolenku vrátane dvoch týždňov povinnej dovolenky si zasluhuje podporu, podobne ako návrh poskytnúť vypomáhajúcim manželom a manželkám právo na sociálne zabezpečenie na rovnakom základe ako samostatne zárobkovo činným osobám.

Na druhej strane je však návrh na oslobodenie samostatne zárobkovo činných osôb a hlavne vypomáhajúcich manželov a manželiek od povinnej účasti v systéme sociálneho poistenia znepokojujúci. Takéto riešenie nebude viesť k rovnakému zaobchádzaniu s mužmi a ženami. Z tohto dôvodu by bolo vhodné, aby orgán, do ktorého kompetencie patria záležitosti rovnakých práv pokryté v smerniciach, dohliadal na správne uplatňovanie tejto smernice.

Nakoniec by som chcela zablahoželať obidvom autorkám k vynikajúco vypracovaným dokumentom.

Maria Petre, v mene skupiny PPE-DE. – (RO) Predovšetkým by som chcela poďakovať pani spravodajkyni Estrelovej za jej správu a vynaložené úsilie.

Som presvedčená, že zlepšenie smernice 92/85 poskytuje riešenie skutočného a vážneho problému, ktorému Európa čelí. Mám na mysli starnutie obyvateľstva a aj jeho pokles, teda to, o čom už tak dlho hovoríme. Podľa nášho názoru v Skupine Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov) a Európskych demokratov nás skutočnosť, že považujeme rodinu za hlavnú hodnotu, oprávňuje navrhovať politické opatrenie zamerané na túto problematiku. Z tohto dôvodu vítame dianie súvisiace so smernicou o materstve a zdraví matiek.

S potešením som si v Parlamente vypočula pána komisára Špidlu, ktorý podporuje predĺženie materskej dovolenky tak, ako bolo schválené v našom Výbore pre práva žien a rodovú rovnosť. Nemyslím si, že to súvisí s rovnakým prístupom žien na pracovný trh. Všetci sme si tiež vedomí, že Svetová zdravotnícka organizácia a UNICEF podporujú skutočnosť potvrdenú vedeckými argumentmi a to, že ženy po pôrode potrebujú 24 týždňov na úplnú obnovu svojich pracovných schopností.

Som presvedčená, že nesmieme dopustiť, aby si ženy museli vyberať medzi rodinným životom a prácou. Naša dnešná diskusia o zmenách a doplnení smernice bude v skutočnosti predstavovať základ na zostavenie pracovného a rodinného života. Víтам zavedenie pojmu otcovskej dovolenky, hoci to momentálne nie je nevyhnutné. Umožňuje nám to aspoň vyslať signál mladým rodinám, ktoré od nás, teda Európskeho parlamentu, niečo podobné očakávajú.

Verím, že možnosť mať doma obidvoch rodičov je veľmi dôležitá pre malé deti najmä v prvých týždňoch ich života. Tiež som presvedčená, že materstvo a otcovstvo je normálna vec, a preto súhlasím s tým, aby sa k nej pristupovalo s náležitou pozornosťou a nie ako k problému alebo nepríjemnosti. Ako rumunská poslankyňa a matka dvoch detí narodených, žiaľ, počas komunistického režimu, ktorým naša krajina prešla, vás môžem ubezpečiť, že mám viac dôvodov nato, aby som navrhované opatrenia podporila.

Lissy Gröner, v mene skupiny PSE. – (DE) Vážený pán predsedajúci, Výbor pre práva žien a rodovú rovnosť prišiel s hodnotným príspevkom k zabezpečeniu sociálnej Európy. Chcela by som úprimne poďakovať obidvom spravodajkyniam, pani Estrelovej a pani Lullingovej.

Pre nás v Socialistickej skupine v Európskom parlamente sú v tejto veci mimoriadne dôležité dva aspekty, ktoré by som chcela stručne vyzdvihnúť. Na jednej strane je nevyhnutné do rámcovej stratégie zahrnúť aj otcov s cieľom zosúladiť pracovný a rodinný život. Nechceme, ako Komisia uvádza, osemnásť týždňov materskej dovolenky, keďže tá je už vo väčšine európskych krajín, s výnimkou Nemecka a Malty, zavedená. Máme v úmysle ísť o krok ďalej a zaviesť dvojtyždňovú otcovskú dovolenku.

Podľa nás je dôležité, aby obidve smernice ponúkali rovnaké práva aj párom rovnakého pohlavia. Má to význam v prípade smernice o vypomáhajúcich manželoch alebo manželkách a vypomáhajúcich partneroch nezobášaných párov. Tiež by som chcela zdôrazniť, že tieto systémy ochrany musia byť povinné, lebo inak dostávajú svojvoľný charakter.

Ešte raz by som sa chcela vrátiť k tvrdeniu zamestnávateľov, a to, že smernica o predĺženej materskej dovolenke by v tomto období krízy priniesla podnikom veľa problémov. Jednoducho to tak nemôže byť. V Nemecku máme systém, kde v prípade programu platenia zrážkou môžu byť náklady vrátené, a to dokonca až vo výške sto percent! Žiadam preto konzervatívnu skupinu, aby preukázala pochopenie a nasledovala nás v procese zlepšovania právnej ochrany pracujúcich žien.

Pred voľbami do Európskeho parlamentu chceme ľuďom, a to najmä otcom a matkám, poslať zreteľný a konkrétny signál, že aj v čase krízy sa nevzdáme myšlienky sociálnej Európy a jasne ukázať, že chceme investovať do ľudí, budúcich generácií, ako aj do demografickej zmeny. Chcela by som požiadať pána komisára Špidlu, aby sa v súvislosti so zahrnutím otcov do právneho predpisu opäť zamyslel a spolu s nami v Rade bojoval za posun týkajúci sa materskej dovolenky a zabezpečenia lepšieho súladu medzi pracovným a rodinným životom.

Claire Gibault, v mene skupiny ALDE. – (FR) Vážený pán predsedajúci, vážený pán komisár, dámy a páni, chcela by som zablahoželať a poďakovať pani Estrelovej za jej kvalitnú správu.

Je čas, aby sa Komisia a Parlament začali touto otázkou zaoberať. Naliehavo potrebujeme opatrenia chrániace tehotné ženy, ženy krátko po pôrode a dojčiacie ženy a tiež musíme zaistiť, aby boli ich práva dodržiavané. Z tohto pohľadu je správa skutočne vyvážená. Zaoberá sa nariadením týkajúcim sa nočnej práce, ochranou

pred prepustením, právami súvisiacimi so sociálnou ochranou a pracovnými zmluvami, ako aj ochranou týchto práv, a to najmä pokiaľ ide o materský príspevok.

Nesúhlasím však s návrhmi pani Estrelovej, ktoré sa týkajú povinnej rodičovskej dovolenky a trvania materskej dovolenky. Nedá sa poprieť, že materstvo stále predstavuje prekážku pre kariéru mladých žien. Nesmieme teda zanedbávať túto dôležitú problematiku, ktorá sa týka návratu matiek do práce.

Materská dovolenka nesmie ženy znevýhodňovať. Materská dovolenka, ktorá trvá príliš dlho, má nevyhnutne pre ženy za následok menej možností, pokiaľ ide o návrat do dobrých podmienok na trhu zamestnanosti. Z tohto dôvodu je návrh Komisie stanoviť trvanie materskej dovolenky na 18 týždňov spolu s reálnymi opatreniami vynikajúci. Berie totiž do úvahy situáciu pracovníkov, ako aj zamestnávateľov.

Ak chceme bojovať proti diskriminácii a chrániť práva žien, potrebujeme zaistiť, aby sa ženy nemuseli rozlúčiť so svojou kariérou a aby voľba životného štýlu závisela výlučne od ich aktívneho rozhodnutia. Musíme odhaliť pokrytectvo myšlienky slobodnej voľby, ktorá je často priamym dôsledkom nepomeru medzi platmi mužov a žien a nedostatku zariadení detskej starostlivosti.

Nemyslím si, že otcovská dovolenka má miesto v tejto smernici. Ak však má zostať jej súčasťou, musí byť pružnejšia. Hlasovanie vo výbore o kompromise týkajúcom sa skrátenia otcovskej dovolenky zo štyroch na dva týždne je krokom vpred. Prečo by však mala byť otcovská dovolenka povinná?

Súhlasím, že otcovia by mali zohrávať úlohu, ale nemal by sa z toho stať kalich s jedom. Ak chceme, aby bola prítomnosť otca a matky osožná pre nich a ich dieťa, musíme zachovať myšlienku voľby. Zosúladenie pracovného a rodinného života zostáva v centre európskeho sociálneho projektu a taká významná kultúrna zmena by mala byť slobodne prijatá predtým, ako bude schválená.

Ewa Tomaszewska, *v mene skupiny UEN*. – (PL) Vážený pán predsedajúci, návrh, ktorého cieľom je predĺženie trvania materskej dovolenky a ktorý obsahuje ďalšie nariadenia uľahčujúce spájanie rodiny a práce, je krokom správnym smerom. Podporujeme tento návrh, hoci si myslíme, že to stále ešte nie je dosť.

V čase obrovského demografického kolapsu v Európe je každá forma podpory rodiny hodnotná. Kontakt, ktorý má malé dieťa, hlavne nemluvňa, so svojou matkou, podporuje jeho náležitý emocionálny rozvoj. Dojčenie dieťaťa je veľmi dôležité pre jeho imunitu a biologické zdravie. Zmena návrhu však stále nie je dostačujúca. V súlade so zásadou subsidiarity by mali jednotlivé členské štáty vždy hľadať vhodnejšie riešenia.

Rada by som tiež upozornila na dva problémy. Oprávnenie žien na starobný dôchodok zvyčajne nezohľadňuje obdobie strávené starostlivosťou o deti a ak áno, tak nedostatočne. Ženy a matky s viacdetnými rodinami sú diskriminované na trhu práce a aj v dôchodkovom systéme. Mali by sme sa usilovať o zavedenie odmeňovania za starostlivosť o deti.

Raül Romeva i Rueda, *v mene skupiny Verts/ALE*. – (ES) Vážený pán predsedajúci, teší ma, že otázky týkajúce sa rovnosti mužov a žien a predovšetkým nediskriminácie medzi pohlaviami sa postupne stávajú významnými v sociálnej a politickej sfére. Napriek tomu však rozpravy, ktoré sme v posledných týždňoch mali v kontexte reformy týchto smerníc ukazujú, že ešte veľa treba urobiť v oblasti diskusie a presvedčania.

Súhlasím s tými, ktorí zastávajú názor, že skutočnú rovnosť dosiahneme iba vtedy, keď sa nám podarí vytvoriť primerané systémy, aby ženy neboli diskriminované vo verejnom živote alebo práci. A tiež iba vtedy, ak tieto systémy umožnia a prinútiť mužov prijať povinnosti v súkromnom živote a domácnosti.

V súvislosti s tým chcem zdôrazniť, že materská dovolenka v celej Európe by mala trvať aspoň 24 týždňov. Podobne ako to vyžaduje Svetová zdravotnícka organizácia a Európska ženská lobby, aj ja trvám na potrebe neodkladného posunu k spoločnej a rovnakej zodpovednosti pre páry, a to pokiaľ ide o deľbu práce, ako aj rovnakú zodpovednosť za výchovu detí.

Věra Flasarová, *v mene skupiny GUE/NGL*. – (CS) Vážené dámy a vážení páni, pani Lullingová sa pustila do neľahkej, ale potrebnej úlohy. Vo väčšine členských štátov EÚ nemajú vypomáhajúce osoby, hlavne manželky a manželia, žiadne právne postavenie a ich práca nie je uznávaná napriek tomu, že ich činnosť predstavuje viac ako 11 % samostatne zárobkovej činnosti v Európskej únii. Sprievodným javom je absencia sociálneho poistenia pre týchto ľudí. Kým to závisí od slobodnej voľby, mnohí ľudia radšej neplatia poisťnú pre výšku nákladov. Častým dôsledkom je situácia, keď sa tieto spolupracujúce osoby ocitnú napríklad vinou rozchodu alebo úmrtím partnera samy bez prostriedkov a bez nároku na sociálne dávky alebo dôchodok. Preto sa pripájam k návrhu, aby bolo sociálne poistenie v krajinách Európskej únie povinné. Chcela by som však dodať, že poistenie týchto osôb musí byť motivujúce, a teda primerané.

Irena Belohorská (NI). – (SK) Gratulujem pani Astrid Lullingovej aj pani Estrelovej k predloženým správam a pevne verím, že tieto správy pomôžu mnohým rodinám a odstránia diskrimináciu aj v oblasti podnikania, aj v oblasti podpory materstva. Mnohé ženy pomáhajú svojim manželom v podnikaní a terajšie úpravy v rámci sociálneho zabezpečenia im neposkytovali žiadnu ochranu. Podporujem, aby v rámci takzvaného rodinného podniku vypomáhajúci manželia alebo manželky mohli používať ochranu na takej istej úrovni ako samostatne zárobkovo činné osoby.

Samozrejme, že nesmie ísť o fiktívnu prácu, ale o prácu, ktorá je v podniku súčasťou pracovných pochodov. A takisto poskytnutá odmena za túto výpomoc má byť úmerná poskytnutej práci. Súhlasím s navrhovateľkou, že na rozdiel od návrhu Komisie sme podporili pri registrácii nie bázu dobrovoľnosti, ale právo vypomáhajúcej manželky alebo manžela byť zaregistrovaný v zodpovedajúcich systémoch sociálneho zabezpečenia ako samostatne podnikajúce osoby, a tak mali kryté náklady v chorobe, starobe, invalidite.

Návrh tejto smernice má veľký význam práve v odstránení diskriminácie žien, ktoré pomáhajú v podnikaní svojim manželom a v prípade choroby, materstva alebo staroby zostávajú bez prostriedkov, čo z nich robí odkázané, prípadne veľmi zraniteľné osoby. Tieto situácie sa často vyskytujú najmä v nových členských štátoch, kde podnikanie samostatne pracujúcich osôb ešte nemá dobre fungujúce algoritmy.

Edit Bauer (PPE-DE). – (HU) Rodina je základnou hodnotou Skupiny Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov) a Európskych demokratov. Všetci sme si zjavne vedomí súčasnej demografickej krízy. Hoci sa teraz málo spomína, jej dôsledky sú rovnako vážne ako dôsledky hospodárskej krízy. Na základe toho si nariadenia v oblasti ochrany zdravia a bezpečnosti pri práci týkajúce sa matiek zaslúžia osobitnú pozornosť. Napriek tomu navrhovaná smernica rozdeľuje európsku verejnú mienku a tiež Parlament.

Nie je to dobrá myšlienka rozšíriť nariadenia v oblasti ochrany zdravia a bezpečnosti pri práci, ktoré sa týkajú iba tehotných žien a dojčiacich matiek, aj na otcov, keďže tieto opatrenia si nevyžaduje zmenu v dôsledku skutočnosti, že sa stanú otcami. Ak sa dohodneme na rozšírení právneho základu nariadenia, aby pokrývalo článok 137 Zmluvy o ES a rozšírime pôsobnosť nariadenia aj na rodičovskú dovolenku, potom by sa uplatňovali dve nariadenia, pokiaľ ide o rodičovskú dovolenku vrátane otcovskej dovolenky. Ak sme požiadali sociálnych partnerov, aby sa dohodli na smernici 96/94/ES o rodičovskej dovolenke, ktorú spomenul aj pán komisár Špidla, prečo sa snažíme predvídať, aká dohoda sa dosiahne?

V niektorých krajinách je rozpor medzi jurisdikciou a praxou taký veľký, že zmena a doplnenie smernice si vyžaduje značnú pozornosť. Nebolo by tiež vhodné, aby sa Parlament miešal do diskusie a správal sa ako slon v porceláne. Slabý návrh nariadenia o ochrane môže byť za niektorých okolností nepriaznivý pre mladé ženy, keďže náklady spojené s ich zamestnávaním by boli vyššie ako zamestnávanie ich mužských kolegov.

Anne Van Lancker (PSE). – (NL) Vážený pán predsedajúci, rada by som srdečne zablahoželala pani Estrelovej k jej vynikajúcej práci. Návrh Parlamentu na predĺženie materskej dovolenky na 20 plne platených týždňov, šesť z nich po pôrode, nebol v žiadnom prípade vysypaný z rukáva. Mnohé krajiny už poskytujú matkám viac ako 18 týždňov a 80 až 100 % ich platu. Z tohto dôvodu nechápem, prečo chcú moji kolegovia zo Skupiny Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov) a Európskych demokratov degradovať európske ambície na 16 týždňov.

Tým, ktorí si myslia, že náklady sú privysoké, by som povedala, že ženy nesmú strácať iba preto, že sa stanú matkami. V súčasnosti sa často stáva, že sa ženy musia rozhodnúť pre inú formu rodičovskej dovolenky. Všetky však nemajú na to právo. Navyše sú tieto možnosti menej platené, a teda nevhodné pre ženy, ktoré nie sú dobre situované.

Vážené dámy a vážení páni, pre nás je tiež dôležité, aby bola otcovská dovolenka a spoločná materská dovolenka upravená v tejto smernici, pretože sa tiež zaoberá rovnakým zaobchádzaním s mužmi a ženami. Spravidlivé rozdelenie povinností súvisiacich so starostlivosťou o deti znamená, že aj otcovia dostanú po narodení svojho dieťaťa dovolenku. Ak mám byť otvorená, vážené dámy a vážení páni, dva týždne sú iba skromným začiatkom, ale veľmi dôležitým v krajinách, kde otcovia ešte len majú dostať miesto v mladej rodine.

Vážené dámy, vážení páni, sociálni partneri nedosiahli dohodu o otcovskej dovolenke ani dovolenke na účely adopcie, preto my, Socialistická skupina v Európskom parlamente, považujeme za svoju povinnosť, aby bola táto oblasť upravená v smernici v záujme otcov a adoptívnych rodičov. Som si istá, že získame podporu väčšiny v tomto Parlamente.

Siiri Oviir (ALDE). – (ET) Vážený pán predsedajúci, pán komisár, dámy a páni. lepšie zosúladienie pracovného, rodinného a súkromného života je jednou z oblastí činnosti stanovených v usmerneniach o rovnosti mužov a žien. Napokon všetci si dobre uvedomujeme, že Európska únia čelí demografickým problémom, ako sú nízka pôrodnosť a čoraz vyšší podiel starších ľudí. Napriek tomu by zavedenie finančných úľav pre zamestnávateľov, ktorí podporujú svoje pracovníčky, aby mali deti, určite nebolo najlepším riešením.

Nemôžem podporiť pozmeňujúci a doplňujúci návrh 22, najmä nie jeho druhú časť. Materstvo a otcovstvo sú základné práva, ktoré sú nevyhnutné na zaistenie rovnováhy v spoločnosti. Tiež je veľmi dôležité, aby boli obidvaja rodičia súčasťou života dieťaťa od jeho prvých mesiacov. Nemôžem však súhlasiť s návrhom zaviesť povinnú otcovskú dovolenku. Rodinu novonarodeného dieťaťa by sme tým poškodili – otcovia totiž zvyčajne zarábajú viac. Nariadenie o otcovskej dovolenke musí byť pružné. Jedine tak môžeme dosiahnuť pozitívny výsledok. Nakoniec by som sa rada poďakovala pani Estrelovej za prácu, ktorú s toľkým nadšením odvieďa.

Marie Panayotopoulos-Cassiotou (PPE-DE). – (EL) Vážený pán predsedajúci, správa pani Lullingovej o samostatne zárobkovo činných osobách je vyčerpávajúca. Osobne na tejto problematike pracovala toľko, že sa domnievam, že už k tomu viac nemusíme dodať. Musíme však upozorniť poslancov na správu pani Estrelovej, ktorá je, samozrejme, pripravená chrániť ženy, hoci jej unikla podstata. Tu v Parlamente sa pokladáme za menších bohov a myslíme si, že svojimi rozhodnutiami si naplníme sny. Tento problém nemôžeme riešiť ako sa nám chce, ale musíme robiť to, čo je prijateľné a skutočne v záujme žien.

Máme smernicu, ktorá sa týka výlučne žien, pretože ony rodia deti, sú tehotné a len ony môžu dojčiť. A chceme v nej ustanoviť práva pre mužov, zatiaľ čo sociálni partneri majú smernicu o rodičovskej dovolenke, ktorá sa môže vzťahovať aj na mužov, a to v súlade s tým, ako sa sociálni partneri dohodnú. Nemali by sme teda zradiť práva žien v období, ktoré je v ich živote jedinečné tým, že ostatným poskytneme možnosť mať úžitok zo všetkého, čím ženy fyzicky prechádzajú. Nemali by sme ženy trestať tým, že ich vďaka neprimeranej dovolenke budeme nútiť zostať mimo práce. Nie je ani v záujme žiadneho zamestnávateľa čakať, kým žena dosiahne štyridsiatku a potom ju zamestnať.

Gabriela Crețu (PSE). – (RO) Niektoré témy sú pre inštitúcie Európskej únie významné, iné menej. O dôležitých otázkach sa diskutuje na akciách s maximálnou účasťou a publicitou alebo sa počas nich aspoň hľadajú riešenia a ponúkajú odpovede. Žiaľ, musíme povedať, že práva žien k týmto otázkam nepatria.

Konzervatívci v Parlamente, Komisia a členské štáty spoločne zaujímajú postoj, aj keď nie v rovnakej miere, že riešenie rodových otázok má iba druhotný význam. Keďže toto je posledná plenárna rozprava na túto tému v tomto volebnom období, musíme uznať, že Parlament je určite tou európskou inštitúciou, ktorá berie práva a sociálno-ekonomické postavenie žien vrátane tehotných a samostatne zárobkovo činných žien vážne.

Prostredníctvom právnych predpisov a správ z vlastnej iniciatívy sa snažíme zaviesť do praxe zásady, ktoré sú už v zmluvách zakotvené s cieľom dostať prehliadané skupiny do programu spoločnosti. V skutočnosti sa to najčastejšie deje krátko po polnoci, alebo keď prichádzame priamo z letiska. Chýba však politická vôľa. Je to zjavné pri uplatňovaní a presadzovaní potrebných a dlho očakávaných právnych predpisov, ktoré navrhujeme. Nedodržiavanie termínov a nedostatočné presadzovanie sú v členských štátoch bežné.

Vyzývame Európsku komisiu a členské štáty, aby nevyužívali krízu ako zámienku na zanedbávanie ostatných rozhodujúcich otázok a problémov týkajúcich sa uplatňovania európskych právnych predpisov v tejto oblasti, či už súčasných alebo starších. Obetovanie žien a ich práv na oltári zdanlivých hospodárskych záujmov vedie k sociálnemu úpadku. Nevieť, či sú ženy budúcnosťou mužov, ale jedno je isté – budúcnosť našej spoločnosti závisí od žien a ich zdravia.

Ria Oomen-Ruijten (PPE-DE). – (NL) Vážený pán predsedajúci, výskumy Svetovej zdravotníckej organizácie ukazujú, že 16 týždňov materskej dovolenky je príliš málo a odporúčajú dokonca 24 týždňov. Rovnako ako medzinárodná organizácia práce (MPO) aj Komisia navrhuje 18 týždňov. Parlament sa uzniesol na 20 týždňoch, hoci stále existujú rozdielne názory medzi našou skupinou a Socialistickou skupinou v Európskom parlamente: my sme za 16 týždňov plus štyri a skupina PSE za 20 týždňov. Môžem napokon súhlasiť s 20 týždňami.

Môj druhý bod sa týka rodičovskej a otcovskej dovolenky, ako aj dovolenky na účely adopcie. Veľmi podporujem, aby boli do prvých týždňov života dieťaťa zapojení aj otcovia. Všetci však vieme, a rada by som sa poďakovala pánovi komisárovi Špidlovi za to, že jasne povedal, že to súčasná smernica nemôže

upraviť. Táto smernica sa predsa týka ochrany zdravia a bezpečnosti a nie rodičovskej dovolenky. Sú to odlišné opatrenia, ktorými sa budeme zaoberať so sociálnymi partnermi.

Môj tretí bod sa týka materskej dovolenky samostatne zárobkovo činných žien a vypomáhajúcich manželiek. Myslím si, že pani Lullingová v tejto oblasti odviedla vynikajúcu prácu.

Marusya Ivanova Lyubcheva (PSE). – (BG) Preskúmanie pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov k smernici o materstve má v tomto období obrovský význam, keďže nám umožňuje preukázať zodpovednosť za riešenie niektorých problémov ovplyvňujúcich spoločnosť, ako aj zamerať túto zodpovednosť na budúcnosť Európy. Prostredníctvom správy pani Estrelovej začleňujeme novú filozofiu do starostlivosti o matky, tehotné ženy, dojčiacie matky a tiež rodičov vo všeobecnosti. Je zvlášť dôležité, aby boli do výchovy detí zapojení aj otcovia. Prispeje to k posilneniu úlohy rodiny. Využime to na obnovenie rovnováhy, ktorá je dôležitá pre výchovu detí od ranného veku. Týmto doplníme všetky naše ostatné uznesenia týkajúce sa antidiskriminačných politík Európskej únie.

Je mimoriadne dôležité, aby sme tehotným ženám poskytli zabezpečenie a ochranu v rodine aj v práci. Zároveň im musíme zabezpečiť rovnaký prístup k pracovným miestam, poskytnúť pružný pracovný čas a špecifické služby v oblasti zdravotnej starostlivosti, ako aj plne presadzovať právne predpisy. Odmietnutie menovať na pracovnú pozíciu ženu, ktorá je tehotná a má odísť na materskú dovolenku, je neprijateľné. Musíme zabezpečiť, aby aj ženy na materskej dovolenke mohli mať automaticky prospech zo zmien zavedených počas tejto dovolenky.

Naša krajina, Bulharsko, ponúka mimoriadne priaznivé právne predpisy týkajúce sa materskej dovolenky, ako aj iné možnosti, z ktorých si ženy môžu vybrať. Dvojité spájanie práva a slobody voľby, ako aj rodinných povinností a kariéry je osvedčený postup, ktorý možno odporučiť všetkým členským štátom. V podstate je to súčasť integrovanej politiky rovnakého zaobchádzania so ženami a s mužmi.

Christa Klač (PPE-DE). – (DE) Vážený pán predsedajúci, členské štáty sú nepochybne zodpovedné za právne predpisy v oblasti zdravotnej starostlivosti. Európa stanovila minimálne kritéria pre materskú dovolenku. V jednotlivých členských štátoch máme odlišné právne predpisy, ktoré sa nedajú porovnávať. V niektorých krajinách je materská dovolenka hrazená z daňových príjmov. V iných, čo je aj prípad Nemecka, sa vypláca prostredníctvom zdravotných poisťovní a hlavnú časť nákladov nesú podniky. Dĺžka trvania, ako aj finančná podpora počas materskej dovolenky sa líšia. Vo všetkých prípadoch má však matka zaručenú ochranu v prípade choroby, dokonca aj po skončení materskej dovolenky.

Pletiete si dve záležitosti: materská dovolenka a rodičovská dovolenka sú dve rozdielne veci – ako ste už upozornili, vážený pán komisár Špidla. Chcela by som vedieť, či napríklad v Nemecku by celkový úhrn materskej a rodičovskej dovolenky spĺňal požiadavky novej smernice. Predĺženie trvania materskej dovolenky, ktoré sa zameriava na zdravie matky, nie je vždy výhodou pre ženy. Podniky budú zamestnávať menej žien, keďže muži si materskú dovolenku neberú.

Okrem toho prísnejšia právna ochrana pred prepustením nepomôže pri hľadaní si novej práce. Musíme tiež zabezpečiť, aby si ženy boli schopné nájsť zamestnanie a mohli pracovať za rovnakých podmienok. V súvislosti s tým sa od podnikov vyžaduje pomoc pri zabezpečovaní pracovného prostredia zohľadňujúceho potreby rodiny.

Ljudmila Novak (PPE-DE). – (SL) V našich končinách hovoríme, že deti sú našim pokladom, pretože predstavujú našu budúcnosť. Žiaľ, zdá sa, že Európania neprejavujú žiadny záujem o tento poklad, a preto je európska kultúra a identita ohrozená.

Vítam správu pani Estrelovej, pretože sa usiluje dosiahnuť najlepšiu možnú zdravotnú starostlivosť pre tehotné ženy a matky. To zároveň znamená lepšie zdravie detí a menej problémov počas ich dospievania. Ženy v niektorých menej vyspelých krajinách Európskej únie majú dlhšiu materskú dovolenku ako ženy v bohatších západných krajinách. Zastávam názor, že Európsky parlament by mal podporovať najlepšie riešenia týkajúce sa matiek a rovnako aj detí. Úspory, ktoré sa vytvárajú na úkor detí, sú najhoršou formou investícií do budúcnosti.

My ženy chceme byť matkami, ale zároveň sa, prirodzene, musíme postarať o svoje sociálne zabezpečenie vo svete neistoty a v čase, keď sa nemôžeme spoliehať na nerozlučnosť manželstiev. Zosúladenie rodinného a pracovného života by malo byť najvyššou prioritou v procese riešenia demografických problémov Európy.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL). – (PT) Vážený pán predsedajúci, chcela by som hovoriť o správe pani Estrelovej, ktorá sa týka zlepšenia v oblasti ochrany zdravia a bezpečnosti pri práci tehotných žien. Je to malý krok vpred, pokiaľ ide o ochranu v materstve a otcovstve, teda základných práv a hodnôt našej spoločnosti.

V mene našej skupiny, Konfederatívnej skupiny Európskej zjednotenej ľavice – Nordickéj zelenej ľavice, som žiadala o väčšie napredovanie v ochrane v materstve a otcovstve, a to konkrétne 22-mesačnú dovolenku platenú vo výške 100 %. V správe sa navrhuje iba 20 mesiacov a príspevok vo výške 100 % platu nie je zaručený počas celého tohto obdobia. Nerozumím preto stanovisku Skupiny Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov) a Európskych demokratov, ktorá nechce prijať ani to.

Dnes musíme prijať tento malý krok navrhnutý v správe, aby sme presadili práva žien, detí a rodín. Nestačí iba povedať, že tieto práva bránime. Musíme postupne napredovať v ich presadzovaní a ochrane.

Zita Plešinská (PPE-DE). – (SK) Materstvo je najväčší zázrak, ktorým Boh obdaril ženu. Materstvo nemôže ženu diskriminovať, ale naopak ju musí spoločensky oceniť v priebehu jej aktívneho života aj v starobe.

Musíme však byť realisti, pretože dobre mienené návrhy môžu byť niekedy problematické. Členské štáty Európskej únie majú rôzne sociálne systémy. Škandinávské krajiny v tejto problematike už pokročili, nová EÚ-12 má ešte čo doháňať, preto bude pravdepodobne veľmi ťažké nájsť harmonizované pravidlá, ktoré by mohli byť zavedené v celej EÚ.

Napriek tomu, že správa pani kolegyně Estrelovej prináša veľa pozitívnych zmien v návrhu smernice, je tu aj niekoľko problematických bodov, ktoré do tejto správy podľa môjho názoru nepatria a je potrebné ich zo správy vylúčiť, ako to už spomenul aj pán komisár Špidla.

Pozmeňujúce a doplňujúce návrhy našej politickej skupiny PPE-DE upravujú niektoré body, napríklad dĺžku a výšku materského príspevku a jeho predĺženie v prípade predčasného alebo viacnásobného pôrodu alebo dojčenia, pracovné voľno na účel dojčenia, ako aj zamestnanecké práva v súvislosti s návratom žien do zamestnania po materskej dovolenke. Dúfam, že tieto pozmeňujúce a doplňujúce návrhy budú pri hlasovaní schválené.

Siiri Oviir (ALDE). – (ET) Je jasné, že musíme uznať potrebu účinnejšie uplatňovať zásadu rovnakého zaobchádzania so ženami a s mužmi pracujúcimi ako samostatne zárobkovo činné osoby, ako aj s manželmi a manželkami, ktorí im pomáhajú.

Žiaľ, vypomáhajúci manželia a manželky nepredstavujú veľkú a jednotnú cieľovú skupinu, žiadny členský štát neupravuje ich postavenie a ich práca je neuznaná. Chýba im sociálne zabezpečenie, hrozba chudoby je veľká a v prípade rozvodu sa z nich z hľadiska sociálneho zabezpečenia stávajú ľudia mimo zákona.

Domnievam sa teda, že vypomáhajúci manželia a manželky by mali byť povinne prihlásení do systému sociálneho zabezpečenia a zároveň je potrebné vytvoriť rámec pre minimálne záruky.

Vladimír Špidla, člen Komisie. – (CS) Vážený pán predsedajúci, vážení poslanci, vážené poslankyne, rád by som vám poďakoval za diskusiu, ktorá sa zaoberala návrhom z viacerých hľadísk. Myslím si, že nie je potrebné zmieniť sa o všetkých návrhoch. Veľká väčšina odôvodnení bola úplne jasná, ako som sa už vyjadril vo svojej úvodnej reči. Napriek tomu si myslím, že dva návrhy sa objavovali opakovane z rôznych strán a diskutovalo sa o nich z rôznych hľadísk. Prvým bola otázka otcovskej dovolenky. Chcel by som jasne povedať, že som zástancom otcovskej dovolenky, ale napriek tomu som presvedčený, že smernica, ktorá má chrániť zdravie matiek, nie je vhodným nástrojom na zavádzanie tohto princípu. Vo svojej úvodnej reči som uviedol, že sociálni partneri dosiahli dohodu v otázke rodičovskej dovolenky, a teda je logické, že sa v nej berie do úvahy aj možnosť otcovskej dovolenky. Podľa môjho názoru existujú aj iné nástroje, ako je táto smernica. Druhou spomínanou otázkou bol pozmeňujúci a doplňujúci návrh 14, teda povinné zavedenie poistenia. Tu by som rád dodal, že chápem dôvody, ale napriek tomu si myslím, že nie je vhodné pristúpiť k takému radikálnemu kroku, lebo by vážne ohrozil možnosť dosiahnutia kompromisu. Na druhej strane by som ale chcel zdôrazniť, že návrhy, ktoré sme predložili, sú významným krokom vpred, pretože v súčasnosti v niektorých krajinách neexistovala možnosť vstúpiť do podobného systému, dokonca ani na požiadanie. Znamená to, že teraz bude zavedená nová povinnosť. Podľa môjho názoru je to typický príklad harmonizácie smerom nahor.

PREDSEDÁ: PANI KRATSA-TSAGAROPOULOU*podpredsedníčka*

Astrid Lulling, *spravodajkyňa*. – (FR) Vážená pani predsedajúca, mrzí ma, že pán komisár je proti kľúčovému pozmeňujúcemu a doplňujúcemu návrhu v mojej správe, ktorý podporili všetky politické skupiny a v ktorom sa požaduje, aby vypomáhajúci manželia, manželky a uznaní partneri mali nárok na rovnaké sociálne zabezpečenie ako samostatne zárobkovo činné osoby, a to na povinnom základe, nielen na požiadanie. Skúsenosti dokazujú, že ak nie sú povinní platiť príspevky do systému sociálneho zabezpečenia, potom to nerobia z rovnakého poľutovaniahodného dôvodu, ktorý ste už spomenuli, vážený pán komisár: sú ním náklady.

Prirodzene, sociálne zabezpečenie stojí peniaze, a to rovnako samostatne zárobkovo činné osoby, ako aj zamestnaných pracovníkov. Želanie ušetriť na sociálnych príspevkoch je obrovskou chybou, ktorej sa treba vyvarovať.

Samozrejme, ak v členskom štáte neexistuje žiadne sociálne zabezpečenie pre samostatne zárobkovo činné osoby, nemôžeme vyžadovať, aby bolo povinné pre ich partnerov. Partneri by však mali mať na požiadanie naň nárok. Predložím k tomu ústny pozmeňujúci a doplňujúci návrh spolu s pánom Cocilovom.

Dovoľte mi dodať niekoľko slov o ochrane materstva, pretože naše stanovisko bolo úplne nesprávne pochopené. Ak chceme posilniť ochranu v materstve predĺžením trvania materskej dovolenky, nemali by sme zabúdať, že jej predĺženie na 18 týždňov, z ktorých iba tretina zodpovedá povinnosti čerpať 6 týždňov po narodení dieťaťa, je v rozpore s cieľom lepšej ochrany zdravia matky a dieťaťa.

Podľa nás by preto bolo najlepšie mať šesť povinných týždňov a predĺženie na dvadsať týždňov v prípade viacnásobného pôrodu a dojčenia. Nezabúdajme ani na problémy týkajúce sa náboru do zamestnania a kariérneho postupu, ktorým ženy v plodnom veku čelia.

Pokiaľ ide o vek, je absurdné, aby si otcovia brali rovnakú dovolenku ako tehotné ženy. Prirodzene, vážená pani predsedajúca, narastajúca neplodnosť mužov v Európe je znepokojujúca, ale podľa mňa nie tak, ako pretrvávajúce nerovnosti medzi mužmi a ženami v oblasti delenia rodinných povinností, pretože to je dôvod, prečo sa mnohé ženy rozhodnú nemať deti. A navyše demografický problém Európy nevyriešime prehnanou ochranou, pretože tá iba oberá ženy o možnosti sa zamestnať.

Edite Estrela, *spravodajkyňa*. – (PT) Vážená pani predsedajúca, vážený pán komisár, stanovisko Európskej komisie k môjmu návrhu o otcovskej dovolenke ma šokuje. Je to konzervatívny a neprijateľný postoj, ktorý je vzdialený od reality.

Vážený pán komisár, nehovorila som o rodičovskej dovolenke, ale o otcovskej dovolenke. Sú to dva úplne odlišné pojmy.

Ak otcovská dovolenka nepatrí do pôsobnosti tejto smernice, prečo potom Komisia navrhla rozšírenie jej právneho základu a prečo nevychádza iba z článku 137, ktorý sa týka ochrany zdravia? Prečo Komisia prišla s článkom 141 Zmluvy o ES týkajúcom sa rovnakých príležitostí pre mužov a ženy?

Vážený pán komisár a vážení členovia Skupiny Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov) a Európskych demokratov, materstvo a otcovstvo predstavujú významné spoločenské hodnoty, ktoré treba uznávať a spájať. Práve v tejto smernici sa musí otcovská a materská dovolenka prepojiť. Pán komisár, musíme myslieť na deti. Musíme myslieť na blaho detí, lebo ak majú podporu otca a matky od útleho veku, ich fyzický a psychologický vývoj sa môže výrazne zlepšiť.

Pán komisár, okrem toho ste si určite vedomý, že otcovská dovolenka už existuje vo vnútroštátnych právnych predpisoch mnohých členských štátov. Usiluje sa Komisia zostať vzdialená od reality, ktorá už v členských štátoch existuje?

Vážený pán komisár, prekvapuje ma tento postoj. Ľudia sú odmeraní práve preto, lebo európske inštitúcie nie sú v kontakte so skutočným životom. A práve preto je neúčast vo voľbách taká vysoká.

Musíme dať občanom dôvod, aby išli voliť. Musíme preto, vážený pán komisár, prijímať také právne predpisy, ktoré im pomáhajú. Ak uvidia, že uznesenia prijaté v Európskom parlamente zlepšujú ich život, budúci mesiac budú mať určite väčší dôvod, aby sa zúčastnili volieb.

Predsedajúca. Rozprava sa skončila.

Hlasovanie sa uskutoční v stredu 6. mája o 12.00 hod.

Písomné vyhlásenia (článok 142)

Zita Gurmai (PSE), písomne. – Práve počas krízy by malo byť rovnaké zaobchádzanie politickou prioritou. Ženy budú súčasťou krízy trpieť v dlhodobom horizonte a budú postihnuté v druhej vlnе prepúšťania. Ženy sa budú musieť vyrovnávať so svojou nestabilnou sociálnou a hospodárskou situáciou a s rastúcou záťažou, ktorá vyplýva z hľadania rovnováhy medzi zarábaním peňazí a povinnosťami týkajúcimi sa starostlivosti. Za takýchto okolností nesmieme dopustiť, aby boli ženám odňaté ich práva.

Samostatná zárobková činnosť má pre ženy obrovský význam, pretože im môže pomôcť, aby sa vyhli nezamestnanosti, alebo aby lepšie zosúladiли pracovný a rodinný život. Týmto spôsobom by ženy mali k dispozícii efektívny nástroj, ktorým by prispeli k rozvoju hospodárstva. Ženy by mali mať rovnaké príležitosti venovať sa samostatným zárobkovým činnostiam a zakladať podniky. Systémy materskej dovolenky by mali zabezpečiť, aby z nich samostatne zárobkovo činné ženy ťažili rovnakým spôsobom ako zamestnankyne. Obdobne má rozhodujúci význam bezpečnosť a ochrana zdravia tehotných pracujúcich žien a žien, ktoré nedávno porodili, alebo dojčia.

Nielenže to pomáha Európe neprísť o talent žien a ich prítomnosť na pracovnom trhu, ale taktiež to prispieva k riešeniu súčasnej demografickej krízy a pomáha to zabezpečiť zdravý fyzický, citový a psychický vývoj detí.

Rovana Plumb (PSE), písomne. – (RO) Ako sociálna demokratka a matka túto smernicu podporujem, pretože sa týka nasledovných otázok: ochrana zdravia a bezpečnosť tehotných pracujúcich žien, žien, ktoré nedávno porodili, alebo dojčia, otázky rovnakého zaobchádzania, ako aj právo na návrat na rovnaké alebo rovnocenné pracovné miesto, právo na kariéru, nariadenia o materskej dovolenke a práva v pracovnej zmluve alebo poskytnutie vyššej finančnej podpory počas materskej dovolenky.

V súčasnosti je dĺžka materskej dovolenky v členských štátoch rôzna: od 14 týždňov do 28 týždňov. V niektorých prípadoch môže naozaj trvať až 52 týždňov, pritom sa ale materský príspevok vypláca iba za časť tohto obdobia. Preto si myslím, že možnosť predĺženia materskej dovolenky a zvýšenia príslušného príspevku vyplácaného počas tohto obdobia je vhodným spôsobom, ako zlepšiť zdravie a zabezpečenie žien a ako im umožniť, aby našli rovnováhu medzi pracovnými a rodinnými povinnosťami, čím sa podporujú rovnaké príležitosti pre mužov a ženy na pracovnom trhu.

Stresujúce podmienky na pracovisku môžu mať vplyv na duševné rozpoloženie tehotnej ženy alebo ženy, ktorá nedávno porodila. Preto musíme postupovať preventívne a zabezpečiť, aby sa na pracovisku vykonal primeraný odhad rizika.

17. Organizácia pracovného času (rozprava)

Predseda júca. – Ďalším bodom programu je vyhlásenie predsedníčky delegácie Parlamentu v Zmierovacom výbore o organizácii pracovného času [2004/0209(COD)]

Mechtild Rothe, predsedníčka delegácie Európskeho parlamentu v Zmierovacom výbore. – (DE) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, ako viete, zmierovacie konanie týkajúce sa smernice o pracovnom čase bolo neúspešné. V tomto prípade článok 65 ods. 5 rokovacieho poriadku predpokladá vyhlásenie predsedu delegácie Európskeho parlamentu v Zmierovacom výbore v pléne. Z tohto dôvodu teraz urobím stručné vyhlásenie o pokroku rokovaní o smernici o pracovnom čase.

Po niekoľkých trialógoch a po troch zasadnutiach Zmierovacieho výboru sa pri poslednom zasadnutí krátko po polnoci a krátko pred uplynutím lehoty jasne ukázalo, že nebude možné dosiahnuť dohodu. Delegácia Európskeho parlamentu predtým hlasovala veľkou väčšinou 15 hlasov proti konečnému pokusu Komisie o zmier, proti nehlasoval nikto a piati sa hlasovania zdržali. Tento návrh nebol prijatý ako základ pre skutočný kompromis. Návrh bol zároveň zamietnutý aj Výborom stálych zástupcov, ktorý sa zišiel vo vedľajšej miestnosti. V liste z 29. apríla 2009 dvaja spolupredsedia Zmierovacieho výboru informovali Parlament a Radu ministrov, že nebolo možné dospieť k dohode o spoločnom texte v lehote uvedenej v článku 251 ods. 5 Zmluvy o ES.

Je mi veľmi ľúto, že týmto dvom inštitúciám sa nepodarilo nájsť spoločnú reč. Ak však uvážime tri body, ktoré zostali sporné až do konca – výnimka typu „opt-out“ z týždenného pracovného času, podmienky času pohotovosti a viaceré zmluvy na jedného pracovníka – názorové rozdiely boli také veľké, že neexistovala

žiadna možnosť dosiahnuť dohodu, ktorá by bola zlučiteľná s uznesením Európskeho parlamentu zo 17. decembra 2008.

Rada obzvlášť neustúpila ani o krok v otázke výnimky typu „opt-out“. Parlament ponúkol niekoľko kompromisov, ktoré by zamestnávateľom poskytli veľkú mieru flexibility, pokiaľ ide o pracovný čas. Parlament bol obzvlášť ústretový v otázke podmienok času pohotovosti, pretože väčšina – v tomto prípade deväť – členských štátov využila výnimku typu „opt-out“ výhradne pre čas pohotovosti. Avšak blokujúca menšina v Rade zabránila akémukoľvek pokusu zaviesť odchýlku. Nebol prijatý dokonca ani návrh na zrušenie výnimky typu „opt-out“.

Pokiaľ ide o čas pohotovosti, Súdny dvor Európskych spoločenstiev objasnil, že čas pohotovosti je pracovným časom. Ani neaktívne obdobie času pohotovosti nemožno čiastočne ani úplne považovať za čas odpočinku, ako to požadovala Rada. Delegácii Parlamentu bolo taktiež zrejmé, že čas pohotovosti je potrebný vtedy, keď sa vyžaduje, aby práca prebiehala bez prerušenia. Rada nebola ochotná toto obmedzenie prijať. Čo je dôsledkom tohto stavu? Ak čašník sedí v prázdnej reštaurácii, pokladá sa to za neaktívny čas pohotovosti, ktorý bude, samozrejme, ohodnotený iným spôsobom. To sa nesmie stať. Parlament postupoval flexibilne a podporil aj návrh na maximálny pracovný čas 48 hodín na jedného pracovníka a nie na jednu zmluvu. V tomto prípade sme sa nedokázali dohodnúť ani na zásade stanovenej v odôvodnení.

Delegácii Parlamentu bolo jasné, že žiadny kompromis je lepší ako zlý kompromis na úkor pracovníkov. Kým sme nenadobudli pocit, že sme svoju trpezlivosť už vyčerpali, Parlament predložil Rade veľký počet návrhov. V Rade však bola skupina, ktorá nijako nebola ochotná pristúpiť na kompromis. Taktiež sa domnievam, že na tom či onom mieste mohla Komisia predložiť návrhy, ktoré by ponúkli väčšiu rovnováhu medzi postojom Rady a postojom Parlamentu.

Počas tohto funkčného obdobia prijal Parlament 389 právnych aktov v spolurozhodovacom postupe. Dvadsaťštyri z nich bolo uzavretých v trefom čítaní po úspešnom zmierovacom konaní. Ide o jasný prejav toho, že kultúra spolupráce medzi týmito inštitúciami existuje. Po prvý raz odvtedy, čo do platnosti vstúpila Amsterdamská zmluva, nedokázal Zmierovací výbor dosiahnuť dohodu v prípade smernice o pracovnom čase. Verím, že nová Komisia už čoskoro predloží nový návrh, ktorý azda povedie k dohode.

Nakoniec by som chcela zvlášť poďakovať sekretariátu Zmierovacieho výboru za jeho vynikajúcu prácu a pomoc.

Michal SEDLÁČEK, úradujúci predseda Rady. – (CS) Vážená pani predsedajúca, pán komisár, dámy a páni, v mene českého predsedníctva by som vás chcel oboznámiť so stanoviskom Rady k ukončeniu rokovaní o revízii smernice o pracovnom čase. Ako nepochybne viete, Rada strávila dlhé štyri roky diskusiami o pozmeňujúcom a dopĺňujúcom návrhu k tejto smernici, než konečne dosiahla spoločné stanovisko k obsahu – po niekoľkých mimoriadne zložitých rokovaniach.

Kvalifikovaná väčšina členských štátov sa zhodla na tom, že kľúčový sporný bod výnimky typu „opt-out“ sa v smernici ponechá, ale s pevne stanovenými podmienkami, ktoré jeho využívanie značne sprísnia. Rada napríklad chcela, aby bol maximálny týždenný pracovný čas pri využívaní výnimky typu „opt-out“ skrátený zo 78 hodín na 60 alebo 65 hodín a navrhla zákaz používania výnimiek typu „opt-out“ pri podpise pracovnej zmluvy alebo obmedzenie doby súhlasu zamestnancov s prácou v režime „opt-out“ na jeden rok. Cieľom Rady bolo obmedziť využívanie výnimky typu „opt-out“ v členských štátoch, ale predovšetkým zlepšiť ochranu zamestnancov, ktorí túto výnimku využívajú. Rada považovala svoj návrh smernice za vyvážený dokument, ktorý posilňuje ochranu zamestnancov, a dúfala, že bude prijateľný aj pre Parlament a že ho Parlament prijme v druhom čítaní.

České predsedníctvo si od hlasovania v decembri minulého roka dobre uvedomovalo odlišnosť postojov oboch inštitúcií k návrhu smernice, ale zároveň nevnímalo zmierovacie konanie ako súboj týchto inštitúcií o prestíž. Namiesto toho presadzovalo pragmatický, neideologický a realistický prístup, ktorý by zohľadňoval realitu európskeho pracovného trhu. Nedá sa poprieť, že výnimku typu „opt-out“ v súčasnosti využíva 15 z 27 členských štátov EÚ. Od januára tohto roku, keď Česká republika prevzala predsedníctvo, sme viedli veľmi intenzívne rokovania na všetkých úrovniach v snahe nájsť priestor pre možný kompromis s Parlamentom. Prvá schôdza členských štátov na túto tému sa konala v Prahe 13. januára. Doteraz sa uskutočnilo minimálne osem kôl neformálnych trialógov, ako aj tri kolá samotného zmierovacieho konania. Na tomto mieste by som chcel poďakovať Komisii, a najmä pánovi komisárovi Špidlovi, za odbornú pomoc a konštruktívny prístup pri hľadaní možného kompromisného znenia smernice. Rada bola ochotná dohodnúť sa a zľaviť zo spoločného stanoviska, no napriek tomu nakoniec k dohode nedošlo. V priebehu posledných štyroch mesiacov české predsedníctvo veľmi aktívne a zodpovedne viedlo rokovania s Parlamentom

a predkladalo mu množstvo kompromisných návrhov k rozličným otázkam týkajúcim sa smernice v snahe nájsť konečné riešenie, ktoré by vyhovovalo Rade aj Parlamentu.

Dnes môžem vyhlásiť, že Rada urobila mnoho ústupkov, aby vyhoveda požiadavkám Parlamentu. Parlamentu tieto ústupky predsa len nestačili. Rada bola napríklad ochotná vzdať sa spoločného stanoviska a podporiť názor Parlamentu, že všetok čas pohotovosti je naozaj pracovným časom. Rada ustúpila aj pri diskusii o zladení pracovného a rodinného života v lehote na poskytovanie náhradného denného odpočinku a pri definícii vrcholových zamestnancov, a mohol by som pokračovať. Rada sa chcela s Parlamentom dohodnúť na kľúčovej otázke výnimky typu „opt-out“ a bola ochotná vyhovieť požiadavkám Parlamentu a prijať jeho ďalšie návrhy, napríklad zákaz dohodnúť výnimku typu „opt-out“ v skúšobnej dobe, vynechanie maximálneho týždenného pracovného času pre túto výnimku, i keď sme, samozrejme, mali pocit, že konáme proti záujmu zamestnancov. Boli sme dokonca ochotní prijať aj myšlienku zavedenia evidencie skutočne odpracovaných hodín v prípade výnimky typu „opt-out“. Parlament však Rade vôbec nevyšiel v ústrety.

V mene českého predsedníctva mi je úprimne ľúto, že Parlament nebol ochotný prijať kompromis a dohodnúť sa na revízii smernice, na ktorú čakajú dlhých päť rokov nielen členské štáty, ale aj občania Európskej únie. Dohoda o revízii smernice by prispela k väčšej ochrane zamestnancov a vyriešeniu problému času pohotovosti a odpočinku a pripravila by pôdu pre postupné znižovanie využívania výnimiek typu „opt-out“ v členských štátoch. Na tieto návrhy však poslanci v Zmierovacom výbore nereagovali. Odmietli na ne pristúpiť, odmietli pristúpiť aj na ústretové návrhy Rady a kompromisy ponúkané Komisiou. Namiesto toho zotrvali na svojom ideologickom postoji. Keďže Parlament nebol ochotný zohľadniť situáciu v Rade, ani súčasnú realitu, zostane v platnosti existujúca smernica. Využívanie výnimky typu „opt-out“ nebude obmedzené, nebude zavedené ani monitorovanie a pracovníci budú musieť aj naďalej pracovať až 78 hodín týždenne. Postoj Parlamentu s veľkou pravdepodobnosťou spôsobí ďalšie rozšírenie využívania výnimky typu „opt-out“. Európska komisia má už dnes signály z ďalších dvoch členských štátov, že majú v úmysle zaviesť výnimku typu „opt-out“, takže nádej na jej budúce zrušenie sa ešte zníži. Tomu chcela Rada zabrániť, Parlament však rozhodol inak.

Vladimír Špidla, člen Komisie. – (CS) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, veľmi ma mrzí, že sa Rade a Parlamentu nepodarilo dospieť k dohode v záverečnom kole zmierovacích rokovaní týkajúcich sa revízie smernice o pracovnom čase. Komisia urobila všetko, čo bolo v jej silách, na dosiahnutie kompromisu, predložila rad návrhov týkajúcich sa všetkých hlavných otázok, aby obom zákonodarným orgánom pomohla priblížiť sa ku konečnému zneniu. Rada a Parlament však nakoniec trvali na svojich rozdielnych stanoviskách v otázke budúcnosti výnimiek typu „opt-out“, ktoré nebolo možné zosúladiť.

Chápem a rešpektujem želanie Parlamentu ukončiť s definitívnou platnosťou využívanie výnimiek. To by bolo aj pre mňa ideálnym riešením a tento prvok sme začlenili do pozmeňujúceho a doplňujúceho návrhu Komisie v roku 2005. Napriek tomu sa po niekoľkých rokoch rokovaní jasne ukázalo, že sa tým neuláhčí dosiahnutie dohody v Rade a že sa tým neprekoná blokujúca menšina. Príliš veľa členských štátov jednoducho trvalo na využívaní individuálnych výnimiek a na zachovaní tohto ustanovenia v smernici. Preto Komisia predložila alternatívne návrhy na zlepšenie právnej ochrany zamestnancov, ktorí využívajú výnimky, teda na oslabenie ich využívania z praktického hľadiska. Komisia navrhla aj zavedenie dôsledného monitorovania využívania výnimiek na vnútroštátnej a európskej úrovni a zavedenie obmedzení na súčasné využívanie výnimiek, čím by sa dosiahlo to, že udeľovanie výnimiek by bolo pre členské štáty menej zaujímavé. Som pevne presvedčený, že tento prístup by v praxi skutočne zlepšil podmienky pre pracovníkov, a čo je ešte dôležitejšie, zvýšil by dlhodobé vyhliadky na to, že členské štáty napokon pristúpia na úplné zrušenie výnimiek. Parlament zastával názor, že neexistuje lepšia dohoda ako tá, ktorou sa úplne zruší výnimka typu „opt-out“. Dôvody takéhoto rozhodnutia rešpektujem, zastávam však iný názor.

Ako som už veľakrát uviedol pri iných príležitostiach, som pevne presvedčený, že neschopnosť dosiahnuť dohodu o pozmeňujúcom a doplňujúcom návrhu je zlou správou pre európskych pracovníkov a podniky, pre európske inštitúcie a koniec koncov pre Európu ako celok. Po prvé, nerieši sa tým problém výnimiek, ktoré sa budú aj naďalej používať v súlade s existujúcou smernicou: bez stanovenia dátumu ich ukončenia a s veľmi malým počtom obmedzení a bez akéhokoľvek osobitného preskúmania. Viem, že mnohí z vás namietali, že pracovníci budú pracovať 65 hodín týždenne, a chápem tieto obavy, faktom však je, že súčasná smernica umožňuje pracovať až 70 hodín týždenne. Po druhé, napriek tomu, že rozhodnutia Súdneho dvora vo veci času pohotovosti a náhradného času odpočinku zostanú zachované bezo zmeny, obávam sa, že v mnohých prípadoch to v praxi nepovedie k lepšej ochrane pracovníkov. Mnohé členské štáty majú odvetvia s vysokou mierou času pohotovosti a čelia skutočným problémom pri dodržiavaní pravidiel vyplývajúcich z rozsudkov vo veciach SIMAP a Jaeger. Doterajším výsledkom je to, že ešte viac členských štátov začalo využívať výnimky s cieľom vyriešiť tento problém. V súčasnej dobe ich je 15 a mám obavy z toho, že teraz, keď neexistuje dohoda o čase pohotovosti, začne výnimku typu „opt-out“ využívať ešte viac členských štátov,

aby sa prispôbili rozhodnutiu Európskeho súdneho dvora, pretože nebudú mať inú možnosť. So stúpajúcim počtom členských štátov využívajúcich výnimky bude oveľa ťažšie dosiahnuť v Rade dohodu o ich ukončení. Po tretie, neúspech rokovaní znamená, že množstvo veľmi významných osobitných záruk schválených Radou pre pracovníkov v celej Európe, ktorí teraz výnimky využívajú, nebude platiť a nenadobudne účinnosť. A napokon sa pripravíme aj o príležitosť na zlepšenie, pokiaľ ide o opatrenia zamerané na zabezpečenie súladu medzi pracovným a rodinným životom, a o jasnejšiu definíciu výnimiek pre samostatne zárobkovo činných pracovníkov. Oba zákonodarné orgány však už uskutočnili rozhodnutie a bezprostredným dôsledkom bude to, že sa nevykoná osobitné preskúmanie výnimiek, ktoré požaduje existujúca smernica. Rozhodnutie rešpektujem. Spolu s ostatnými členmi Komisie sa teraz budeme musieť zamyslieť nad situáciou, ku ktorej došlo v dôsledku toho, že neexistuje dohoda medzi zákonodarnými orgánmi.

Chcem však skonštatovať, že po piatich rokoch rokovaní, počas ktorých bolo predložené množstvo čiastkových návrhov a počas ktorých bol predložený celý rad pokusov nájsť riešenie, sme toto riešenie nenašli. To znamená, že nebude jednoduché predložiť nový návrh, ktorý situáciu zázrakom vyrieši. Preto považujem za nutné situáciu veľmi dôkladne preskúmať so sociálnymi partnermi. Až potom bude môcť Komisia pristúpiť k nejakému ďalšiemu rozhodnutiu a postupu.

Hartmut Nassauer, v mene skupiny PPE-DE. – (DE) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, najskôr by som chcel v mene Skupiny Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov) a Európskych demokratov skonštatovať, že to, že zmierovacie konanie o nových právnych predpisoch o pracovnom čase nebolo úspešné a že naďalej platia staré právne predpisy, nie je v záujme európskych pracovníkov.

Taktiež by som chcel povedať, že je klamlivé tvrdiť, že je to výlučne chyba Rady, zatiaľ čo sa väčšina poslancov v Parlamente – ako rytieri v ligotavej zbroji – obetovala v záujme pracovníkov. V skutočnosti vinu nesú obe strany. Je pravda, že Rada v otázke výnimky typu „opt-out“ neustúpila ani o krok, avšak rovnako málo flexibilná bola väčšina v Parlamente, keď trvala na tom, že riešenie je možné iba v prípade zrušenia tejto výnimky. V dôsledku toho sa obe strany mýlili ako lode v tme a výsledok sa dal ľahko predpovedať.

Je to stratená príležitosť. Mohlo sa napríklad zaviesť európske nariadenie o čase pohotovosti, ktoré by pre celú Európu ustanovilo, že „čas pohotovosti je pracovný čas“, ako to určil Súdny dvor Európskych spoločenstiev. Na to by bolo potrebné, aby väčšina v Parlamente aspoň o kúsok ustúpila v otázke výnimky typu „opt-out“, napríklad keď išlo o určovanie podmienok, za ktorých je táto výnimka možná a ktoré by mali byť čo najprísnejšie, a keď išlo o to, kto o tom bude rozhodovať. Zapojiť by sa museli obe zainteresované strany. Nič z toho sa však nestalo. Neústupné vyžadovanie, aby sa výnimka typu „opt-out“ za každú cenu zrušila, sa stalo posvätnou kravou. Toto bola druhá stránka nezmieriteľného správania, ktoré vyústilo do neúspechu nového riešenia. Ide o mimoriadne poľutovaniahodnú situáciu. Ako som povedal, nie je to v záujme pracovníkov.

Alejandro Cercas, v mene skupiny PSE. – (ES) Vážená pani predsedajúca, hoci zbytočné úsilie vyvoláva melancholickú náladu, chcel by som zopakovať, že s výnimkami typu „opt-out“ by sa malo skončiť, pretože boli predurčené na desaťročné obdobie – ktoré sa skončilo v roku 2003 – a ich ukončenie je neobyčajne dôležité pre ochranu zdravia ľudí, na zosúladenie rodinného a pracovného života, pre nás, aby sme viedli diskusiu, ktorá bude nadväzovať na predchádzajúcu diskusiu pred hodiny aj na diskusiu nasledujúcu, aby sa dodržiavali medzinárodné dohovory Medzinárodnej organizácie práce, aby sa európske sociálne právo stalo skutočnosťou, aby organizácie pracovníkov obstáli bez ujmy a aby občania aj naďalej dôverovali európskym inštitúciám.

Ako uviedol náš predseda, dohoda sa nedosiahla, pretože Rada neustále navrhovala posun späť v čase, do obdobia pred 19. storočím, čo by pracovné právo zmenilo na jednoduchý bilaterálny vzťah medzi pracovníkom a zamestnávateľom bez zákonov a regulácie, bez dodržiavania čohokoľvek, čo presahuje takzvanú „slobodnú voľbu“. Návrh zabúdala na to, že medzi pracovníkom a zamestnávateľom je vždy mocenská nerovnováha.

Nie je to pravda: klamú seba samých. Parlament bol aktívny, ponúkol všetky druhy alternatívnych riešení skutočných problémov. Ide však o ideologický problém. Rada nechcela s výnimkou typu „opt-out“ skončiť. Menšina v Rade chcela, aby tieto výnimky, ktoré boli v roku 1993 prechodným riešením, nadobudli trvalú platnosť. A hlasovaním Parlamentu navždy nechala boj za nádej a dôstojnosť na nás.

Nechceli za ne bojovať. Chceli urobiť iba povrchné kozmetické úpravy výnimky typu „opt-out“, chceli to však urobiť natrvalo, čím by sa zničil jeden zo základných nástrojov európskeho sociálneho práva. Tak to je a je lož tvrdiť, že ide o skrátenie pracovného dňa – pri návrhoch Komisie a Rady dosahoval pracovný čas celkovo 78 hodín týždenne – pretože sa za tri mesiace malo počítať so 60 a 65 hodinami.

Takže, prosím, už nehovorte veci, ktoré nie sú pravdivé. Prestaňte zavádzať verejnú mienku. Priznajte, že ste chceli, aby to, čo bolo v roku 1993 dočasné, získalo trvalú platnosť a priznajte, že ste chceli z výnimočného spraviť normu.

Navrhovali, aby išlo o odchýlku ako v článku 20: odchýlku, nie výnimku: aby to bolo niečo normálne. Navyše, návrh bol zároveň bezuzdným útokom na legislatívu Súdneho dvora. Lekárom odnímal ich práva a ich pracovné podmienky. K našej predstave či predstave Súdneho dvora, ktorá sa týka náhradného času odpočinku pre lekárov, sa nikdy ani len nepriblížili. Bol to bezuzdný útok na pracujúcich. Navyše nás obviňovali, že to robíme počas volebného obdobia. Je nám cťou načúvať občanom a pracujúcim.

Sme svedkami veľkej sociálnej krízy: medzi občanmi a našimi inštitúciami je obrovský odstup. Parlament, našťastie, nepadol pred Radou na kolena a, našťastie, pán komisár, príde nový Parlament, nová výkonná Rada a pravdepodobne dôjde k zmenám vo vláдах členských štátov – európski pracujúci majú nádej: mandát zo 17. decembra trvá a v našom boji budeme pokračovať, pán komisár.

(potlesk)

Elizabeth Lynne, v mene skupiny ALDE. – Vážená pani predsedajúca, zjavne sme si vedomí toho, že nastala patová situácia, avšak podľa môjho názoru je lepšia žiadna dohoda než zlá dohoda.

Vždy sme vedeli, že sa tomu nedá vyhnúť, trvalo však dlho, kým sme si to naozaj pripustili. Myslím si, že to viac súvisí s niektorými poslancami, ktorí chcú pred svojimi voličmi vyzeráť tvrdo, ako s čímkoľvek iným.

Keď väčšina v Parlamente hlasuje za zrušenie výnimiek typu „opt-out“, pochopiteľne, že nemôže dôjsť k žiadnej dohode, keďže – ako sme už počuli – 15 krajín tieto výnimky využíva.

Podporujem výnimku typu „opt-out“ zo 48-hodinového limitu smernice o pracovnom čase, pokiaľ je dobrovoľná. Na zasadnutí výboru som sa pokúšala sprísniť pravidlá a zabezpečiť, aby ste nemohli výnimku typu „opt-out“ podpísať zároveň so zmluvou a aby ste mohli od výnimky typu „opt-out“ kedykoľvek odstúpiť. Aj toto Rada naozaj navrhovala. Je to rovnako dôležité pre flexibilitu, pre pracovníka a pre zamestnanca. Prečo by pracovníci nemohli získať odmenu za nadčasy, ak sa pre ne rozhodnú?

Obávala som sa aj toho, že ľudia by mohli byť dohnaní k nelegálnej práci a následne by ich nechránili právne predpisy v oblasti ochrany zdravia a bezpečnosti, teda ani smernica o nebezpečnom strojom vybavení.

Oveľa problematickejšie sú viaceré zmluvy a definície samostatnej práce. Zneužívajú sa oveľa viac ako výnimka typu „opt-out“, avšak Rada v tejto veci skutočne nepodnikla v podstate nič a ani Parlament v tomto ohľade nevyvíjal aktivitu.

Pokiaľ ide o čas pohotovosti, myslím si, že celý čas pohotovosti by mal byť klasifikovaný ako pracovný čas. Som rada, že Rada v tejto veci ustúpila.

Ako som uviedla na začiatku tejto rozpravy pred piatimi rokmi, mali by sme sa zaoberať výlučne rozhodnutiami Súdu vo veciach SIMAP a Jaeger. Možno sa tomu budeme venovať v budúcnosti a zdravotníctvom sa budeme zaoberať samostatne.

Napokon musím povedať, že sa teším, že sme zachovali výnimku typu „opt-out“ zo 48-hodinového limitu predovšetkým pre hasičov v Spojenom kráľovstve, ktorí by mali nesmierne problémy so zabezpečovaním ochrany, ak by sa výnimka typu „opt-out“ odstránila. K ich kampani im blahoželám.

Elisabeth Schroedter, v mene skupiny Verts/ALE. – (DE) Vážená pani predsedajúca, pán úradujúci predseda Rady, pán Špidla, v čase volieb by sme boli radi, keby sme európskym občanom mohli predstaviť smernicu o pracovnom čase, ktorá by ponúkala minimálne zdravotné a bezpečnostné normy.

Bol by to náš prínos ku koncepcii zlepšovania kvality práce. Naše uznesenie by stanovilo minimálne normy a zároveň by ponúklo určitú flexibilitu, ktorá by predstavovala riešenie pre nemocnice. Rada ho však niekoľko týždňov blokovala a nakoniec bolo neúspešné. Bohužiaľ, Komisia v tomto prípade nesie časť zodpovednosti, pretože neprispela k procesu hľadania riešenia. Návrhy Komisie bezohľadne obchádzali pracovné právo a spochybňovali to, čo sa vo všeobecnosti pokladá za minimálnu právnu normu. My v Skupine zelených/Európskej slobodnej aliancii sme spolu s veľkou väčšinou v Zmierovacom výbore neboli ochotní hlasovať za legalizáciu vykorisťovania.

Je dobre známe, že nemecký minister práce a sociálny demokrat Olaf Scholz patril k tvrdému jadrú odporcov v Rade. Vo všetkej vážnosti chcel do dlhodobého riešenia začleniť výnimky, ktoré by ľuďom umožňovali

pracovať až 78 hodín týždenne. V Nemecku o sebe tvrdí, že je predstaviteľom pracujúcich, zatiaľ čo v Bruseli pôsobí ako hovorca tých členov Rady, ktorí sú v opozícii proti záujmom európskych pracujúcich. Sociálnym demokratom vrazil nôž do chrbta.

Ilda Figueiredo, v mene skupiny GUE/NGL. – (PT) Vážená pani predsedajúca, vítame, že sa nedosiahla dohoda vo veci pozmeňujúceho a doplňujúceho návrhu smernice o organizácii pracovného času medzi Európskym parlamentom a Radou, pretože to, čo sa navrhovalo, bolo horšie ako existujúca smernica – pokiaľ ide o priemerný pracovný deň aj o čas pohotovosti.

Európska komisia a Rada sa v skutočnosti pokúšali otvoriť dvere väčšiemu znehodnoteniu práce a išlo o útok na právo odborových zväzov rokovať a na kolektívne vyjednávanie. To by bol výsledok, ak by sa jednoduchým správnym opatreniam umožnilo regulovať organizáciu pracovného času a mzdy, čím by sa ohrozil čas pohotovosti a právo na doby odpočinku. Bol by to krok späť o 100 rokov v oblasti pracovných práv.

Povinnosť vyplácať plnú mzdu za čas pohotovosti vrátane dôb odpočinku, či už v zdravotníckych a záchranných službách, alebo hasičských zboroch, alebo v inej oblasti pôsobnosti, zostáva preto v platnosti v súlade s jestvujúcim právom.

Nadalej budeme pozornosť verejnosti obracať na boj pracovníkov proti povestnej výnimke typu „opt-out“ a za primerané ohodnotenie práce. Nadalej budeme argumentovať za skrátenie pracovného dňa bez krátenia mzdy, čo je dôležitá požiadavka v čase recesie. Jej cieľom je tvorba pracovných príležitostí a obmedzovanie nezamestnanosti. Taktiež budeme nadalej podporovať ochranu zdravia a bezpečnosť pri práci a zosúladenie pracovného a rodinného života.

Chceme skutočne sociálnu Európu, ktorá po voľbách do Európskeho parlamentu neupadne do zabudnutia.

Derek Roland Clark, v mene skupiny IND/DEM. – Vážená pani predsedajúca, pán prezident Klaus 18. februára poznamenal, že štruktúra EÚ je dogma, ktorá odporuje skúsenosti vyplývajúcej z dedičstva.

Členské štáty majú dedičstvo. Veci robia svojím vlastným spôsobom a týka sa to aj spôsobu ich práce. Keď som na toto poukázal na prvom zmierovacom stretnutí a poznamenal som, že členské štáty by nemali byť nútené do zvieracej kazajky, kolega poslanec sa skutočne spýtal, či som mal byť na stretnutie pozvaný. Tu máte demokraciu!

Dokument pána komisára, ktorý bol v tú noc vypracovaný, obsahoval text „priority a potreby pracovníkov znemožňujú stanoviť dátum ukončenia výnimiek typu „opt-out“ – je pekné počuť ozvenu.

Ako povedal pán prezident Klaus, medzi občanom a zvolenými predstaviteľmi EÚ je veľká vzdialenosť, táto vzdialenosť je však oveľa menšia v rámci členských štátov, preto je EÚ nedemokratická. Súhlasím. A pokiaľ ide o mňa, nástojím na tom, aby som primeranejšie zastupoval občanov. Koniec koncov, kým v roku 2004 chceli výnimku typu „opt-out“ iba štyri členské štáty, dnes ich je 15. Nesvedčí to o niečom? A poslanci mali tú drzosť nazývať 15 štátov z 27 blokujúcou menšinou – Parlament popiera skutočnosť!

José Albino Silva Penada (PPE-DE). – (PT) Na tomto rokovaní vynikli dve otázky: takzvaný čas pohotovosti a doložka o výnimke typu „opt-out“.

Pokiaľ ide o čas pohotovosti, chcem povedať, že sme boli veľmi blízko kompromisu, avšak Rada na poslednú chvíľu nevysvetliteľne odstúpila.

Pokiaľ ide o výnimku typu „opt-out“, Parlament by nikdy nemohol prijať zovšeobecnenie bez definície, pretože z praktického hľadiska by to jednoducho znamenalo dereguláciu pracovného trhu.

Skutočnosť, že v súčasnosti 15 krajín využíva výnimky typu „opt-out“, je spôsobená tým, že pomer času pohotovosti nie je dostatočný na to, aby vyhovoval skutočným potrebám. Systém pohotovosti nepostačuje na to, aby spĺňal skutočné potreby, obzvlášť v oblasti zdravotníctva. V návrhu Parlamentu sa to vyriešilo a nebolo by potrebné, aby tak veľa krajín využívalo výnimky typu „opt-out“. Počas rokovaní to dokonca uznalo aj predsedníctvo.

Je absolútne jasné, že výnimka typu „opt-out“ nemá s flexibilitou nič spoločné. Flexibilitu možno plne dosiahnuť tak, že referenčným obdobím bude rok, ako to navrhol Parlament v roku 2005.

Parlament vždy bojoval za túto otázku, aby sme mohli aspoň v náznakoch vidieť budúci termín, keď výnimka typu „opt-out“ skončí. Blokujúca menšina v Rade však nielenže túto výnimku typu „opt-out“ prijala, ale

taktiež chcela, aby sa jej uplatňovanie stalo pravidlom a nie výnimkou. Rád by som vám pripomenul, že výnimka typu „opt-out“ bola prijatá v roku 1993, avšak ako jasná výnimka.

Dámy a páni, pracovné zmluvy nemožno porovnávať so žiadnymi inými zmluvami, v ktorých sú strany v rovnocennom postavení. Pracovné právo a veda v oblasti práce v Európe existujú preto, že sa dlho uznával názor, že jedna zo strán je znevýhodnená, a preto ju treba chrániť.

Blokujúca menšina v Rade chcela svojim evidentne neflexibilným postojom s touto ochranou skončiť, čo je podľa môjho názoru absolútne neprijateľné pre každého, kto bráni základné hodnoty, ktoré tvoria vlastný základ európskeho sociálneho modelu.

Jan Andersson (PSE). – (SV) Vážená pani predsedajúca, rád by som využil túto príležitosť a poďakoval svojim kolegom z rokovacieho tímu za konštruktívnu spoluprácu. Je poľutovaniahodné, že sa nedosiahne dohoda. Je to spôsobené momentálnou situáciou, keď 15 členských štátov využíva výnimku typu „opt-out“. Nepochybne ich môže byť o niekoľko viac a to nie je dobrá situácia.

Taktiež vám môžem povedať, že sme počas rokovaní dosiahli určitý pokrok. Čo sa týka času pohotovosti a náhradného voľna, to, že sme všetci uviedli, že čas pohotovosti sa počíta ako pracovný čas, považujem za pokrok. Verím, že sme mohli dosiahnuť dohodu. Dôvodom, pre ktorý sme dohodu nedosiahli, bola výnimka typu „opt-out“. Na jednej strane stála Rada s blokujúcou menšinou, ktorá túto výnimku vôbec nechcela zrušiť, a na strane druhej – a na to sa často zabúda – veľká väčšina v Európskom parlamente, ktorá sa výnimky typu „opt-out“ veľmi chcela zbaviť, pretože nemá nič spoločné s ochranou zdravia a bezpečnosťou. My poslanci Parlamentu sme sa snažili, navrhli sme, aby samotná Rada predložila návrh na dátum ukončenia. Nakoniec sme dokonca boli ochotní povedať: „Jednoducho stanovíme dátum pre ďalšie rokovania a predloženie návrhu na dátum ukončenia.“ Rada nebola ochotná prijať dokonca ani toto. Dohoda sa následne stala nemožnou. Pán Sedláček, nebolo to tak, že Rada prijala všetky podmienky stanovené Parlamentom, pokiaľ ide o podmienky pre výnimku typu „opt-out“. Keď sme začali posledný deň rokovaní, skoro každý návrh bol zamietnutý. Môžem potvrdiť, že väčšina je naozaj za zrušenie výnimky typu „opt-out“. V Parlamente je to veľká väčšina, v Rade väčšina, avšak menšina v Rade, bohužiaľ, môže rozhodnúť o tom, že výnimka typu „opt-out“ musí zostať v platnosti. Tento stav je neuspokojivý. Verím, že Komisia zareaguje, že ľudia prijímajú svoju zodpovednosť a že východiskovým bodom pre nový návrh bude skutočná podstata smernice, ktorou je ochrana zdravia a bezpečnosť pracovníkov, a že výnimka typu „opt-out“ sa potom postupne bude musieť zrušiť.

Bernard Lehideux (ALDE). – (FR) Vážená pani predsedajúca, Parlament a jeho spravodajca boli nútení odmietnuť zlý kompromis a urobili dobre. Naša delegácia zostala verná stanovisku prijatému veľkou väčšinou v pléne, ktorá vyzývala na konečné zrušenie akejkoľvek výnimky zo zákonného pracovného času.

Pravdou však je, že Parlament ako jediný chcel dosiahnuť pokrok. Zástupcovia európskych občanov prekročili hranice straníckych sporov s cieľom ukončiť tento anachronizmus výnimky typu „opt-out“. Pri predkladaní skutočne kompromisného textu, ktorý Rada, rovnako ako Komisia, bravúrne odignorovala, sme boli osamotení, Rada a Komisia sa pridala k stanovisku tých, ktorí urputne nesúhlasia so žiadnym pokrokom v oblasti práv pracovníkov v Európe.

Vážení páni úradujúci predseda Rady, je evidentné, že ste svoje ciele dosiahli. Súdny dvor vás zaväzuje pokladať všetok čas pohotovosti za pracovný čas, z tohto hľadiska ste tak o nič neprišli. Výnimka typu „opt-out“, ktorú podporujete, v praxi ešte stále existuje, pretože odpor k pokroku ju umožnil zachovať. Noví poslanci zvolení v júni budú musieť viac ako kedykoľvek predtým bojovať za harmonizáciu sociálnych noriem zhora nadol.

Dimitrios Papadimoulis (GUE/NGL). – (EL) Vážená pani predsedajúca, Rada ruka v ruke s Komisiou nesie plnú zodpovednosť za neschopnosť nájsť kompromis. Príčina je jednoduchá: pretože ste trvali na tom, aby sme prijali kompromis, ktorý by výnimku typu „opt-out“ natrvalo zachoval, chceli ste nás a milióny pracovníkov zavádzať a ponížiť tým, že by sa prechodná výnimka udelená Veľkej Británii v roku 1993 zmenila na trvalé nariadenie pôsobiace proti zamestnancom. Našťastie, veľká väčšina v Európskom parlamente povedala „nie“. Bez pochybností o tom, kto nesie zodpovednosť, stačí počúvať prejav predstaviteľa českého predsedníctva: dogmatický neoliberalizmus, neústupčivá ideológia, arogancia a lacný pokus zavádzať európskych občanov.

Pán Špidla, nemáte právo svojvoľne vykladať a uplatňovať rozsudky Európskeho súdneho dvora. Musíte uplatňovať precedenčné právo Európskeho súdneho dvora a začať konanie o porušení práva proti členským štátom, ktoré celé roky neuplatňujú rozhodnutia Súdu. Nemôžete povedať: „Neurobíme to, pretože čoskoro

smernicu zrevidujeme.“ Pochopte jednu vec: Parlament v žiadnom prípade nebude súhlasiť s kompromisom, ktorým sa nezruší výnimka typu „opt-out“.

Edit Bauer (PPE-DE). – (SK) Po počiatočnej nádeji, že dospejeme k dohode o revízii smernice o pracovnom čase, je naozaj poľutovaniahodné, že sa tak nestalo. Pred voľbami to nie je najlepšia správa pre našich voličov prinajmenšom z dvoch dôvodov. Po prvé: v našich nových členských štátoch dochádza k zaujímavému a nečakanému javu.

Niektorí investori, najmä z východoázijských krajín, nielenže sa snažia zaviesť východoázijskú pracovnú morálku, proti čomu sa právom dožadujú zamestnanci ochrany, ale objavil sa aj nový fenomén na pracovnom trhu: snaha vymeniť domácu pracovnú silu za východoázijskú, ktorá je zvyknutá na odlišnú pracovnú kultúru a neobmedzený pracovný čas. Za podmienok pokračujúcej krízy, keď sa zvyšuje nezamestnanosť, asymetrickosť vzťahu zamestnávateľa a zamestnanca sa ešte viac objasnila. Preto limitovanie pracovného času je nanajvýš potrebné i pri uvedomení si potreby slobody zamestnanca.

Druhý problém, ktorý zostal nevyriešený a má závažný dosah na nové členské štáty, je určenie výpočtu času pohotovosti. Za daných podmienok nezostáva nič iné ako výnimka typu „opt-out“, čomu sme chceli zabrániť, ale bez toho by bola základná starostlivosť nezabezpečená. Pani predsedajúca, ja nechcem hľadať vinníka, ale chcem veriť, že v novom volebnom období nájdeme vyhovujúce riešenie pre tieto pálčivé problémy.

Roberto Musacchio (GUE/NGL). – (IT) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, neúspech smernice o pracovnom čase bol neodvratný. Ako sme už v tejto rokovacej sále počuli, Rada zachovávala provokatívne stanovisko: ignorovala hlasovanie Parlamentu, ktoré sa následne o niekoľko rokov zopakovalo v druhom čítaní. A toto hlasovanie prezentujeme voličom – pani Lynneovej by som to rád oznámil – keďže od voličov máme vlastne mandát.

Znepokojivá je podstata tohto extrémizmu. Rada chce zachovať výnimku typu „opt-out“ aj ročný výpočet pracovného času. Pána komisára a Radu by som chcel upozorniť na to, že k 78-hodinovému pracovnému týždňu sa dospelo odkladom dôb odpočinku určených v texte, ktorý obhajovala Rada. V porovnaní s predchádzajúcou smernicou ide preto o obrat k horšiemu. Na rovinu, je ťažké pochopiť, akú koncepciu má Rada v oblasti práce a pracovných podmienok, ale aj v oblasti odborových zväzov a zmlúv.

Ak budeme v prístupe „opt-out“ pokračovať, ak nebudeme pracovať na harmonizácii pracovných podmienok, potom nepracujeme v prospech Európy, ale proti nej. Inými slovami, vytvárame podmienky, ktoré oslabujú európsku sociálnu sieť a bránia Európe v tom, aby sa zaoberala skutočnými príčinami, ktoré stoja za súčasnou krízou.

Zodpovednosť za neúspech preto jasne nesie Rada. Parlament si svoju povinnosť splnil.

Juan Andrés Naranjo Escobar (PPE-DE). – (ES) Vážená pani predsedajúca, priznať si neúspech je prvým krokom k tomu, aby bolo možné dosiahnuť úspech. Zmierenie sa naozaj nepodarilo dosiahnuť, nebola však zmarená príležitosť obnoviť dialóg, hoci aj dnes.

Problém netkvie v praktických aspektoch jednotlivých odchýlok od maximálneho 48-hodinového pracovného týždňa, pretože Parlament ponúkol dlhé prechodné obdobia práve preto, aby sa tento problém vyriešil. Problém vyplýva z mimoriadne odlišných názorov, pokiaľ ide o zavedenie pravidla Spoločenstva s hlavným cieľom zabezpečiť ochranu zdravia a bezpečnosť pri práci. Následným problémom je aj regulácia času pohotovosti v súlade s rozhodnutiami Súdneho dvora.

Pokiaľ ide o hlavný problém výnimky typu „opt-out“, podľa môjho názoru je ponuka Rady z právneho hľadiska protirečivá a predovšetkým odporuje tomu, čo považujem za najdôležitejšie pre Európu, ktorá sa nemôže vzdať sociálneho rozmeru bez toho, aby nestratila svoju identitu, a ktorá by to nemala dopustiť. Bolo nemysliteľné dovoliť, aby sa do právnych predpisov Spoločenstva dostal všeobecný zákon s trvalou platnosťou, ktorý je v rozpore s odporúčaním Komisie, ktorá vo svojom sociálnom programe vyzýva členské štáty, aby dodržiavali dohovor Medzinárodnej organizácie práce. Taktiež bolo možné dosiahnuť dohodu pri konaní podľa súboru výnimiek a všeobecných pravidiel. Okrem toho sme mohli využiť príspevok sociálnych aktérov, ktorí môžu poskytnúť spravodlivé a efektívne dohody v prípade, ak sa rešpektuje ich nezávislosť.

Stručne povedané, návrhy Parlamentu obsahovali riešenia, ktoré mohli poskytnúť to, čo spoločnosti potrebujú: to znamená flexibilitu prispôbiť pracovný čas rozličnej pracovnej záťaži, pretože je pravdou, že žiadne dve odvetvia a ani spoločnosti v rámci jedného odvetvia nie sú rovnaké, a pretože to, čo potrebujeme a čo

potrebuje najmä naša krajina – držíme smutný rekord najvyššej miery nezamestnanosti v Európskej únii – je, aby naše spoločnosti zvyšovali zamestnanosť a menej prepúšťali.

Dámy a páni, patrím k tým, ktorí sú presvedčení, že potrebujeme bezodkladnú reformu našich sociálnych systémov. Taktiež verím, že je naozaj možné zosúladiť hospodársku výkonnosť s nádejou na zlepšenie sociálnej situácie a zľučiť slobodu so spravodlivosťou. Práve preto musíme zaviesť obmedzenia a minimálne sociálne normy pre všetky členské štáty.

Philip Bushill-Matthews (PPE-DE). - Vážená pani predsedajúca, keď budú budúce generácie hodnotiť tento Parlament a jeho prácu na dokumentácii o pracovnom čase, podľa mňa zistia, že poslanci boli počas trialógu úplne nedôverčiví. Zistia, že na začiatku deväťdesiatych rokov minulého storočia, keď boli socialisti najväčšou stranou v tomto Parlamente a keď ľavica stála na čele väčšiny vlád členských štátov, sa zrodila a vytvorila smernica, ktorá je napriek dobrému zámeru odrazom štandardnej socialistickej dogmy, že sa nemožno spoliehať na vlastnú voľbu ľudí pri rozhodovaní o rovnováhe medzi pracovným a súkromným životom, že politici vždy vedia všetko najlepšie a že, samozrejme, európski politici to vedia úplne najlepšie. Zistia, že existovala smernica o pracovnom čase, ktorá jednoducho nikdy nefungovala.

Výnimka typu „opt-out“, ktorá bola pôvodne navrhnutá pre Spojené kráľovstvo, sa stala výnimkou, ktorú postupne potrebovalo využívať ďalších 14 krajín. Dnes sme od českého predsedníctva počuli, že najmenej dva ďalšie štáty sa k tejto skupine pridajú. Medzičasom sa 21 z 27 štátov nikdy nepodarilo, aby sa táto smernica úspešne uplatňovala, pokiaľ išlo o vnútroštátne zdravotnícke služby, takže Komisia predložila návrhy s cieľom tento problém vyriešiť.

Máme smernicu, ktorú očividne nemožno uplatňovať, a aká je reakcia tohto Parlamentu? Že sa mýlia ľudia, mýlia sa členské štáty, mýli sa Komisia a všetko treba „napasovať“ do kazajky univerzálnej veľkosti, ktorá sa jednoducho nehodí každému. Rada, pochopiteľne, odmietla ustúpiť, pretože vlády členských štátov boli rovnako ako poslanci zvolené, aby otvárali ľuďom príležitosti, nie aby obmedzovali ich slobodu. Upozornili však na to, na čo niektorí poslanci zabúdali.

Takže výnimka typu „opt-out“ zatiaľ zostáva v platnosti, avšak tak isto pretrvávajú problémy. Táto otázka sa presunie do kompetencie ďalšej generácie poslancov v nasledovnom funkčnom období. Dúfam len, že všetci naši noví kolegovia v Parlamente preukážu viac rozumu, preukážu, že načúvajú občanom a nepodrobujú ich diktátu, že radšej vyhodia smernicu, ako by zakázali výnimku typu „opt-out“, a že začnú nanovo.

Jacek Protasiewicz (PPE-DE). – (PL) Vážená pani predsedajúca, pán komisár, je pravda, že po piatich rokoch intenzívneho úsilia o zmenu a doplnenie smernice o organizácii pracovného času dnes naše snaženie dovedieme do konca ako fiasko. Parlament nedokázal dosiahnuť dohodu s Radou a prijať nový a lepší právny predpis, ktorý by zlepšil situáciu pracovníkov a ktorý by zároveň zahŕňal skrátenie maximálnej povolenej dĺžky pracovného týždňa so súhlasom pracovníka zo 78 hodín na 65 hodín.

Je mi ľúto, že to musím povedať – a v tomto bode sa môj názor líši od názoru predchádzajúcich, najmä ľavicových rečníkov v tejto rokovacej sále – že významná časť zodpovednosti za tento výsledok patrí nášmu Parlamentu, ktorý prijal nereálnu stratégiu pri rokovaniach. Veľa európskych krajín má príslovie, ktoré znie: „Lepšie je často nepriateľom dobrého.“ Bohužiaľ, všimol som si, že počas rokovaní väčšina našich kolegov poslancov, najmä z ľavicovej časti Parlamentu, na túto ľudovú múdrosť akoby úplne zabudla.

Rád by som niečo povedal, nerobím to však pre pocit zadostiučinenia. Pripomeniem Parlamentu, že počas prvej schôdze Zmierovacieho výboru som navrhol prijať kompromisný prístup a taktiež uznať, že keďže vo väčšine členských štátov sa so súhlasom pracovníka dlho uplatňovali flexibilné zásady organizácie pracovného času, očakávať radikálne zmeny je neopodstatnené a môže to viesť k zablokovaniu rokovaní. Bohužiaľ, presne to sa stalo a obávam sa, že sa to dialo vzhľadom na predvolebnú kampaň a nie v záujme európskych pracovníkov.

Stephen Hughes (PSE). – Vážená pani predsedajúca, je naozaj zvláštne, že Rada by mala obviňovať Parlament zo zlyhania týchto rokovaní. Parlament si počínal aktívne, predložil všetky kompromisné návrhy. Komisia predložila kompromisný návrh príliš neskoro, avšak Rada neustúpila ani o krok, takže by nemala za toto zlyhanie viniť Parlament.

Pán Philip Bushill-Matthews dnes hovoril o slobodnej voľbe pre pracovníkov – slobode pracovať toľko hodín, koľko chcú. Nuž, Philip, pozrite sa na situáciu v Spojenom kráľovstve, práve v tom členskom štáte, ktorý všeobecnú výnimku typu „opt-out“ využíva najdlhšie. Podľa Európskeho prieskumu pracovných síl je v Spojenom kráľovstve 3,5 milióna pracovníkov, ktorí pravidelne pracujú viac ako 48 hodín týždenne. Podľa rovnakého prieskumu 58 % – takmer 60 % – z nich uvádza, že by chceli pracovať menej ako 48 hodín

týždenne. Z tohto 3,5 milióna pracovníkov v Spojenom kráľovstve 2,2 milióna za dodatočnú prácu, ktorú každý týždeň vykonáva, nedostáva žiadnu odmenu. Nie sú šialení, sú však, samozrejme, nútení tieto hodiny odpracovať a boli postavení do situácie, keď musia pracovať nadčas. Taká je realita využívania výnimky typu „opt-out“.

Ewa Tomaszewska (UEN). – (PL) Rada bola odhodlaná natrvalo zachovať postup „opt-out“ a skutočne predĺžiť pracovný týždeň. Rada nepreukázala žiadnu flexibilitu.

Problém času pohotovosti je v prvom rade problémom pre tých, ktorí pracujú vo verejných službách, a najmä v zdravotníckych službách, kde predĺženie pracovného času predstavuje nielen horšie podmienky pre lekárov a zdravotné sestry, ale je aj hrozbou pre bezpečnosť a zdravie pacientov a navyše občiansku zodpovednosť lekára za zanedbanie starostlivosti. Slobodná voľba v tejto súvislosti znamená, že v nemocnici v meste Radom v Poľsku nebol zamestnaný nikto, kto s týmto postupom nesúhlasil. To znamená, že slobodná voľba v praxi neexistuje.

Rozdelenie času pohotovosti na aktívne a neaktívne obdobie je pokusom klasifikovať čas, ktorý zamestnanec v skutočnosti trávi v službe zamestnávateľovi, ako čas odpočinku – čas strávený na pracovisku, ktorý si nemôže nezávisle organizovať. V praxi to preto znamená odcudzenie času zamestnanca. Nemáme žiadny dôvod, aby sme prijímali riešenia, ktoré považujeme za škodlivé.

Jan Cremers (PSE). – (NL) Vážená pani predsedajúca, v roku 1817 sociálne zmýšľajúci britský podnikateľ Robert Owen obhajoval zavedenie osemhodinového pracovného dňa. Podľa jeho názoru bol blahobyt pre každého možný iba vtedy, ak ľudia pracovali osem hodín a práca bola dobre zorganizovaná. Neskôr, presne pred 125 rokmi, bol daný úvodný podnet na zavedenie osemhodinového pracovného dňa v Spojených štátoch. Jedným z demokratických presvedčení nášho Európskeho spoločenstva je, že skrátenie pracovného týždňa prispieva k životu zlučiteľnému s ľudskou dôstojnosťou. Našťastie sa s tým v posledných desaťročiach spojila väčšia pozornosť voči delbe medzi pracovnými povinnosťami a povinnosťami týkajúcimi sa starostlivosti.

Pani predsedajúca, v tejto súvislosti je zahanbujúce, že my ako Európania musíme ešte stále bojovať za obmedzenie maximálneho pracovného týždňa. Požadovať od pracovníkov, aby systematicky pracovali nadčas, a zavedenie dlhých pracovných týždňov bude mať ničivý vplyv na pracovné príležitosti. Početné štúdie preukázali, že Robert Owen mal pravdu: pracovať dlhšie ako osem hodín je kontraproduktívne. V dnešných časoch rastúcej nezamestnanosti sa väčšina Rady a Komisie vydala úplne zlým smerom.

Michal SEDLÁČEK, úradujúci predseda Rady. – (CS) Vážené dámy, vážení páni, toto bola pre mňa veľmi zaujímavá rozprava. Na niektoré podnety by som chcel stručne zareagovať. Najskôr by som chcel povedať niečo, čo sa dnes nespomenulo a čo treba pomerne otvorene uviesť. Nie je náhodou pravda, že Európa má najvyššiu úroveň ochrany zamestnancov na svete? Domnievam sa, že to tak je, takže akékoľvek reči o úsilí zameranom na odstránenie tohto typu ochrany alebo na návrat do 19. storočia jednoducho nie sú pravdivé. Snažíme sa len prispôbiť systém súčasnému hospodárstvu a globálnej hospodárskej situácii. Nežijeme v 20. storočí. Teraz máme 21. storočie a pracujeme – nerád by som uvádzal presný počet hodín – avšak pracujeme stále. Vidíte tento mobilný telefón a tieto počítače? Každý z nás dostáva každý deň e-mailové správy a je normálne dostávať ich 24 hodín denne. Zároveň nikto nespočíta, koľko hodín kto pracuje. Takže tá snaha, ktorá – hovoríme o istej flexibilitě – tu je, je iba snahou o to, aby sa Európa ako celok dokázala vyrovnáť globálnej konkurencii.

Mali ste pravdu, pán Nassauer, keď ste povedali, že by sme sa mali dohodnúť na otázkach, napríklad na otázke času pohotovosti. Chcel by som v tejto súvislosti povedať, že Rada vyšla naozaj v ústrety Parlamentu a súhlasila s tým, že čas pohotovosti sa bude pokladať za pracovný čas na rozdiel od spoločného stanoviska, ktoré bolo úplne iné. Rada dokonca Parlamentu navrhla, aby táto smernica regulovala iba čas pohotovosti a otázku výnimky typu „opt-out“ nechala na inokedy, avšak Parlament na tento návrh nereagoval. Pani Figueredová povedala, že návrhy Rady podkopávali postavenie pracujúcich, chcel by som však znovu zopakovať základný bod. Rada navrhla zníženie počtu hodín pri používaní výnimky typu „opt-out“ zo 78 hodín na 60 alebo 65, pán Cercas to však odmietol. Rada navrhla obmedzenia na monitorovanie aj na zavádzanie výnimiek typu „opt-out“. Rada s tým súhlasila, no ani tak to nebolo schválené. Pán Andersson sa možno mýli v tom, keď hovorí, že Rada nebola ochotná prijať kompromisné návrhy Komisie. Naopak, bola to Rada – na svojom zasadnutí výboru COREPER – ktorá tieto návrhy schválila. Takže kompromis navrhovaný Komisiou Rada prijala, neprijal ho však Parlament.

Taktiež by som rád dodal, že neviem, kto hovorí s ktorými občanmi EÚ. Taktiež hovoríme s občanmi EÚ, avšak oni nám hovoria, že chcú viac slobody, nechcú, aby im niekto ukladal nové povinnosti, a nechcú, aby

im politici zasahovali do osobného života. V súčasnej dobe sa blíži 20. výročie nežnej revolúcie – výročie konca komunizmu v Európe – a ľudia chcú túto udalosť osláviť skutočnou obhajobou svojej slobody. Nechcú, aby na nich niekto uvažoval ďalšie a ďalšie regulácie a povinnosti.

Pán Hughes, domnievam sa, že som vo svojom vystúpení celkom jasne naznačil body, pri ktorých bola Rada ochotná pristúpiť na kompromis, takže je celkom nesprávne tvrdiť, že Rada neustúpila ani o krok. Rád by som dodal, keďže pán spravodajca vyjadril nádej na zmeny vlád v Európe, že si dokážem ťažko predstaviť – keby sa takáto zmena odohrala vo Veľkej Británii – že by konzervatívna vláda zastávala iné názory ako vláda premiéra Browna.

Na záver by som chcel povedať iba toľko, že sme mimoriadne sklamaní, že sme nedosiahli dohodu, avšak ak budete naďalej odmietať vnímať realitu každodenného života – to znamená, že 15 z 27 členských štátov využíva výnimku typu „opt-out“ a že v mnohých profesiách, najmä v nových členských štátoch, je momentálne nedostatok pracovníkov, potom výnimka tohto typu jednoducho musí byť ďalej realitou dňa. Vráťme sa k tejto otázke o 10 rokov, keď môže byť situácia v členských štátoch úplne iná. Vytvorme podmienky pre členské štáty, aby nemuseli využívať výnimku typu „opt-out“, a potom sa možno budeme čudovať, ako rýchlo dosiahneme kompromis.

Vladimír Špidla, člen Komisie. – (CS) Dámy a páni, počas tejto diskusie sa objavili argumenty, ktoré už boli použité, a to mnohokrát a z dobrých dôvodov. Myslím si, že je to celkom prirodzené, keďže táto diskusia trvala päť rokov a ovplyvnila nás všetkých. Rád by som teda poďakoval všetkým, ktorí sa na nej významným spôsobom podieľali. Faktom však je, že výsledok, ktorý sme dosiahli, nie je dobrý ani stabilný a pravdepodobne budeme na túto situáciu musieť reagovať. Taktiež by som rád poznamenal, že pre túto diskusiu je príznačné, že sa prakticky nezaoberala ničím iným okrem možnosti výnimky typu „opt-out“ a možno trochu aj pohotovostnou službou. Nevenovala sa v nej pozornosť napríklad doplnkovému odpočinku, nebrali sa do úvahy okrem iného ani zmeny v rámci nočnej práce. Prakticky všetky zmeny, ktorých bolo oveľa viac ako len otázka pohotovostnej služby či možnosti výnimky „opt-out“, sa do určitej miery stali rukojemníkmi dvoch základných otázok. V roku 1993 bola schválená smernica, ktorou sa prijímala výnimka. Táto smernica predpokladala určité typy revízií, nie však len revízie zamerané na výnimku typu opt-out, ale na smernicu ako celok. V roku 2003 Európsky súdny dvor rozhodol o tom, že čas pohotovostnej služby strávený na pracovisku sa považuje za pracovný čas. Toto rozhodnutie má svoju logiku a pre mňa je celkom pochopiteľné. Od tej chvíle začal prudko narastať počet členských štátov, ktoré používajú výnimku typu „opt-out“. Dôvod je pomerne jednoduchý. Vo väčšine štátov sa pracovný čas strávený na pracovisku nepovažoval za skutočný pracovný čas a vo chvíli, keď sa musel začať započítavať ako pevný pracovný čas, pristúpili členské štáty k využívaniu možnosti výnimky typu „opt-out“ aby vyhovelí požiadavkám smernice.

Dámy a páni, ako som už naznačil, situácia je komplikovaná a má svoju vnútornú dynamiku. V priebehu piatich rokov diskusií, ktoré boli veľmi ďalekosiahle, sa preskúmali prakticky všetky možné cesty vpred. Myslím si však, že naša diskusia nie je ukončená a že je mimoriadne dôležité, aby sme hľadali ďalšie riešenia, pretože aktuálna situácia nie je uspokojujúca. A uspokojujúcou nie je z niekoľkých dôvodov, nielen z dôvodov súvisiacich s pohotovostnou službou, čo ja osobne považujem za najzávažnejšie hľadisko, a nielen z dôvodu možnosti výnimky typu opt-out, ktorá bezpochyby predstavuje podstatnú otázku. Medzi ďalšie dôvody patrí napríklad nočná práca, dodatočná dovolenka a mnoho ďalších skutočností, ktoré môžu – a podľa môjho názoru by postupne mali – zlepšovať bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci, pretože táto smernica sa zaoberá práve bezpečnosťou a ochranou zdravia pri práci. Organizácia pracovného času, ktorá je prostredníctvom tejto smernice vyjadrená, zahŕňa aj toto osobitné hľadisko, nielen univerzálne hľadisko.

Dámy a páni, dva zákonodarné orgány jednoducho nedospeli k dohode ani po vážnej a dlhej diskusii trvajúcej päť rokov. Situácia je taká, aká je, preto musíme hľadať ďalšie východisko. Pokiaľ ide o Komisiu, tá je pripravená a čaká.

Mechtild Rothe, predsedníčka delegácie Európskeho parlamentu v Zmierovacom výbore. – (DE) Vážená pani predsedajúca, požiadala som vás, aby som mohla poznamenať niekoľko stručných pripomienok, pretože to považujem za potrebné.

Úradujúci predseda Rady pán Sedláček nám povedal, že Rada návrh začiatkom minulého týždňa prijala. Musím jasne vyhlásiť, že informácie, ktoré sme dostali počas trialógu, boli celkom iné. Dostali sme informáciu, že návrh Komisie nebude prijatý, že počas skúšobnej doby nebude existovať možnosť výnimky typu opt-out a že obdobie šiestich mesiacov nebude prijaté. Takisto bolo jasne povedané, že pohotovostná služba sa nebude nevyhnutne pokladať za pokračovanie pracovného času. Bolo nám tiež povedané presne to isté, čo odznelo aj tu, a síce, že existuje ochota držať sa dohodnutých skutočností. Postoj Parlamentu taký nebol.

Rada by som jasne vyjadrila, že sme túto informáciu dostali. Problém je možno v tom, že ste prišli neskôr, až po polnoci, ale túto informáciu sme dostali.

Po druhé, pán Bushill-Matthews vzbudzoval dojem, že rokovania boli predpojaté a jednostranné. Rada by som vysvetlila jednu skutočnosť. Rokovacie delegácie tvorili spravodajca pán Cercas, predseda výboru, tieňový spravodajca pán Silva Peneda zo Skupiny Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov) a Európskych demokratov a moja maličkosť. Zhodli sme sa na každom jednom bode. Usmernenia v tomto Parlamente zaistujú, že naša skupina nemôže predstavovať väčšinu v delegácii v Zmierovacom výbore. Výsledky hovorili celkom jasne: pätnásť hlasov bolo za, nikto nebol proti a piati sa zdržali hlasovania. Dnešná rozprava pomerne jasne svedčila o tom, že drvivá väčšina tohto Parlamentu uvedené stanovisko podporuje. Nebola by som rada, keby dnes niekto odišiel s pocitom, že išlo o predpojatosť.

Predseda júca. – Rozprava sa skončila.

Písomné vyhlásenia (článok 142)

Csaba Óry (PPE-DE), písomne. – (HU) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni.

Je mi ľúto, že sa legislatívny proces zameraný na zmenu a doplnenie Smernice o pracovnom čase skončil neúspechom. Poukazuje to na absenciu konsenzu medzi Radou a Európskym parlamentom v jednej z kľúčových otázok súvisiacich s prácou. Zamietnutie kompromisného riešenia zo strany Rady, pričom bolo toto riešenie v dvoch čítaniach potvrdené Európskym parlamentom a podporovali ho politické skupiny naprieč celým politickým spektrom, pravicovo i ľavicovo orientované, prišlo práve v čase, keď v celej Európe čoraz viac občanov prichádza o prácu, veľké spoločnosti vyčkávajú, kedy budú môcť oznámiť svoje plány na prepúšťanie zamestnancov, a stále vyššie sumy z peňazí daňových poplatníkov sa používajú na pomoc bankám v tiesni a na zmiernenie poškodzujúcich účinkov hospodárskej krízy.

Navyše nepriaznivým dôsledkom tvrdohlavej nástojčivosti Rady v súvislosti s možnosťou výnimky typu opt-out bolo, že ako výsledok zmierovacieho konania, ktoré Rada viedla s Európskym parlamentom a ktoré sa skončilo neúspechom, sa im nepodarilo dospieť ani k úspešnému riešeniu otázky pohotovostnej služby lekárov, hoci mali zákonodarcovia EÚ k dohode a k prijatiu kompromisného riešenia už veľmi blízko. Dosiahnutie dohody v súvislosti s touto otázkou by bolo pre všetky zainteresované strany oveľa prospešnejšie ako pokračovanie v politických škriepkach. Hoci nikto nespochybňuje dôležitosť rozhodnutí Európskeho súdu, je to predsa len podivuhodná situácia, keď lekári musia neustále podnikáť právne kroky proti ochrancom inštitúcií, aby si mohli uplatňovať svoje práva.

Je zarmucujúce, že v roku 2009, ktorý bol taký plný hospodárskeho a spoločenského napätia, nebola Rada schopná preukázať žiadnu snahu o vyriešenie kľúčovej otázky upravujúcej pracovný čas na úrovni EÚ.

18. Program schôdze: pozri zápisnicu

19. Organizácia pracovnej doby osôb vykonávajúcich mobilné činnosti v cestnej doprave (rozprava)

Predseda júca. – Ďalším bodom programu je správa (A6-0120/2009) pani Marie Panayotopoulosej-Cassiotouovej v mene Výboru pre zamestnanosť a sociálne veci o organizácii pracovnej doby osôb vykonávajúcich mobilné činnosti v cestnej doprave (KOM(2008)0650 – C6-0354/2008 – 2008/0195(COD))

Marie Panayotopoulos-Cassiotou, spravodajkyňa. – (EL) Vážená pani predsedajúca, smernica 2002/15/ES skutočne potrebovala revíziu a Európska Komisia, na základe správy, ktorú bola povinná predložiť, predložila aj vhodné pozmeňujúce a doplňujúce návrhy s cieľom pomôcť tomuto odvetviu zabezpečiť ochranu a bezpečnosť pracovníkov a súčasne podporiť zdravú hospodársku súťaž. Výbor pre zamestnanosť a sociálne veci prijal stanovisko Výboru pre dopravu a cestovný ruch a napriek mojim odporúčaniam zamietol návrh Komisie; inými slovami, neodsúhlasil vylúčenie samostatne zárobkovo činných vodičov z rozsahu pôsobnosti tejto smernice. Musím zdôrazniť, že smernica z roku 2002 obsahovala ustanovenie o zahrnutí samostatne zárobkovo činných vodičov k 23. marcu 2009. Situácia sa však nevyvíja tak, ako by sa zdalo podľa dojmov a emócií vyvolaných rozpravou na tému smernice o cestnej doprave.

Pokiaľ ide o čas jazdy a čas odpočinku, situácia sa od roku 2002 výrazne zmenila, pretože nariadenie (ES) č. 561/2006, ktoré vstúpilo do platnosti v roku 2007, sa uplatňuje pre všetkých vodičov nákladných vozidiel a zabezpečuje dodržiavanie primeraného času jazdy a času odpočinku z ich strany.

Z tohto dôvodu by zahrnutie samostatne zárobkovo činných vodičov do smernice o pracovnom čase znamenalo nesprávne pochopenie pojmu samostatnej zárobkovej činnosti, pretože samostatne zárobkovo činné osoby si svoj pracovný čas určujú samy. Bolo by to teda závažným, škodlivým opatrením namiereným proti malým a stredným podnikom, znamenalo by obmedzovanie slobody podnikania, pričom by sme ním napomáhali vzniku ďalšieho administratívneho zaťaženia. Stalo by sa precedensom na začatie diskusie o integrácii samostatne zárobkovo činných osôb aj v iných sektoroch, čím by sa obmedzila ich možnosť pracovať tak dlho, ako samy chcú. Tým vzniká vážny problém: kto je skutočne samostatne zárobkovo činnou osobou a kto „falošne“ samostatne zárobkovo činnou osobou? Je zjavné, že niektorí pracovníci sa vyhlasujú za samostatne zárobkovo činné osoby, ale v skutočnosti nimi nie sú. Európska komisia navrhla, aby sme stanovili kritériá na odlíšenie „falošne“ samostatne zárobkovo činných osôb. To však nebude možné, pretože kontroly sa stále vykonávajú na vnútroštátnej úrovni. Ak by teda európske právne predpisy stanovovali, kto je „falošne“ samostatne zárobkovo činnou osobou a kto nie, nebolo by možné na to upozorniť na základe vnútroštátnych kontrol. Máme teda teraz k dispozícii nástroj, vo forme našich nových návrhov, pomocou ktorých môžeme na úrovni členských štátov určiť, kto bude a kto nebude zahrnutý do smernice o osobách vykonávajúcich mobilné činnosti v cestnej doprave. Takisto vo svojich návrhoch vyzývame Komisiu, aby opätovne určila výsledky uplatňovania tejto smernice. Vyzývam svojich kolegov poslancov, aby zamietli pozmeňujúci a doplňujúci návrh, ktorého cieľom je dosiahnuť vrátenie návrhu späť výboru, a aby podporili návrhy mojej skupiny, ktoré podporuje aj Skupina Aliancie liberálov a demokratov za Európu a Skupina nezávislosť/demokracia.

Antonio Tajani, podpredseda Komisie. – (IT) Vážená pani predsedajúca, vážené poslankyne, vážení poslanci, iste viete, že bezpečnosť cestnej premávky je jednou z priorít mojej práce, keďže som komisárom pre dopravu.

Takisto je veľmi dôležité, aby som hneď na začiatku zdôraznil, že bezpečnosť cestnej premávky je, samozrejme, kľúčovým prvkom, keď hovoríme o veciach, ako je pracovný čas vodičov; naša dnešná rozprava však nie je o bezpečnosti cestnej premávky, ale o právnych predpisoch v sociálnej oblasti, teda nie o čase jazdy, ale o pracovnom čase.

Otázka, na ktorú dnes musíme nájsť odpoveď znie takto: mali by sa obmedzenia pracovného času uplatňovať aj pre samostatne zárobkovo činných podnikateľov, a to za rovnakých podmienok ako pre zamestnancov? Toto je záležitosť, ku ktorej musíme pristupovať veľmi opatrne, pretože v európskom právnom systéme neexistuje precedens stanovujúci, ako dlho môže samostatne zárobkovo činná osoba pracovať v kancelárii alebo v laboratóriu.

V roku 1998, keď Rada a Komisia po prvýkrát viedli diskusiu o smernici o pracovnom čase pracovníkov vykonávajúcich mobilné činnosti, bola situácia v sektore cestnej dopravy celkom iná, ako je dnes, ako povedala pani spravodajkyňa Panayotopoulousová-Cassiotouová: v tom čase sa bežne obchádzali platné predpisy upravujúce čas jazdy, vodiči z povolenia teda trávili za volantom príliš veľa času. Na základe predchádzajúcich predpisov o čase jazdy, zavedených v roku 1985, bolo takmer nemožné účinne kontrolovať čas jazdy.

V tejto súvislosti od roku 1988 do roku 2002 diskutovali zákonodarcovia o návrhu Komisie zameranom na úpravu pracovného času nielen pre vodičov v zamestnaneckom vzťahu, ale aj pre samostatne zárobkovo činných vodičov. Ako výsledok tejto diskusie bola prijatá sektorová smernica o pracovnom čase pracovníkov vykonávajúcich mobilné činnosti. Smernica bola prijatá v nádeji, že sa znížia negatívne dôsledky na bezpečnosť cestnej premávky, ktoré sa objavovali na základe nevhodných predpisov upravujúcich čas jazdy, a to rozšírením rozsahu pôsobnosti právnych predpisov o pracovnom čase zahrnutím aj samostatne zárobkovo činných vodičov.

Problém však naďalej pretrvával a po zmierovacom konaní medzi Parlamentom a Radou bola Komisia vyzvaná, aby posúdila argumenty pre a proti rozšíreniu pôsobnosti pravidiel o pracovnom čase aj na samostatne zárobkovo činných pracovníkov a aby tak v roku 2008 predložila svoj návrh. Komisia tejto požiadavke vyhovel a v roku 2007 uverejnila štúdiu, v ktorej boli uvedené tieto závery.

Po prvé, pracovný čas sa nesmie zamieňať za čas jazdy. Práve v súvislosti s časom jazdy sa situácia radikálnym spôsobom zmenila. Ako viete, tento Parlament spoločne s Radou schválil nové predpisy o čase jazdy. Tieto predpisy okrem iného zabezpečujú používanie digitálnych tachografov, vysoko spoľahlivých monitorovacích prístrojov a existenciu osobitnej smernice o uplatňovaní.

Nové predpisy, ktoré sú v platnosti od roku 2007, sa uplatňujú pre všetkých vodičov nákladných vozidiel, teda aj pre samostatne zárobkovo činných vodičov. Pri používaní nových digitálnych tachografov, ktoré zaznamenávajú každý pohyb vozidla minútu po minúte, nemôže vodič jazdiť dlhšie ako deväť hodín denne, v priemere okolo 45 hodín týždenne. Teraz sa v podstate uplatňovanie týchto predpisov dá monitorovať oveľa dôslednejšie, ako to bolo v roku 1985.

Po druhé, v právnych predpisoch Spoločenstva týkajúcich sa sociálnej oblasti neexistuje precedens upravujúci prácu samostatne zárobkovo činných osôb. Samostatne zárobkovo činného pracovníka fakticky nemôže nikto nútiť, aby pracoval nadčasy, keďže už z definície jeho postavenia vyplýva, že má právo si svoju prácu organizovať slobodne a podľa vlastného želania. Navyše je prakticky nemožné kontrolovať pracovný čas tejto skupiny osôb.

Po tretie, celková rovnováha medzi výhodami a nevýhodami rozšírenia pôsobnosti predpisov o pracovnom čase na samostatne zárobkovo činné osoby je veľmi neistá a nedá sa dokázať, či uplatňovanie smernice pre samostatne zárobkovo činných vodičov prinesie skutočné výhody. Napokon je veľmi dôležité, aby som upozornil na skutočnosť, že uplatňovanie predpisov o pracovnom čase pre samostatne zárobkovo činných vodičov nemá veľký úspech a veľmi ťažko sa zabezpečuje, keďže títo vodiči nie sú povinní viesť záznamy o svojom pracovnom čase pre mzdové účely, nehovoriac o tom, že administratívne náklady na uplatňovanie týchto predpisov by boli veľmi vysoké.

Po štvrté, oblasť, v ktorej je predsa len potrebné zasiahnuť, predstavuje otázka falošne samostatne zárobkovo činných vodičov. V tomto prípade ide o vodičov, ktorí sú oficiálne samostatne zárobkovo činnými osobami, ale v skutočnosti si svoju pracovnú činnosť nemôžu slobodne organizovať, pretože sú v plnej miere závislí od jedinej spoločnosti, ktorá im zabezpečuje príjem a objednávky. Zo sociálneho hľadiska sú zraniteľní. Takto teoreticky patria do rozsahu platnosti smernice, ale jej neuplatňovanie znamená, že sa to v praxi nedeje. Komisia preto navrhuje, aby sa zintenzívnilo uplatňovanie smernice a aby sa falošne samostatne zárobkovo činným vodičom poskytla potrebná sociálna ochrana.

V čase hospodárskej krízy by zavádzanie ďalších administratívnych a finančných zaťažení pre malé a zraniteľné podniky, ktoré musia čeliť dôsledkom recesie, nevyslalo dobrý signál. Z tohto dôvodu teda Komisia víta pozmeňujúce a doplňujúce návrhy predložené skupinou Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov) a Európskych demokratov, Skupinou Aliancie liberálov a demokratov za Európu a Skupinou nezávislosť/demokracia, ktoré sú v súlade so spoločným stanoviskom Rady prijatým počas posledného zasadnutia Rady pre dopravu, a týmito pozmeňujúcimi a doplňujúcimi návrhmi vyslala tomuto odvetviu jasné posolstvo: jav tzv. falošne samostatne zárobkovo činných vodičov sa nebude tolerovať a zákonodarcovia zabezpečia, aby sa pravidlá uplatňovali v celej Európe.

PREDSEDÁ: PANI MORGANTINI

podpredsedníčka

Johannes Blokland, *spravodajca Výboru pre dopravu a cestovný ruch požiadaného o stanovisko*. – (NL) Vážená pani predsedajúca, okamih pravdy sa nezhadzuje ľahko. Zajtra popoludní budeme hlasovať o správe pani Panayotopoulouovej-Cassiotouovej. Pani spravodajkyňa a ja, ako spravodajca Výboru pre dopravu a cestovný ruch požiadaného o stanovisko, zastávame rovnaký názor na slobodné podnikanie, a tak sme spoločne podpísali približne 10 pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov, ktoré bude môcť prijať aj Rada. Som vďačný pánovi komisárovi Tajanimu, za to, že im vyjadril podporu.

Zajtra sa budeme najprv zaoberať pozmeňujúcim a doplňujúcim návrhom, ktorý predložil Výbor pre zamestnanosť a sociálne veci a ktorý sa snaží dosiahnuť zamietnutie návrhu. Stále cítim nad týmto pozmeňujúcim a doplňujúcim návrhom veľké rozhorčenie. Minulý týždeň sa však toto rozhorčenie zmenilo na zhrozenie, a to vo chvíli, keď som zbadal stanovisko európskych odborových zväzov. Zo strachu pred zblúdilým rumunským či bulharským samostatne zárobkovo činným vodičom vypúšťajú nepravdu za nepravdou s cieľom presvedčiť poslancov Parlamentu, aby hlasovali proti návrhu Komisie.

Vo svojom stanovisku vyhlasujú, že samostatne zárobkovo činní vodiči pracujú 86 hodín týždenne. Vodiči, či už v zamestnaneckom vzťahu alebo samostatne zárobkovo činní, smú jazdiť v priemere 45 hodín týždenne, a to počas dvoch týždňov, ako to zdôraznil aj pán komisár Tajani. Máme tomu rozumieť tak, že 41 hodín týždenne trávia prácou na svojom podnikaní? Ani argument uvedený v stanovisku v súvislosti s bezpečnosťou cestnej premávky neobstojí. Neexistuje žiaden dôkaz o vzájomnej súvislosti medzi bezpečnosťou cestnej premávky a vylúčením samostatne zárobkovo činných osôb z pôsobnosti predpisov o pracovnom čase; v skutočnosti je opak pravdou.

Mimochodom, z uvedeného stanoviska je zrejmé, že odborové zväzy si veľmi dobre uvedomujú svoje značne oslabené postavenie. Zaťahujú do problematiky životné prostredie a vnútorný trh, kopú okolo seba a vykrikujú, že by sme mali hlasovať v prospech zamietnutia návrhu, hoci rozsiahle hodnotenie vplyvu na životné prostredie uskutočnené Komisiou dokazuje, že návrh bude v skutočnosti prospešný pre fungovanie vnútorného trhu, pre sektor dopravy a životné prostredie. Preto musíme zajtra hlasovať proti pozmeňujúcemu a doplňujúcemu návrhu predloženému Výborom pre zamestnanosť a sociálne veci, ktorý sa snaží dosiahnuť zamietnutie návrhu, a v prospech pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov pána spravodajcu. Verím, že pri hlasovaní zvíťazí zdravý rozum.

Na záver by som rád dodal, že som považoval e-mail, ktorý posielal pán Hughes minulú sobotu, za úplne nevhodný. Robiť politiku zo smrteľných úrazov... (*Predsedačka prerušila rečníka.*)

Eva-Riitta Siitonen, v mene skupiny PPE-DE. – (FI) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, obmedzenia pracovného času by sa nemali rozširovať na samostatne zárobkovo činných podnikateľov a vodičov a, našťastie, k tomuto záveru dospeli aj Komisia a Rada.

V našej krajine, vo Fínsku, by obmedzenie pracovného času malo veľmi nepriaznivé dôsledky na samostatne zárobkovo činných vodičov. Vodiči sú vo Fínsku veľmi často drobnými podnikateľmi. Viac ako polovica z nich vlastní vozidlo, na ktorom jazdí. Z tohto dôvodu sa o všetko starajú sami: sami si zabezpečujú údržbu vozidla aj účtovníctvo. Pre samostatne zárobkovo činných vodičov sú už v súčasnosti závažné rovnaké obmedzenia z hľadiska času jazdy a povinných dôb odpočinku ako pre vodičov, ktorých zamestnáva niekto iný. To je pre budúcnosť mimoriadne dôležité. Samotný čas jazdy by sa nemal predlžovať, ale ak by tento pozmeňujúci a doplňujúci návrh Skupiny zelených/Európskej slobodnej aliancie a Socialistickej skupiny v Európskom parlamente vstúpil do platnosti, nemohli by si vodiči vo svojom voľnom čase zabezpečovať napríklad údržbu vozidiel či účtovníctvo. V každom prípade, akým spôsobom by sa monitorovalo dodržiavanie takéhoto nariadenia?

V čase hospodárskej krízy má podpora zamestnanosti a podnikania mimoriadny význam. Dúfam, že každý bude súhlasiť so stanoviskom Komisie a Rady ministrov dopravy, aby samostatne zárobkovo činní vodiči aj naďalej ostali mimo pôsobnosti upravovaného pracovného času v zmysle tejto smernice.

Jan Cremers, v mene skupiny PSE. – (NL) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, Socialistická skupina v Európskom parlamente považuje návrh revízie predpisov o pracovnom čase v cestnej doprave za nedostatočne premyslený a rozporuplný. Nedostatočné transponovanie a dodržiavanie právnych predpisov nemôže byť dôvodom na uvoľňovanie pravidiel. Ako hovorí Komisia, právne predpisy môžu byť účinné a efektívne jedine vtedy, ak sa budú vzťahovať na všetky zainteresované strany.

V otázkach pre Komisiu som sa snažil získať vysvetlenie k opatreniam, ktoré sa Komisia chystá prijať proti využívaniu falošne samostatne zárobkovo činných pracovníkov. V tejto súvislosti zámer, ktorý už bol oznámený v Rade a ktorého predmetom je nielen vylúčenie samostatne zárobkovo činných vodičov z rozsahu pôsobnosti smernice, ale aj rozhodnutie neprijať uspokojivé opatrenia proti falošne samostatne zárobkovo činným pracovníkom, nenachádza v skupine PSE žiadnu podporu.

Činnosť vodičov, či už v zamestnaneckom vzťahu alebo samostatne zárobkovo činných, je rovnakým spôsobom dôležitá vo vzťahu k bezpečnosti ich samých i bezpečnosti ostatných osôb. Podľa názoru našej skupiny neprichádza do úvahy robiť medzi nimi rozdiel. Musím vyjadriť podporu pánovi komisárovi: nie je to po prvýkrát, čo boli samostatne zárobkovo činní pracovníci zahrnutí do koordinácie bezpečnosti na staveniskách, aby tak bola zaistená ich vlastná bezpečnosť a bezpečnosť ostatných.

Bilyana Ilieva Raeva, v mene skupiny ALDE. – (BG) Na svojom poslednom zasadnutí v tomto volebnom období musí Parlament prijať smernicu o pracovnom čase pracovníkov vykonávajúcich mobilné činnosti. Ako spravodajkyňa Skupiny Aliancie liberálov a demokratov za Európu považujem z našej strany za nezodpovedné podporiť zamietnutie textu Komisie ako celku, ako to bolo navrhnuté. My liberáli podporujeme a pevne zastávame potrebu desiatok tisícov samostatne zárobkovo činných pracovníkov vykonávajúcich mobilné činnosti zachovať si svoju konkurenčnú výhodu a dôvod byť samostatne zárobkovo činnými osobami.

Aktuálna situácia je alarmujúca. Súčasná smernica ruší základný princíp voľného trhu, najmä podnikania a jeho podpory. Je pre nás neprijateľné, aby sme považovali osoby pracujúce na základe pracovnej zmluvy a samostatne zárobkovo činné osoby za rovnocenné. Na rozdiel od odmeňovaných pracovníkov, samostatne zárobkovo činné osoby nepracujú na základe istého počtu odpracovaných hodín, ale na základe tovaru,

ktorý majú na starosti, ako aj určitého počtu a typu dodávok. Ak ich zahrnieme do novej smernice, prakticky tým zničíme ich podnikateľské snahy.

Právne predpisy stanovujúce dĺžku pracovného času pre samostatne zárobkovo činné osoby by vytvorili nebezpečný a neopodstatnený precedens. V žiadnom inom odvetví neexistuje podobný typ nariadenia. Prijatie takéhoto rozhodnutia by malo nepriaznivý vplyv na európske hospodárstvo.

Definícia nočnej práce má taktiež veľký praktický význam. V súčasnosti si členské štáty môžu stanoviť nočný čas sami. To im umožňuje maximalizovať počet pracovných hodín na prepravu cestujúcich alebo tovaru v závislosti od meniacej sa dĺžky dňa. Ako určite viete, nočný čas vo Fínsku je iný ako nočný čas v Taliansku. Flexibilita umožňuje znížiť preťaženie počas dopravnej špičky a súčasne znížiť väčšinu škodlivých emisií pochádzajúcich z dopravy.

Na záver by som chcela dodať, že liberáli podporovaní Skupinou Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov) a Európskych demokratov, ako aj mnohými ďalšími kolegami poslancami, by chceli pokračovať v rozprave o základných prvkoch tejto smernice. Inými slovami, podporujeme flexibilný, pragmatický postoj, ktorý bol schválený Radou a navrhnutý Európskou komisiou, o vylúčení samostatne zárobkovo činných osôb z tejto smernice. Naliehavo vás vyzývam, aby ste hlasovali za toto stanovisko.

Sepp Kusstatscher, v mene skupiny Verts/ALE Group. – (DE) Vážená pani predsedajúca, celosvetový záujem o prasiacu chrípku a rozsah opatrení zameraných na boj proti nej, rovnako ako rozsah opatrení proti vtácej chrípke a BSE pred niekoľkými rokmi, sú úplne neprimerané v porovnaní s nedostatkom pozornosti venovanej oveľa vyššiemu počtu obetí dopravných nehôd. Ročne zomiera na cestách Európskej únie štyridsať tisíc ľudí. Mnoho ľudí je zranených alebo má po nehode trvalé následky. Všetky tieto skutočnosti jednoducho prijímame, ako keby išlo o vyššiu moc.

Každý z nás vie, že medzi účastníkov vážnych dopravných nehôd patrí aj neprimerané množstvo nákladných vozidiel. Hlavnými príčinami sú rýchlosť, nadmerná únava a alkohol. Táto smernica predstavuje pokrok v zabezpečovaní, aby vodiči netrpeli nadmernou únavou. Nielen čas jazdy, ktorý sa pri používaní tachografu monitoruje, ale aj čas nakladania a vykladania by sa odteraz mal pre všetkých považovať za pracovný čas. To je správne riešenie. Ak vodič pred tým, než si sadne za volant 40-tonového nákladného vozidla, niekoľko hodín pracoval, bude určite unavený a bude mať problém sústrediť sa na jazdu. Pre mňa je úplne nepochopiteľné, ako sa tieto nariadenia môžu vzťahovať len na vodičov zamestnaných inými osobami a na samostatne zárobkovo činných vodičov nie. Jediným ospravedlnením je, že sa pracovný čas samostatne zárobkovo činných vodičov ťažko monitoruje. To je možno pravda, ale je nadmerne unavený samostatne zárobkovo činný vodič za volantom menej nebezpečný?

Stephen Hughes (PSE). – Vážená pani predsedajúca, tento návrh Komisie musíme zamietnuť, a to z troch dôvodov: po prvé, niektorí používajú argument, že nariadenie (ES) č. 561/2006 o čase jazdy a odpočinku sa týka všetkých, a preto vylúčenie samostatne zárobkovo činných osôb tu nepredstavuje problém. To však nie je pravda. Čas jazdy predstavuje pre vodiča v priemere len polovicu pracovného času. Osoby, na ktoré by sa predpisy nevzťahovali, by v konečnom dôsledku mohli pracovať 86 hodín týždenne, a to každý týždeň v roku.

Po druhé, nariadenie sa nevzťahuje ani na státisíce vodičov vozidiel do 3,5 tony. Čo je ešte horšie, ak budú vylúčení z tejto smernice, nebudú už vôbec existovať obmedzenia ich pracovného času.

Po tretie, Komisia rozlišuje samostatne zárobkovo činných vodičov a takzvaných falošne samostatne zárobkovo činných vodičov, pričom tvrdí, že ich rozlišuje preto, lebo nie je možné skúmať alebo kontrolovať pracovný čas samostatne zárobkovo činných vodičov. Ak je to tak, ako bude teda Komisia kontrolovať pracovný čas falošne samostatne zárobkovo činných vodičov? Ide o zrieknutie sa zodpovednosti a otvorenú výzvu bezohľadným zamestnávateľom, aby sa neustále snažili o vytváranie nových podôb falošne samostatne zárobkovo činných vodičov a obchádzali tak zákony. Tento návrh Komisie musíme zamietnuť.

Ville Itälä (PPE-DE). – (FI) Vážená pani predsedajúca, na úvod by som chcel poďakovať pánovi komisárovi Tajanimu za skutočne vynikajúco vykonanú prácu, aj za to, že vo svojom práve prednesenom prejave veľmi chválhodne zdôraznil, že tu nehovoríme o bezpečnosti a o počte hodín strávených za volantom, ale o počte hodín strávených prácou.

Musíme rešpektovať skutočnosť, že v Európe existujú malé a stredné podniky, ktoré si robia svoju prácu a vytvárajú pracovné miesta, bolo by to teda ako vlepíť drobným podnikateľom zaucho, najmä v súčasnej hospodárskej situácii. Približne pred dvoma týždňami sme tu viedli vášnivú diskusiu o tom, ako malé a stredné

podniky udržiajú celé európske hospodárstvo na nohách. Teraz stojíme pred praktickou otázkou, a to či by sme ich mali alebo nemali podporiť. Pán komisár Tajani uviedol, čo by sme mali monitorovať a čo musíme zabezpečiť, aby mohli samostatne zárobkovo činní vodiči po skončení času jazdy pokračovať v práci.

Antonio Tajani, podpredseda Komisie. – (IT) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, rád by som upokojil tých poslancov, ktorí vyjadrili obavy v súvislosti s textom, o ktorom rokujeme. Bezpečnosť cestnej premávky celkom určite nie je ohrozená, opäť pripomínam, že boj za zníženie počtu dopravných nehôd je pre mňa prioritou.

Myslím si, že by sme si pracovný čas nemali zamieňať s časom jazdy. Veľmi oceňujem, čo ste povedali: samostatne zárobkovo činný vodič môže najprv pracovať a potom si sadnúť za volant unavený, ale nemyslím si, že by bolo možné kontrolovať samostatne zárobkovo činných pracovníkov, a to pri akejkoľvek práci. Samostatne zárobkovo činný vodič si však, samozrejme, tiež uvedomuje, čo robí, môže dokonca naložiť náklad a potom chvíľu počkať, odpočinúť si dve, tri alebo štyri hodiny a potom sa môže, z hľadiska bezpečnosti vo vynikajúcej forme, vrátiť opäť za volant.

V skutočnosti sa akákoľvek samostatne zárobkovo činná osoba, či už remeselník alebo drobný podnikateľ, veľmi ťažko kontroluje. Navyše práve tieto osoby tvoria základ hospodárstva EÚ.

Zároveň však treba povedať, že cítime znepokojenie v súvislosti so zabezpečením ochrany zdravia a bezpečnosti zamestnancov a tých pracovníkov, ktorí sú zdanlivo samostatne zárobkovo činnými osobami, ale na všetky zámery a účely sú zamestnancami. Z tohto dôvodu chce Komisia – a myslím, že pani spravodajkyňa sa s naším názorom na túto otázku stotožňuje – zahrnúť činnosť falošne samostatne zárobkovo činných pracovníkov pod legislatívnu kontrolu.

Podľa môjho názoru ide o dôležitý signál, tieto právne predpisy spĺňajú skutočné požiadavky a myslím si, že je na mieste, aby som opäť zdôraznil, aký dôležitý je ďalší pokrok v tejto oblasti. Preto by som rád požiadal Socialistickú skupinu v Európskom parlamente a Skupinu zelených/Európsku slobodnú alianciu, aby považovali o pripomienkach, ktoré tu odznali, a aby pochopili, že otázka bezpečnosti na cestách je a naďalej aj ostane prioritou, ale že uvedené právne predpisy sa netýkajú tejto oblasti, sú skôr zamerané na lepšiu reguláciu pracovného času najmä pracovníkov v cestnej doprave a na začlenenie falošne samostatne zárobkovo činných osôb do kategórie zamestnancov, pretože v skutočnosti samostatne zárobkovo činnými osobami nie sú, sú *de facto* zamestnancami.

Dovoľte teda, aby som ešte raz ubezpečil všetkých tých, ktorí vyjadrili obavy. Verím totiž, že text, ktorý môžeme prijať, je dobrým textom a uberať sa správnym smerom v záujme európskych občanov.

Marie Panayotopoulos-Cassiotou, spravodajkyňa. – (EL) Vážená pani predsedajúca, ďakujem pánovi komisárovi za jeho jasné slová a za dodatočné vysvetlenia, myslím tým ubezpečenie poslancov, že jeho hlavným cieľom je zvýšiť bezpečnosť cestnej premávky, a súčasne zabezpečiť konkurencieschopnosť európskeho hospodárstva, ako aj podporovať malé a stredné podniky. Rovnako ďakujem kolegovi poslancom za ich stanoviská a rada by som zdôraznila, že práve tento dialóg chceme hlasovaním proti pozmeňujúcemu a doplňujúcemu návrhu č. 54, v ktorom sa zamietá návrh Komisie, ponechať otvorený. Preto vyzývam kolegov poslancov, aby zamietli pozmeňujúci a doplňujúci návrh č. 54, čím by dialóg ostal otvorený a mohli by sme pomôcť pracovníkom, ktorí sú vykorisťovaní a vyhlasujú sa za falošne samostatne zárobkovo činných pracovníkov. Chceme pomôcť zlepšiť zamestnanosť v cestnej doprave s úplným zaistením bezpečnosti cestnej premávky v zmysle nariadenia, do ktorého pôsobnosti patria všetci, a pracovných časov v zmysle smernice, ktorú máme pred sebou.

Rada by som vážnym poslancom pripomenula, že som im poslala istý článok z nemeckých novín. V tomto článku sa na príkladoch vysvetľuje, že nebezpečenstvo pri jazde nevzniká nadmernou prácou, ale nedostatočným využívaním času, ktorý majú jednotlivé osoby k dispozícii, bez ohľadu na to, či ide o zamestnancov alebo samostatne zárobkovo činné osoby, táto skutočnosť je vlastne nepodstatná. Dôležité je, do akej miery jednotlivé osoby prijímú zodpovednosť za svoje činy a či vedú vozidlo ako zrelé osoby, vedomé si povinnosti voči spoločnosti ako takej. To však nebudeme dosahovať kladením prekážok v práci. Na príklade stavebného priemyslu pán Cremers odhalil úmysly tých, ktorí v predvolebnom období podporujú tieto názory.

Predseda júca. – Rozprava sa skončila.

Hlasovanie sa uskutoční v utorok 5. mája 2009.

20. Odhad príjmov a výdavkov Európskeho parlamentu na rozpočtový rok 2010 a rozpočet na rok 2010 (rozprava)

Predseda júca. – Ďalším bodom programu je správa (A6-0275/2009) pána Maňku v mene Výboru pre rozpočet o odhade príjmov a výdavkov Európskeho parlamentu na rozpočtový rok 2010 (2009/2006(BUD)).

Vladimír Maňka, spravodajca. – (SK) Pri mojich stretnutiach s generálnym tajomníkom Európskeho parlamentu Klausom Wellem som od začiatku pozorne vnímal úsilie, s ktorým pristupoval k riešeniu problémov. Oceňujem jeho snahu optimalizovať prácu administratívy Európskeho parlamentu, inštitúcie, ktorá zamestnáva 6 000 zamestnancov. Rovnako záujem a pozitívny prístup som vnímal pri rokovaní s predstaviteľmi jednotlivých generálnych riaditeľstiev Európskeho parlamentu.

V niektorých oblastiach sa už dnes podarilo odhaliť rezervy a navrhnúť zlepšenia. Ako príklad pozitívneho riešenia spomeniem akčný plán Generálneho riaditeľstva pre predsedníctvo týkajúci sa bezpečnej služby, ktorý môže priniesť finančné úspory v Bruseli, Štrasburgu i Luxemburgu vo výške 2,6 milióna EUR ročne bez negatívneho vplyvu na bezpečnosť a ochranu.

Väčšina rozpočtových položiek a hlavných projektov v rozpočte Európskeho parlamentu má viacročný charakter. Som presvedčený, že ak zlepšíme strednodobé plánovanie rozpočtu a zvýšime jeho transparentnosť, dokážeme byť efektívni. Zo správy, ktorú schválil Výbor pre rozpočet a ktorú dnes predkladám, vyplýva, vážené kolegyne a kolegovia, že máme vôľu ponechať väčší manévrovací priestor pre novozvolený Parlament. Ak sme v rozpočtovom výbore našli rezervy alebo sme znížili určité položky, neurobili sme to v tejto fáze prípravy preto, aby sme ukázali tvrdú ruku alebo bojovali proti sebe: administratíva a predsedníctvo na jednej strane, Výbor pre rozpočet na strane druhej. Naším spoločným cieľom je získať kvalifikovaný a komplexný pohľad na veci a až na základe neho správne rozhodnúť. V oblasti plánovania stavu zamestnancov Výbor pre rozpočet berie na vedomie návrhy a zmenu štruktúr služieb a plánu stavov zamestnancov, ktorý predložilo predsedníctvo. Keď budeme mať prehľad o všetkých požiadavkách, ktoré vyplynú z analýz, výbor bude ochotný dôkladne zvážiť celý balík požiadaviek.

Minulý týždeň som sa stretol so štátnym tajomníkom Ministerstva financií švédskeho kráľovstva Hansom Lindbladom, ktorý bude vo finančnej oblasti zastupovať švédske predsedníctvo Európskej únie, a s ďalšími predstaviteľmi stáleho zastúpenia v Bruseli a ministerstva financií Švédska. Dostal som prísľub na úzku spoluprácu, ktorej cieľom je zracionalizovať rozpočet európskych inštitúcií. Zástupcovia švédskeho predsedníctva kladú osobitý dôraz na politiku budov, ktorá patrí aj medzi naše priority. Výdavky na kúpu a prenájom budov sú jednou z hlavných zložiek správnych výdavkov inštitúcií Európskej únie. Už pred viac ako tromi rokmi celková plocha, ktorú užívajú inštitúcie, prekročila 2 milióny m². Zhodli sme sa preto, že potrebujeme spoločnú politiku v oblasti budov, lepšiu medziinštitucionálnu spoluprácu, lepšiu koordináciu plánovania, prehodnotenie sústreďovania kancelárskych priestorov v určitých oblastiach, lepšie využívanie verejných sítia. Chcel by som preto oceniť záväzok generálneho tajomníka, že v novom volebnom období veľmi rýchlo predloží návrh strednodobého strategického plánu budov, aby ho poslanci mali k dispozícii pred prvým čítaním na jeseň a aby mohli prijať rozpočtové rozhodnutia.

V oblasti zlepšenia spolupráce medzi európskymi inštitúciami môžeme dosiahnuť ročné úspory milióny eur. Verím, že v spolupráci s medziinštitucionálnou pracovnou skupinou pre mnohojazyčnosť sa nám podarí lepšie využiť voľné kapacity v tejto oblasti. V budúcom roku by sme mali mať k dispozícii štúdiu o prekladačnom nástroji Euramis, ktorého plné a automatické využitie pravdepodobne prinesie revolúciu vo sfére prekladov i v spolupráci v oblasti prekladov. Som presvedčený, že tento nástroj v priebehu dvoch rokov prinesie vyššiu efektívnosť a úsporu finančných zdrojov a zredukuje závislosť na externých službách.

Margaritis Schinas, v mene skupiny PPE-DE. – (EL) Vážená pani predsedajúca, dnes rozhodujeme o rozpočte Parlamentu na rok 2010, a to v mimoriadne dôležitom období, ktoré možno charakterizovať po prvé, ako všetci dúfame, vstupom Lisabonskej zmluvy do platnosti; po druhé, vážnou hospodárskou krízou, ktorá zasiahla európske hospodárstvo, a po tretie, novými nariadeniami pre poslancov Parlamentu a ich asistentov. Všetky tieto prvky neoddeliteľne patria do rozpočtu Európskeho parlamentu na rok 2010 a som pevne presvedčený, že ako poslanci Parlamentu sa musíme pohybovať presne v rámci týchto parametrov, neexperimentovať, nedopúšťať sa výstredností a zbytočných výdavkov, ale rozumne hospodáriť a dodržiavať kritériá, ktoré od nás očakáva spoločnosť.

Z tohto dôvodu verím, že práve zažívame nový začiatok, pretože v časoch krízy Parlament ukazuje správny príklad tým, že svoje výdavky na rok 2010 udržiava na veľmi realistickej, dalo by sa povedať až nízkej úrovni.

Rozpočtové prostriedky použité na administratívne náklady udržujeme pod hranicou 20 %. Rozpočet na rok 2010 sme v porovnaní s počiatočnými odhadmi predsedníctva znížili o 6,5 milióna EUR. Pri porovnaní celkových číselných údajov s rozpočtom na minulý rok zistíme, že sa nám napriek všetkým tým novým požiadavkám vznikajúcim na základe nových pravidiel pre poslancov Parlamentu a ich asistentov podarilo dosiahnuť podľa môjho názoru veľmi rozumné zvýšenie, a to výrazne pod 4 %.

Parlamentná skupina Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov) a Európskych demokratov, v mene ktorej mám tú česť pracovať ako spravodajca na tejto otázke, stanovila na začiatku postupu pre rozpočet na rok 2010 dôležitý cieľ. Chceme dosiahnuť, aby sa prostriedky Parlamentu sústredili do oblastí, v ktorých má skutočné kompetencie a právomoci, teda do oblastí súvisiacich s právnymi predpismi. Chceli by sme zmeniť situáciu, keď sa húfy našich ľudí zaoberajú otázkami, v ktorých Parlament nemá žiadne slovo, a na druhej strane je málo ľudí a prostriedkov tam, kde by Parlament prostredníctvom právnych predpisov mohol niečo urobiť. Preto sme presvedčení, a budeme o tom aj diskutovať pri prvom čítaní, že počiatočné náklady túto našu prioritu zohľadňujú, a súhlasíme s dôrazom, ktorý pán spravodajca kladie na mnohojazyčnosť a na otázku budov, teda na oblasti, ktorým sme aj my vždy prikladali prvoradý význam, avšak s dôrazom na právne predpisy.

Dovoľte, aby som skončil v podobnom duchu, ako som začal, a to pripomenutím, že teraz skutočne nie je čas na žiadne výstrednosti ani zbytočné výdavky. Teraz si musíme utiahnuť opasky, byť vážni a sústrediť sa na to, čo je potrebné. Pokiaľ ide o tri najdôležitejšie viacročné programy: internetovú televíziu, múzeum európskej histórie a najmä návštevnícke centrum, potrebujeme výslovné záruky o ich napredovaní, aby sme ich aj z rozpočtu na rok 2010 mohli podporovať, stále však v duchu riadnej, vážnej a vytrvalej kontroly.

Zbigniew Krzysztof Kuźmiuk, v mene skupiny UEN. – (PL) Vážená pani predsedajúca, keďže v tejto rozprave budem v mene Skupiny Únie za Európu národov hovoriť na tému odhad príjmov a výdavkov Európskeho parlamentu na rok 2010, rád by som upriamil pozornosť na tri veci. Po prvé, chceli by sme podporiť myšlienku pána spravodajcu, aby sme nateraz návrh odhadu príjmov a výdavkov Európskeho parlamentu na rozpočtový rok 2010 prijali v takej podobe, v akej ho prijalo predsedníctvo Európskeho parlamentu v apríli tohto roku. Konečné rozpočtové rozhodnutia by mali byť prenechané novozvolenému Parlamentu, pričom by sa zaviazal, že jednotlivé rozpočtové položky v septembri 2009 opäť podrobí analýze.

Po druhé, chceli by sme pozitívne zhodnotiť skutočnosť, že podľa aktuálne schválených odhadov sa predpokladá zvýšenie výdavkov iba o 2,72 %, čo znamená, že v tomto štádiu nebude potrebné 4 % zvýšenie nákladov, ako sa skôr navrhovalo, a zároveň skutočnosť, že novozvolený Parlament bude mať na jeseň tohto roku v tejto oblasti veľký manévrovací priestor.

Na záver a do tretice by som rád vyjadril silnú podporu návrhu pána spravodajcu v oblasti mnohojazyčnosti a najmä myšlienke zabezpečenia rovnakého prístupu všetkých poslancov k prekladateľským a tlmočnickým službám. Podporu si zaslúžia aj body týkajúce sa informačných a komunikačných technológií pre Parlament a predovšetkým plány na čo najlepšie využitie týchto zdrojov.

Vladimír Maňka, spravodajca. – (SK) Rád by som sa na záver dnešnej diskusie poďakoval obidvom kolegom za ich názory. Rovnako by som sa chcel poďakovať predstaviteľom všetkých inštitúcií vrátane Európskeho parlamentu, s ktorými sme v posledných troch mesiacoch uskutočnili desiatky rokovaní o príprave ich rozpočtov. Chcel by som sa poďakovať predsedovi Výboru pre rozpočet pánovi Bögemu, tieňovým spravodajcom a koordinátorom politických skupín, ale aj mojím kolegom, poradcom a pracovníkom Výboru pre rozpočet, s ktorými sme väčšinu rokovaní absolvovali. Vďaka vám všetkým sa nám podarilo vo väčšine prípadov nájsť spoločnú cestu a spoločné riešenie.

Kvôli voľbám do Európskeho parlamentu, ktoré budú začiatkom júna, sa nám výrazne zúžil časový priestor na prípravu a diskusiu o odhadoch rozpočtu, ale aj priestor na hľadanie kompromisov. Napriek tomu sme ich dokázali nájsť a už teraz môžem konštatovať, že výsledok našej spolupráce pozitívne ovplyvní výsledky práce Európskeho parlamentu. Pritom pri príprave rozpočtu na rok 2010 pravdepodobne zaznamenáme najväčšie zásahy do štruktúry Európskeho parlamentu za posledných 10 – 12 rokov. Je to veľká úloha pre vedenie Európskeho parlamentu, ale aj pre nás všetkých. Verím, že na konci roka budeme môcť konštatovať, že sa nám spoločne podarilo nastúpiť cestu k vyššej efektívnosti v práci Európskeho parlamentu, ale aj v ostatných európskych inštitúciách.

Predsedajúca. – Rozprava sa skončila.

Hlasovanie sa uskutoční v utorok 5. mája 2009.

21. Obchodovanie s výrobkami z tuleňov (rozprava)

Predseda júca. – Ďalším bodom programu je správa (A6-0118/2009) pani Wallisovej v mene Výboru pre vnútorný trh a ochranu spotrebiteľa o návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady týkajúceho sa obchodovania s výrobkami z tuleňov (KOM(2008)0469 – C6-0295/2008 – 2008/0160(COD)).

Diana Wallis, spravodajkyňa. – Vážená pani predsedajúca, dospeli sme ku kompromisu a je možné, že zajtra dosiahneme dohodu v prvom čítaní. Z pozície spravodajkyne v tomto Parlamente by som povedala, že ide o veľmi zložitý dokument a že sme prešli veľmi náročnú cestu.

Dospeli sme však k záveru, že budeme, dúfam, rešpektovať želania tých poslancov, ktorí podpísali písomné vyhlásenie k tejto problematike a budeme rešpektovať želania mnohých občanov v mnohých krajinách EÚ, ktorí nesúhlasia s komerčným lovom tuleňov a nechcú mať nič spoločné s obchodom, ktorý je založený na love tuleňov. Toto želanie sme rešpektovali, zaoberali sme sa výhradne problematikou v rámci hraníc vnútorného trhu Európy: obehom tovaru na trhu, ktorý pochádza z komerčného lovu. Na základe tohto právneho predpisu – v prípade, že sa ho zajtra podarí schváliť – by naši spotrebiteľia mali mať istotu, že na európskom trhu sa nebude predávať žiadny tovar pochádzajúci z komerčného lovu.

Samozrejme, existujú výnimky. Tulene sú krásne morské živočíchy – vlastne som počas tohto procesu zistila, že majú dobre vybudované PR – ale niektorí ich považujú za morské krysy. Tak ich vnímajú mnohí rybári: dospelé jedince zlikvidujú denne obrovské množstvo rýb. Preto bude lov tuleňov naďalej potrebný v snahe zabezpečiť udržateľnosť rybného hospodárstva v niektorých oblastiach.

V oblasti regulácie lovu sme však neprijali žiadne opatrenia. Ak chcú ľudia v ktoromkoľvek členskom štáte loviť tulene, môžu ich loviť aj naďalej. Nemôžu ich však loviť s cieľom komerčných ziskov z lovu. Ale mali by sme umožniť, aby sa vylovené tulene mohli využívať, a dúfam, že bude možné využívať najmä tie časti tuleňov, ktoré by mohli využiť lekárske spoločenstvo.

Najzložitejším aspektom tejto problematiky bola oblasť týkajúca sa tradičných arktických komunit – pôvodných obyvateľov Arktídy. V tejto súvislosti hovoríme o výnimke, ale ako vnímajú obyvatelia Arktídy zákaz výrobku, ktorý priamo ovplyvňuje ich životný štýl a hospodárstvo? Arktída nie je zábavný park ani múzeum. Je to živá, špecifická komunita s vlastným moderným hospodárstvom a jeho hlavnou súčasťou sú práve produkty mora. Dúfam, že tieto komunity budú môcť naďalej existovať ako doteraz. Mám však pochybnosti v súvislosti s minulotýždňovým rozhodnutím Arktickej rady, ktorá odmietla udeliť EÚ štatút trvalého pozorovateľa.

Tento dokument je pre mňa rébusom. Bojovala som proti konfliktu slobôd, rešpektovala som hlasovanie vo výbore a snažila som sa rešpektovať názory tých, ktorých zastupujem. Chcem sa dnes s vami podeliť o jednu skúsenosť: Navštívila ma delegácia z komunity Nunavut. Po vzájomnej výmene názorov sme všetci plakali. Dúfam, že táto výnimka funguje. Počas zajtrajšieho hlasovania tento balík podporím a dúfam, že moje rozhodnutie sa ukáže ako správne.

Stavros Dimas, člen Komisie. – (EL) Vážená pani predsedajúca, v prvom rade by som rád poďakoval spravodajkyňu pani Wallisovej a spravodajcom výborov požiadaných o stanovisko páňovi Martinovi, páňovi Brepoelsovi a pani Mathieovej za ich vynikajúcu prácu. Predovšetkým by som chcel poďakovať predsedníčke Výboru pre vnútorný trh a ochranu spotrebiteľa pani McCarthyovej za jej pozitívny prínos v súvislosti s týmto konkrétnym návrhom.

Skutočnosť, že sme dohodu dosiahli v prvom čítaní, potvrdzuje politickú vôľu inštitúcií Spoločenstva urýchlene sa zaoberať dvomi hlavnými problémami v súvislosti s obchodovaním s výrobkami z tuleňov, a to fragmentáciou vnútorného trhu a potrebou chrániť životné podmienky zvierat. Uvedená dohoda obsahuje tri dôležité prvky: prvý súvisí s harmonizáciou vnútorného trhu a so zákazom obchodovania s výrobkami z tuleňov na trhu Európskej únie. Toto opatrenie sa vzťahuje na výrobky pochádzajúce z Únie i na dovážané výrobky. Ako nepochybne viete, tulene sa lovia v krajinách Spoločenstva i mimo neho. Využívajú sa na výrobu mäsa, oleja, tuku a výrobkov z orgánov, kožušín a koží. Tieto výrobky sa predávajú na rôznych trhoch vrátane trhu Spoločenstva. Niektoré z týchto výrobkov ako kapsule s výťažkom oleja Omega 3, vyčinené alebo upravené kožušiny je ťažké, ak nie nemožné rozoznať od podobných výrobkov, ktoré nepochádzajú z tuleňov. Lov tuleňov a spôsob, akým sa vykonáva, spôsobil v radoch verejnosti a v mnohých vládoch, ktoré sa zvlášť zaujímajú o životné podmienky zvierat, negatívne reakcie a znepokojenie. Príčinou týchto obáv je spôsob lovu tuleňa, metódy usmrčovania a bolesť, ktorú im spôsobujú. O negatívnej mienke verejnosti svedčí aj obrovská účasť na verejnom dialógu k predmetnej tematike, ale aj veľký počet listov

a petícií, ktoré som v priebehu posledných dvoch rokov dostala. Občania si teraz môžu byť istí, že výrobky z tuleňov už nebudú na trhu dostupné.

Druhým dôležitým prvkom v návrhu je logická výnimka týkajúca sa Inuitov a ďalších pôvodných komunít. Naším zámerom nie je zasahovať do základného hospodárskeho a sociálneho *acquis* týchto komunít, ktoré sú od lovu tuleňov tradične závislé. Je potrebné pripomenúť, že tento druh lovu je historickým prvkom ich kultúry a kultúrnej identity a je zdrojom príjmu, ktorý im pomáha prežiť.

Tretí prvok sa týka výnimky v súvislosti s lovom v malom rozsahu. Preto sa rybárom, ktorí sa venujú lovu tuleňov príležitostne, lov povoľuje, ale iba na účely trvalo udržateľného riadenia morských zdrojov, uvádzania výrobkov z tuleňov na trh na neziskovom základe, aby rybári mohli pokryť vlastné výdavky súvisiace s lovom. V súlade so základnou zásadou tohto nariadenia táto činnosť nesmie mať komerčný aspekt. Komisia schváli podrobné vykonávacie opatrenia, ktoré vysvetlia, akým spôsobom sa budú spomínané dve výnimky schvaľovať v komitologickom postupe a ako sa budú následne kontrolovať v Parlamente.

Dúfam, že Parlament a rovnako aj Rada a Komisia podporia tento konkrétny kompromisný balík v celom rozsahu. Uvedený text zabezpečí harmonizáciu vnútorného trhu a zároveň rieši obavy európskych občanov vzhľadom na životné podmienky zvierat v súvislosti s lovom tuleňov. Európska komisia je pripravená prijať kompromisný balík v celom rozsahu v snahe dosiahnuť dohodu o predmetnom nariadení v prvom čítaní.

Frieda Brepoels, spravodajkyňa Výboru pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín požiadanejho o stanovisko. – (NL) Vážená pani predsedajúca, pán komisár, som veľmi rada, že máme možnosť hlasovať o tomto dokumente. Je najvyšší čas, pretože mnohí občania a rovnako aj Parlament dlhé roky vyzývali na prijatie opatrení na boj proti krutým praktikám komerčného lovu tuleňov.

Nebolo ľahké nájsť správny prístup, keďže Európa ako taká nemá právo lov tuleňov zakázať. Preto som Komisii vďačná za to, že predložila návrh do Parlamentu, hoci Parlament nepovažoval za potrebné tento návrh sprísniť.

Ako spravodajkyňa Výboru pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín som veľmi vďačná svojim kolegom z rôznych politických skupín za okamžitú podporu môjho návrhu na schválenie úplného zákazu obchodovania s výrobkami z tuleňov, ktorý má jedinou výnimku: tradičný lov tuleňov v komunitách Inuitov. Týmto krokom výbor vyjadril nesúhlas s pôvodným návrhom Komisie, ktorý obsahoval niekoľko výnimiek a tiež so systémom označovania, ktoré, podľa nášho názoru, nie je možné monitorovať.

Chcela by som poďakovať aj českému predsedníctvu za snahu o dosiahnutie dohody. Viem si predstaviť, že príslušné rokovania s členskými štátmi nemali vždy hladký priebeh. Podobne ako moji kolegovia, aj ja chcem poďakovať rôznym mimovládny organizáciám (NGO) za to, že ako nátlakové skupiny zohrávali počas tohto procesu konštruktívnu úlohu a chcem im poďakovať aj za jednoznačnú podporu kompromisu. Pri kompromisoch ide, samozrejme, vždy o vzájomné ústupky, napriek tomu som presvedčená, že tento text spĺňa požiadavky všetkých zainteresovaných strán.

Napokon by som chcela zdôrazniť, že v záujme našich občanov bude mať kompromis vplyv aj na komerčný lov v krajinách ako Kanada. Na základe očakávania možného zákazu obchodovania dopyt po kožušinách z tuleňa tento rok klesol a ceny sa v porovnaní s minulým rokom znížili o polovicu. Schválenie zákazu bude preto pre oblasť lovu tuleňov a pre medzinárodný obchod s výrobkami z tuleňov nepochybne tvrdým úderom.

Preto som s dosiahnutým výsledkom veľmi spokojná a dúfam, že v zajtrajšom hlasovaní ma kolegovia poslanci plne podporia.

Véronique Mathieu, spravodajkyňa Výboru pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka požiadanejho o stanovisko. – (FR) Vážená pani predsedajúca, nemám ten istý názor ako moji kolegovia ani ako pán Dimas, pretože si pamätám stanovisko právneho poradcu Rady. Pamätám si aj na stanovisko právneho poradcu Parlamentu. Obaja poradcovia nás informovali, že použitý právny základ nebol správny. To si pamätám.

Nezabúdajte, pán Dimas, že zakazujete výrobky pochádzajúce z lovu tuleňov bez toho, aby ste ich nahradili niečím, čo nie je zákonné. Mali by ste si uvedomiť, že Kanaďania sú si toho dobre vedomí a využijú svoje právo odvolať sa u Svetovej obchodnej organizácie (WTO). Nebudú pripravení o tieto výrobky a nemôžete ich zastaviť. Osobne sa domnievam, že majú v tomto úplnú pravdu. O tomto slabom kompromise – lebo podľa môjho názoru je tento kompromis veľmi slabý – za ktorý niektorí moji kolegovia budú zajtra hlasovať, no bezo mňa, pretože ja budem hlasovať proti – sa hlasuje krátko pred samitom EÚ – Kanada. Európska

únia našim kanadským priateľom prakticky vyhlásila vojnu. Dúfam, že si moji kolegovia presne uvedomujú, čo robia.

Takisto musím svojim kolegom a pánovi Dimasovi povedať, že na chrbtoch tuleňov a Kanadčanov budú mať skvelú volebnú kampaň, pretože pokiaľ ide o lov tuleňov, nevyriešime vôbec nič. Tento problém jednoducho prenášame. Vy sám, pán Dimas, ste povedali, že nezakazujete lov tuleňov. Tento problém potenciálne prenášate na Čínu alebo na iné krajiny, ktoré akceptujú tieto výrobky. Teda ste nič nevyriešili.

Z tohto dôvodu sa domnievam, že tento kompromis je slabý. Myslím si, že tento problém bol zametený pod koberec, že sa nič nevyriešilo a že neexistuje nič, na čo by sme mohli byť hrdí. Nemáme byť na čo hrdí, ani pokiaľ ide o cenu za kožušinu u Eskimákov, ktorá klesá. O tomto sa ešte nehlasovalo, kompromis nebol prijatý a títo ľudia sa už kvôli nám nachádzajú vo veľkej ekonomickej núdzi. Nevidím v tom žiadne uspokojenie.

Malcolm Harbour, v mene skupiny PPE-DE. – Vážená pani predsedajúca, ako koordinátor našej skupiny vo Výbore pre vnútorný trh a ochranu spotrebiteľa som podpísal text kompromisu a verím, že som urobil správne, hoci ako povedala pani Diana Wallisová, išlo o veľmi zložitý spis z dôvodu ťažkostí pri dosiahnutí rovnováhy medzi rôznymi názormi.

Už ste počuli hovoriť dvoch poslancov našej skupiny, ktorí majú na túto tému odlišné názory, a domnievam sa, že zajtra zistíte, že naša skupina zaujme stanovisko proti, pokiaľ neprejdú niektoré pozmeňujúce a doplnujúce návrhy, ktoré predložili moji kolegovia. Mnohí vrátane mňa však budú hlasovať za, pretože som už zaujal takéto stanovisko a cítim morálnu povinnosť tak urobiť.

Chcel by som vyzdvihnúť niektoré kľúčové záležitosti. V prvom rade ide o výzvu konať. Ako už bolo naznačené, toto je začiatok procesu a nie jeho koniec. Problémom je neľudský spôsob, akým sa tulene zabíjajú, a neschopnosť profesionálnych lovcov vyriešiť túto otázku. Kanadská vláda sa tým musí takisto zaoberať. Bolo predložených mnoho doložiek o preskúmaní, ktoré majú zabezpečiť, aby to fungovalo, zopakujem však, čo povedala pani Diana Wallisová, že výnimky boli kľúčovým aspektom tohto kompromisu.

Tieto výnimky sú veľmi dobre vyvážené, pretože v prvom rade odrážajú význam podpory tradičného lovu v spoločenstvách. Pani Diana Wallisová má pravdu, keď hovorí, že to musí fungovať, čo znamená, že výrobky z týchto spoločenstiev sa musia predávať a prezentovať vhodným spôsobom. Po druhé, je to z dôvodu dôležitosti trvalo udržateľných morských zdrojov a spôsobu, akým sa táto záležitosť bude riešiť.

Máme pred sebou kompromis. Domnievam sa, že európski občania chcú, aby sme ho schválili, no tento Parlament ho odteraz bude musieť podrobne sledovať.

Arlene McCarthy, v mene skupiny PSE. – Vážená pani predsedajúca, myslím si, že zabúdame, že to bol tento Parlament, kto prvý začal kampaň za zákaz krutého obchodovania s výrobkami z tuleňov v celej EÚ. V roku 2006 poslanci prevažnou väčšinou podporili písomné vyhlásenie vyzývajúce na tento zákaz, ktoré získalo 425 podpisov a ktoré bolo podporené štúdiou veterinárov, z ktorej jasne vyplývalo, že zabíjanie tuleňov sprevádza strašné utrpenie, pričom sú často sťahované z kože ešte zaživa. Verejnosť už netoleruje obchodovanie s výrobkami z tuleňov a my ako jej zástupcovia máme právomoc ukončiť ho. Naše zajtrajšie hlasovanie bude rozhodujúcim krokom smerom ku globálnej kampani za zákaz takéhoto obchodovania.

V USA trvá tento zákaz už mnoho rokov. Toto obchodovanie zakázalo aj Mexiko. V Európe už existuje národný zákaz v Belgicku, Holandsku, Luxembursku a Taliansku; Nemecko a Spojené kráľovstvo tiež zvažujú zákaz obchodovania s výrobkami z tuleňov. Tento zákaz platí aj v Rusku. V Hongkongu sa plánuje. Toto je politická otázka, ktorej čas teraz dozrel. Po 40 rokoch kampane proti takémuto obchodovaniu má Európa možnosť zaviesť zákaz vo všetkých 27 štátoch.

Pre Výbor pre vnútorný trh a ochranu spotrebiteľa to nie je prvýkrát, keď sme prijali záujem občanov o ukončenie tohto krutého obchodovania. Parlament má právomoc hovoriť v mene občanov a Výbor pre vnútorný trh bol vybraný, aby sa zasadzoval za tento zákaz a zabezpečil výnimku pre tradičný lov tuleňov Inuitmi. Výbor zamietol zmiešaný návrh Komisie na čiastočný zákaz a označovanie a zamietol aj návrh pani Wallisovej týkajúci sa len možnosti označovania. Prečo? Pretože občania by odsúdili toto polovičné gesto, ktoré by umožnilo pokračovať v krutom zabíjaní. Verejnosť sa pri mnohých hlasovaniach v európskych krajinách vyjadřila, že si želá ukončiť takéto obchodovanie. V Spojenom kráľovstve si želá ukončiť obchodovanie s výrobkami z tuleňov 75 % opýtaných, rovnako ako 80 % v Rakúsku a viac ako 90 % vo Francúzsku a v Holandsku. Dokonca aj v tých krajinách EÚ, v ktorých v malej miere pretrvávajú tradícia lovu

tuleňov, verejnosť toto obchodovanie nepodporuje, pričom 70 % opýtaných sa vo Švédsku vyjadrilo proti. Prevažná väčšina Kanadánov nepodporuje lov vo svojej krajine.

Okrem toho sa 86 % opýtaných obyvateľov Kanady domnieva, že EÚ by sa mala slobodne rozhodnúť, či zakáže dovoz týchto výrobkov. Pred sebou mám list od kanadského senátora pre pána predsedu Pötteringa, v ktorom sa hovorí: „Vaše hlasovanie o zákaze obchodovania s výrobkami z tuleňov pomôže prevažnej väčšine kanadských občanov, ktorí s obdivom hľadeli, ako Ruská federácia minulý mesiac ukončila toto krvavé zabíjanie tuleňov, aby prinútili svojich politikov, aby zabudli na politické výhody a zamerali sa na to, čo je správne, a ukončili tento neľudský lov raz a navždy. V mene väčšiny kanadských občanov, ktorí sú proti tomuto lovu, vám ďakujem za vedenie, ktoré preberáte v tejto veci. Veľmi si to ceníme.“

Tento rok bolo pri kanadskom love zabitých 50 000 tuleňov v porovnaní s 220 000, ktoré boli zabité minulý rok. To znamená, že my ako občania teraz máme príležitosť zakázať toto kruté obchodovanie. Viem, že európski občania to privítajú. Dúfam, že Parlament bude zajtra hlasovať za podporu návrhu Výboru pre vnútorný trh za zákaz obchodovania s výrobkami z tuleňov.

Toine Manders, v mene skupiny ALDE. – (NL) Vážená pani predsedajúca, podpísal som kompromis ako koordinátor za Skupinu Aliancie liberálov a demokratov za Európu vo Výbore pre vnútorný trh a ochranu spotrebiteľa. Aj v našej skupine sa názory rôznia, tak ako to povedal pán Harbour o svojej skupine, no to len dokazuje citlivosť tejto otázky.

V demokracii musia volení zástupcovia načúvať verejnosti a prešli časy, keď sa zvieratá krutým spôsobom zabíjali na získanie výrobkov určených na obchodovanie. Naším zámerom vôbec nie je určovať, ako sa má lov vykonávať; nemáme v úmysle zasahovať do spôsobu hry. Chceme len ukončiť obchodovanie so zvieratami, ktoré boli zabíjané neľudským spôsobom.

Domnievam sa, že toto je odkaz kompromisu. Myslím si, že je dobré, aby sa zohľadnili tradičné spoločnosti prostredníctvom výnimky, a takisto aby spotrebitelia alebo turisti dovážajúci výrobky, ktoré kúpili ako suveníry, boli ušetrení honu na čarodejnice. Nebol by to dobrý postup ani by sa to nehodilo k súčasnej slobode Európskej únie.

Keďže žiadame, aby sa na všetkých výrobkoch zobrazovali informácie, možno by bolo dobré jednoducho označiť výrobky ako obsahujúce časti tuleňov, aby si spotrebitelia mohli vybrať, pretože si často neuvedomujú stav vecí. Potrebujeme lepšie informácie, aby sa spotrebitelia mohli rozhodovať na základe informácií.

Možno by bolo dobré podporiť pôvodné tradičné spoločenstvá prijatím opatrení, ktoré im umožnia vyvinúť alternatívne hospodárstva. Ďakujem vám, pani predsedajúca, a dúfam, že zajtra prijmeme tento kompromis prevažnou väčšinou.

Leopold Józef Rutowicz, v mene skupiny UEN. – (PL) Vážená pani predsedajúca, prípady krutého zabíjania tuleňov sú súčasťou fenoménu pytlactva a, bohužiaľ, sa s nimi stretávame dosť často. Pytliaci zabíjajú morské a lesné živočíchy a mnoho druhov rýb a nedodržiavajú žiadne zásady, ničia populácie a spôsobujú im utrpenie. V krajinách Európskej únie a v Kanade existujú príslušné právne predpisy a tiež primerané služby, ktorých úlohou je zabezpečiť dodržiavanie právnych predpisov.

Jeden spôsob, ktorým by sme týmto službám mohli veľmi pomôcť, by bol ten, keby radoví občania pomáhali pri hľadaní a odhaľovaní pytlakov. Úlohou štátu by malo byť zabezpečiť, aby zvieratá mohli žiť v dobrom fyzickom a psychickom stave a v súlade so životným prostredím, a tiež zabezpečiť, aby sa nezákonne získané kože a mäso divoko žijúcich zvierat vrátane tuleňov nedostali na trh a aby sa takéto obchodovanie prísne trestalo. Návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady je dokumentom, ktorý zohľadňuje záujmy všetkých strán v oblasti obchodovania s kožami tuleňov.

Heide Rühle, v mene skupiny Verts/ALE. – (DE) Vážená pani predsedajúca, aj ja vítam dohodu v mene našej skupiny a zajtra za ňu budeme hlasovať. Plníme želania mnohých občanov, ktorí nás v nespočetných listoch a e-mailoch žiadali, aby sme v tejto oblasti konali. Dodržiavame, samozrejme, aj písomné vyhlásenie Parlamentu, ktoré jasne žiadalo zákaz.

Som dosť prekvapená vystúpením predchádzajúcej rečníčky z Výboru pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka. Zaujímalo by ma, či naozaj vystupovala v mene výboru alebo iba za seba. V každom prípade by som chcela úplne jednoznačne skonštatovať, že určite je na to právny základ. Napríklad existuje zákaz obchodovania s kožušinami psov a mačiek, ktorý vstúpil do platnosti začiatkom tohto roku. Z toho veľmi jednoznačne vyplýva, že existuje právny základ na to, čo robíme. Okrem toho už existuje jasná deformácia

vnútorného trhu, pretože prinajmenšom päť členských štátov už zaviedlo zákaz a ďalšie ho plánujú zaviesť. Preto Európska únia musí konať, aby vyriešila túto deformáciu vnútorného trhu.

Existujú základy pre naše konanie. Existujú právne základy pre naše konanie a základy vnútorného trhu pre naše konanie. Ešte raz by som to chcela veľmi jasne zdôrazniť. Pokiaľ ide o výnimky, tiež by som chcela veľmi jasne povedať, že trhy pre Inuitov sa zrútili pred niekoľkými rokmi. Inuiti to vysvetlili počas konzultácie. Požiadali sme ich, aby vystúpili pred výborom a oni výslovne povedali, že trhy sa zrútili už predtým, ako sme začali konať. Ak chcú Inuiti pokračovať v predaji týchto výrobkov, potom to môžu urobiť iba vtedy, keď bude úplne jasné, že ich výrobky nemajú nič do činenia so zvyčajnými metódami lovu tuleňov. Iba ak sa to jasne rozlíši, budú mať Inuiti možnosť niečo predávať.

Kartika Tamara Liotard, v mene skupiny GUE/NGL. – (NL) Vážená pani predsedajúca, som zástankyňou absolútneho zákazu dovozu tuleňích kožušín. Každoročne sa čarovný zázrak prírody mení na krvavé, ohavné predstavenie plné bolesti a utrpenia, pri ktorom sa len 12-dňové tulenie mláďatá umlätia na smrť alebo zastrelia. Toto zabíjanie sa vykonáva v prospech trhu a podnikania vo veľkom bez toho, aby ktorýkoľvek obchod odradil životné podmienky zvierat a toto ma skutočne naplňuje hrôzou.

Nemôžeme chcieť, aby sa táto poburujúca vec dovážala do EÚ. V skutočnosti to nechce veľa občanov EÚ a podporujú absolútny zákaz dovozu tuleňích kožušín. V Holandsku sme tvrdo bojovali za tento zákaz a uspeli sme. Prijatie návrhu Komisie v jeho pôvodnej podobe by oslabilo výsledok dosiahnutý v Holandsku.

Avšak správa Parlamentu ma vedie k záveru, že tento Parlament dospel do štádia, keď akceptuje úplný zákaz tuleňích kožušín. Podporujem tento zákaz a vyzývam všetkých poslancov a poslankyne tohto Parlamentu a tiež Komisiu, aby ma nasledovali.

Hélène Goudin, v mene skupiny IND/DEM. – (SV) Vážená pani predsedajúca, napriek skutočnosti, že navrhované právne predpisy, o ktorých vedíme rozpravu, sú o obchodovaní s výrobkami z tuleňov, diskusia sa namiesto toho točila okolo lovu tuleňov, a to najmä mimo EÚ. Zabíjanie tuleňov spôsobom, ktorý sme videli na snímkach z krajín mimo EÚ, je strašné a nemalo by sa umožniť, aby pokračovalo.

Avšak mali by sme rozlišovať medzi lovom a zabíjaním. Lov tuleňov sa deje vo Švédsku, ale ide o kontrolovaný ochranný lov. Nepoužívajú sa palice ani kyjaky, ale strelné zbrane. Celý proces sa riadi prísnyimi pravidlami a bol by to veľmi zlý spôsob riadenia prírodných zdrojov, keby nebolo povolené zužitkovať zvieratá, ktoré už bolo zastrelené. Kompromis, ktorý sa navrhuje teraz, je lepší ako pôvodný návrh. Sú však isté obavy vzhľadom na to, ako sa môžu interpretovať určité časti právnych predpisov a že by to malo negatívne dôsledky pre Švédsko a pre našich severských susedov. Dúfajme, že sa mylím.

Jan Cremers (PSE). – (NL) Vážená pani predsedajúca, vážený pán komisár, dámy a páni, chcel by som začať poďakovaním pani spravodajkyni za jej usilovnú prácu na tomto dokumente. Po žiadosti tohto Parlamentu o celoeurópsky zákaz výrobkov z tuleňa z roku 2006, ktorý spomenula pani McCarthyová, mám veľkú radosť z toho, že sa teraz dosiahol kompromis s Radou, ktorý učiní zadosť želaniam tohto Parlamentu.

Každý rok čaká približne 900 000 tuleňov krutá smrť v mene komerčného lovu tuleňov. Toto nie je iba kruté, ale aj úplne nezmyselné. Pokiaľ ide o Skupinu socialistov v Európskom parlamente, už od začiatku bolo jasné, že návrh Komisie nezachádzal dosť ďaleko. Veľkorysé výnimky v návrhu by nebolo možné monitorovať vzhľadom na široký záber lovu počas 10 dní každý rok. Kapacity na monitorovanie sú nedostatočné a príslušné vlády sú často neochotné.

Naša skupina vníma ako kľúčové výrazne zmenšiť rozsah výnimiek pri rokovaníach a som nadšený súčasným výsledkom – zákazom obchodovania, v ktorom sa tento cieľ do veľkej miery prejavil. Skupina PSE taktiež považuje za dôležité zasahovať čo najmenej do tradičného živobytia pôvodných obyvateľov. Výnimka pre Inuitov a ostatných pôvodných obyvateľov, ktorá tvorí súčasť kompromisu, je v súlade so želaniami našej skupiny.

Hoci nemôžeme uložiť krajinám, ktoré nie sú členskými štátmi EÚ, povinnosť prestať s lovom, dúfame, že obchodovanie s výrobkami z tuleňa sa stane oveľa menej lukratívnym a lov sa zredukuje, a dúfajme, že v dohľadnej dobe úplne zanikne. Dosiahnutý výsledok ma preto veľmi potešil.

Peter Šťastný (PPE-DE). – Vážená pani predsedajúca, tento konečný návrh o love tuleňov je úplne neprijateľný, pretože hrubo zasahuje do záležitostí iných krajín. Tieto krajiny však dodržiavajú pravidlá a všetko, o čo sa snažia, je riadiť prírodné zdroje a poskytnúť zamestnanie svojim ľuďom.

Tento návrh zničí ľudské životy a ich komunity vo vzdialených regiónoch. Zničí obchodné príležitosti na obidvoch stranách Atlantiku a vážne poškodí dobré vzťahy s dôležitými obchodnými a strategickými globálnymi partnermi. Navyše tento návrh porušuje pravidlá Svetovej obchodnej organizácie (WTO).

Ako poslanci EP máme povinnosť ochraňovať ľudí a vytvárať prostredie pre pracovné príležitosti. Týmto zákazom zlyhávame v obidvoch oblastiach. Neuvážené uloženie zákazu na lov premnožených tuleňov je šílenstvo a úplné zlyhanie našich hodnôt. Vyzývam všetkých poslancov a poslankyne EP: prosím, zastavte túto katastrofu a hlasujte proti tomuto návrhu.

Carl Schlyter (Verts/ALE). – (SV) Vážená pani predsedajúca, som veľmi rád, že sme konečne dospeli do tohto štádia. Na začiatku veľa ľudí hovorilo, že to nie je možné, že sa to nedá urobiť. Dalo sa to urobiť. Teraz podporujeme obyvateľov Kanady, ktorí za už nechcú hanbiť za správanie svojej krajiny na ľadových kryhách.

Tridsať rokov sme sa pokúšali kontrolovať a regulovať tento lov. Nedosiahli sme to ani v Nórsku, ani v Kanade. Vonku na ľade sa pravidlá nedodržiavajú. Je načase zrieť sa myšlienky, že je možné nejakým spôsobom poľudštiť toto komerčné zabíjanie v priemyselnom rozsahu.

Za dnešné rozhodnutie sa môžeme poďakovať práci mimovládnych organizácií a väčšine európskych občanov, ktorí chcú tento zákaz. Je to víťazstvo zdravého rozumu, je to víťazstvo ľudskosti, je to víťazstvo demokracie a v neposlednom rade je to víťazstvo pre všetky tulene, ktoré budú môcť vyrastať bez toho, aby boli ubité na smrť alebo zastrelené iba pre ľudskú márnivosť. Chcel by som poďakovať všetkým poslancom a poslankyniam, ktorí to umožnili.

Christian Rovsing (PPE-DE). – (DA) Vážená pani predsedajúca, chcel by som uviesť, že túto vec považujem za nenáležitú, a hovorím to len v mene Grónska, ktoré je súčasťou Dánskeho kráľovstva. Ďaleko na severe sa nachádza zopár maličkých odľahlých osád, ktoré majú len 10 až 20 obyvateľov a žijú z lovu tuleňov. Ak ich zbavíme živobytia, nebudú mať šancu na hospodárske prežitie. Nemôžeme im ani nájsť náhradné zamestnanie. Od najbližšej osady ich delia stovky kilometrov a mali by sme byť vďační, že tam sú, pretože vďaka tomu si môžeme udržať Grónsko ako súčasť Dánskeho kráľovstva.

Obyvatelia Grónska strieľajú tulene. Kto má niečo proti? Nikto! Ak nebudú môcť zabiť dostatočný počet tuleňov, nebude dostatok rýb, ktoré by mohli loviť. Z toho vyplýva, že to, čo sa tu deje, je pre Grónsko pohromou. O tejto veci sa nediskutovalo dostatočne podrobne a nebrali sa žiadne ohľady na úbohých ľudí, ktorí tým prídu o živobytie bez toho, aby zaň dostali nejakú náhradu. Takéto zaobchádzanie s ľuďmi je pod našu úroveň.

Caroline Lucas (Verts/ALE). – Vážená pani predsedajúca, ako jedna z ďalších spoluiniciátoriek pôvodného písomného vyhlásenia spred takmer troch rokov, ktoré žiadalo tento zákaz, by som chcela zablahoželať všetkým, ktorí sa podieľali na predložení tohto návrhu. Spomenuté vyhlásenie podpísalo štyristo dvadsaťpäť poslancov tohto Parlamentu, čo je odrazom silných pocitov v súvislosti s touto témou nielen medzi poslancami EP, ale aj medzi našimi voličmi.

Dnes je v rámci zabíjania tuleňov na komerčné účely každoročne usmrtených takmer milión tuleňov na celom svete. Ak zajtra tento balík odhlasujeme, prispejeme k zastaveniu jedného z najotrasnejších príkladov krutého zaobchádzania so zvieratami.

Som veľmi rada, že kompromisy, napríklad navrhovaný systém označovania, boli rozhodne zamietnuté, a tak môžeme úplne uspokojiť požiadavky miliónov európskych občanov.

Hlasovaním za budeme hlasovať za zastavenie krutého zaobchádzania. Bude to tiež hlasovanie a víťazstvo pre každého z nás, ktorý odmietol prijať „nie“ ako odpoveď. Dobré si pamätám na početné stretnutia so zástupcami Komisie, na ktorých nám tvrdili, že zákaz jednoducho nebude možný. To je jasný dôkaz, že ak dokážeme podniknúť dostatočnú politickú vôľu – a vzdávam hold mimovládnym organizáciám, ktoré nám s tým pomohli – nemožné veci sa stávajú možnými a ja som rada, že to tak je.

Avril Doyle (PPE-DE). – Vážená pani predsedajúca, bola to ťažká rozprava, často emotívna, v ktorej pri mnohých príležitostiach víťazilo srdce nad rozumom. Mám veľké porozumenie pre to, čo pred chvíľou uviedol kolega Christian Rovsing v súvislosti s komunitami, v mene ktorých sa vyjadril, no zajtra podporím kompromis. Potrebujem však uistenie zo strany pána komisára. Možno by som pánovi komisárovi mohla prostredníctvom pani predsedajúcej položiť priamu otázku.

Vážený pán komisár, ak zajtra prejde kompromis, môžete ma ubezpečiť, že bude aj naďalej možné používať tulinie tkanivá na lekárske výskum a bioprotetické účely, ako sa to v súčasnosti robí v mnohých častiach

sveta? Veľký pokrok sa napríklad dosiahol, čo sa týka miery prežitia a kvality života pacientov so srdcovými chorobami vďaka použitiu aortálneho, pľúcneho a osrdcovníkového tkaniva tuleňov grónskych – za predpokladu, že sa lovia alebo usmrcujú tak, že sa to dá obhájiť, a spôsobom, ktorý nie je krutý. V súvislosti s kompromisom by som chcela záruku pokračovania lekárskeho výskumu a bioprotetického využitia výrobkov z tuleňov.

Marios Matsakis (ALDE). – Vážená pani predsedajúca, aj ja podporím kompromis. Nie som si však vôbec istý tým, že robíme správnu vec, pretože otázka nezní, či budeme zabíjať tulene, alebo či tuleňom hrozí vyhynutie: tieto otázky sú vyjasnené.

Otázka znie, či ich zabíjanie je alebo nie je humánne. A, samozrejme, vieme, že v našom každodennom živote sú státisíce zvierat, so zabíjaním ktorých sme spokojní, aby sme ich mohli zjesť alebo výrobky z nich použiť iným spôsobom. Sme spokojní, že ryby umierajú po hodinách utrpenia na háčikoch a v sieťach, a nesťažujeme sa na to. Prečo sa teda sťažujeme v súvislosti s tuleňmi?

Preto, lebo sú to nádherné zvieratá a pohľad na ich krv, ktorá sa vylieva na biely ľad, nie je veľmi príjemný. Hlasujeme a rozhodujeme teda o tejto veci viac srdcom než rozumom? Nie som si istý.

Stavros Dimas, člen Komisie. – Vážená pani predsedajúca, chcel by som všetkým rečníkom v dnešnej rozprave poďakovať za príspevky. Veľmi ma teší, že dnes večer je možné v prvom čítaní dosiahnuť dohodu o tejto veľmi citlivej otázke.

Odkedy Európsky parlament asi pred dvoma rokmi nastolil túto otázku, Komisia uskutočnila rozsiahle prípravné práce s cieľom získať úplný obraz situácie a podeliť sa oň so širokou verejnosťou. Naša povinnosť plne zohľadniť obavy vyjadrené občanmi Európskej únie, ako aj potreba harmonizácie vnútorného trhu, boli základné otázky, ktorým sa tento právny predpis musel venovať.

Po vstupe nariadenia do platnosti si budú môcť byť občania opäť istí, že výrobky z tuleňov pochádzajúce z komerčného lovu sa už na trhu Európskej únie nenachádzajú.

Výnimka pre Inuitov zabezpečí, že záujmy Inuitov a ďalších pôvodných komunit, ktoré sa tradične zaoberajú lovom tuleňov, nebudú negatívne ovplyvnené.

Čo sa týka problému, o ktorom sa zmienila pani Doylová, bude sa riešiť v rámci vykonávacích opatrení.

Na záver by som chcel vyjadriť nádej, že prijatím tohto nariadenia prispejeme k zvýšeniu informovanosti a udržaniu vysokého štandardu životných podmienok zvierat v Európskej únii.

Preto by som chcel opäť vyzdvihnúť význam dosiahnutia dohody v prvom čítaní v otázke, ktorá je pre občanov Európskej únie taká dôležitá. Naliehavo vás teda žiadam o plnú podporu kompromisného balíka bez pozmenných a doplnujúcich návrhov, aby bola zabezpečená dohoda v prvom čítaní.

Ešte raz by som chcel poďakovať pani spravodajkyňu Wallisovej, pánovi Brepoelsovi a všetkým ostatným, ktorí sa podieľali na dosiahnutí kompromisnej dohody.

Diana Wallis, spravodajkyňa. – Vážená pani predsedajúca, myslím si, že v dnešnej rozprave sa jasne ukazuje zložitost' tohto problému. Je to teda aj dôkaz toho, aké je fantastické, že sme dokázali dospieť k istému kompromisu. Ako pri všetkých kompromisoch, niekto alebo možno každý bude niečím trochu sklamaný.

Myslím si, že som chcela zdôrazniť to, čo sme sa usilovali povedať prostredníctvom rokování: že sme riešili to, čo môže riešiť vnútorný trh, a to je obchod. Nemôžeme odtiaľto riešiť lov – ani lov v tretích krajinách. Bolo to zložité. Mnohí z nás majú stále otázky o tom, ako sa bude nariadenie vykonávať, a som vám vďačná, vážený pán komisár, za ubezpečenie v súvislosti so zaobchádzaním s pôvodnými komunitami: bude to pre mnohých dôležité a budeme to musieť veľmi pozorne sledovať.

Myslím, že mnohí z nás majú stále obavy v súvislosti so zákonnosťou – veľa sa o tom hovorilo na úrovni WTO a v rámci pravidiel nášho vlastného vnútorného trhu. V tejto chvíli poviem len toľko, že by som chcela jednoducho poďakovať právnikom všetkých troch inštitúcií, ktorí sa podieľali na tom, že sme dnes tam, kde sme. Mám podozrenie, že v budúcnosti ich čaká ďalšia práca, no to je, ako som už povedala, téma na inokedy.

Máme to teda tu: uvidíme, čo zajtra prinesie hlasovanie. Som presvedčená, že tento kompromis si zasluhuje našu podporu – kompromis, ktorý je v súlade s pôvodným písomným vyhlásením i v súlade s postojmi európskych občanov. Dúfam, že nebudú sklamaní, keď uvidia, že sa tým akýmkoľvek spôsobom porušujú

práva iných ľudí na inom mieste. To ma po celý čas trápilo najviac a dúfam, vážený pán komisár, že pre ochranu týchto malých a citlivých komúní urobíte všetko, čo je vo vašich silách.

Predseda júca. – Rozprava sa skončila.

Hlasovanie sa uskutoční v utorok 5. mája 2009.

Písomné vyhlásenia (článok 142)

Filip Kaczmarek (PPE-DE), písomne. – (PL) Dámy a páni, podporujem správu pani Wallisovej. Podporujem návrh nariadenia, na ktorom sa dohodli členské štáty a na základe ktorého sa zavedie zákaz obchodovania s výrobkami z tuleňov. Myslím si, že výnimky budú možné len po splnení podmienok, pokiaľ ide o metódy usmrcovania tuleňov. Nemali by sme zakazovať tradičný lov tuleňov v komunitách Inuitov.

Vďaka nariadeniu bude obchodovanie s výrobkami z tuleňov prebiehať v celej EÚ za jednotných podmienok. Nariadenie podporili mnohí občania EÚ, ktorým záleží na životných podmienkach zvierat. Všetci vieme, že tulene sa často zabíjajú v podmienkach, v ktorých tieto zvieratá – cicavce schopné pocitov – zažívajú strašnú bolesť a utrpenie. Teraz máme príležitosť zastaviť toto utrpenie. Urobme to. Zákaz bude znamenať, že zo spoločného trhu zmiznú tovary vyrobené z mäsa, tuku a kože tuleňov, napríklad tašky, topánky, klobúky a rukavice. Nebude možné uvádzať na trh niektoré farmaceutické výrobky z tuleňov, napríklad výživové doplnky. Ďakujem veľmi pekne.

Lasse Lehtinen (PSE), písomne. – (FI) Je pochopiteľné, že sa EÚ pred voľbami pokúša o gestá dobrej vôle voči občanom, ale tentoraz sa Komisia pohybuje na tenkom ľade. Ak sa Európa bude snažiť zakázať alebo obmedziť tradície iných demokratických krajín, táto dobrá vôľa sa jej neskôr môže pokojne vrátiť ako facka. Čakám na deň, keď si Spojené štáty alebo Austrália uvedomia, že v Španielsku sa konajú býčie zápasy a vo Fínsku sa lovia losy.

V našej krajine, vo Fínsku, ulovia rybári každý rok niekoľko stoviek tuleňov, pretože tulenia populácia sa veľmi rozmnožila a čoskoro bude ohrozovať zásoby rýb v Baltskom mori. Podľa kompromisu dosiahnutého s Radou budú môcť rybári pokračovať v tom, čo robili doteraz, pokiaľ im z toho nebude plynúť zisk. Mojou zásadou je nepodporovať zákony, ktorých dodržiavanie sa nedá kontrolovať, ale tento kompromis je určite zlepšením oproti výsledku hlasovania výboru.

22. Ochrana zvierat používaných na vedecké účely (rozprava)

Predseda júca. – Ďalším bodom programu je správa (A6-0240/2009) pána Parisha v mene Výboru pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka o návrhu smernice Európskeho parlamentu a Rady o ochrane zvierat používaných na vedecké účely (KOM(2008)0543 – C6-0391/2008 – 2008/0211(COD)).

Neil Parish, spravodajca. – Vážená pani predsedajúca, rád by som najskôr poďakoval všetkým tieňovým spravodajcom, ktorí so mnou na tomto neuveriteľne technickom a zložitom dokumente veľmi ochotne spolupracovali. Spoločnou prácou sa nám podarilo vytvoriť podľa mňa dobrý kompromis. Aj Komisii by som chcel poďakovať za spoluprácu a tešíme aj na našu budúcu spoluprácu na tomto dokumente. Chcel by som tiež poďakovať pánovi Patrickovi Baragiolovi zo sekretariátu Výboru pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka, ako aj svojmu poradcovi pánovi Danovi Daltonovi.

Testovanie na zvieratách je veľmi kontroverzná oblasť, ktorá je spojená s morálnou dilemou. Možno vôbec niekedy ospravedlniť testy na zvieratách, aby sa možno zachránili ľudské životy? Myslím si, že pokiaľ sú testy z vedeckého a etického hľadiska nálezite odôvodnené, tak to možno ospravedlniť.

Musíme však urobiť všetko preto, aby sme minimalizovali počet prípadov testovania, ako aj utrpenie zvierat. Správa Komisie bola dobrým začiatkom. Ukázala, že Komisia je odhodlaná prijímať kroky smerom k dosiahnutiu zrušenia testov na zvieratách, kedykoľvek to bude možné. Návrh Komisie bol však v mnohých oblastiach nejednoznačný a mohol by mať opačný účinok než ten, o ktorý sa Komisia snaží.

Vynechanie definícií klasifikácie krutosti bolo do očí bijúcim nedostatkom celého návrhu. Komisia v podstate Parlament žiadala o vyjadrenie názoru na pravidlá týkajúce sa klasifikácií bez toho, aby vedel, čo to vlastne je. Okrem toho z niektorých ustanovení, najmä z odporúčaní týkajúcich sa opätovného používania zvierat a navrhovaného používania len primátov druhej generácie (F2), pravdepodobne vyplýva, že sa bude musieť použiť oveľa viac zvierat.

V prípade primátov druhej generácie (F2) sa nevypracovala žiadna štúdia uskutočniteľnosti, aby sa zistilo, či to, čo Komisia navrhuje, je možné urobiť. Jej hodnotenie vplyvov sa zaoberá len číslami a neberie do úvahy aspekty životných podmienok. Z tohto dôvodu cítil Parlament naliehavú potrebu návrh pozmeniť a doplniť: neoslabiť ho, ale jasne stanoviť, kedy a za akých okolností by malo byť testovanie na zvieratách dovolené.

Správa Výboru pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka predstavuje podľa mňa kompromis medzi zabezpečením ďalšieho fungovania výskumu v EÚ a zlepšením životných podmienok zvierat. Z hľadiska životných podmienok zvierat je to krok vpred. Ide predovšetkým o presadzovanie alternatív k testom na zvieratách pomocou finančnej podpory, väčšieho dôrazu na tri zásady a posilnením úlohy Európskeho centra pre validáciu alternatívnych metód (ECVAM).

Okrem toho som navrhol pravidelné tematické preskúmania testov na primátoch s cieľom určiť a postupne zrušiť testy, ktoré už nie sú potrebné.

Je to krok vpred aj z hľadiska lekárskeho výskumu. Zmodernizujú sa súčasné zastarané právne predpisy a umožní sa ďalšie fungovanie lekárskeho výskumu v prípadoch, keď je taký výskum vedecky a eticky odôvodnený. Myslím si, že to má zásadný význam. Tiež chceme, aby došlo k obmedzeniu testov na zvieratách. Európski občania však právom požadujú dostupnosť tých najlepších a najúčinnjších liekov.

Kvalitný európsky výskum a vývoj je absolútne potrebný. Očkovacie látky na detskú obrnu, rubeolu, hepatitídu B, záškrt, osýpky, príušnice a meningitídu, ako aj lieky používané pri kombinovanej terapii HIV, lieky na kontrolu astmy, systémy podpory života pre predčasne narodené deti a hlboká mozgová stimulácia pri Parkinsonovej chorobe sa všetky vyvinuli s použitím testovania na zvieratách, najmä na primátoch. Vďaka tomu došlo k záchrane alebo skvalitneniu miliónov životov.

Kým nebudú existovať alternatívy, myslím si, že by nebolo múdre tieto typy testov zakázať, a to ani priamo ani nepriamo v dôsledku zlej formulácie právnych predpisov. Táto smernica stanoví rámec na to, aby sme testy na zvieratách mohli postupne zrušiť, len čo budú k dispozícii alternatívne metódy. Významne uľahčuje hľadanie alternatív a pevne vytyčuje cestu k postupnému úplnému zrušeniu testov na zvieratách. Vo Výbore pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka sme vypracovali dobrý kompromis. Zdá sa však, že skupina liberálov chce túto dohodu rozniesť na kopytách. Naliehavo ich žiadam, aby nehlasovali proti tejto správe, lebo sa tým na niekoľko rokov zbrzdí vývoj v oblasti životných podmienok zvierat, a bolo by z ich strany úplne nesprávne, keby takto postupovali.

Stavros Dimas, člen Komisie. – (EL) Vážená pani predsedajúca, som rád, že máme dnes večer príležitosť diskutovať o návrhu na revíziu smernice o ochrane zvierat používaných na vedecké účely. Chcel by som spravodajcovi pánovi Parishovi a trom parlamentným výborom, ktoré sa správou zaoberali, poďakovať za ich úsilie a pripomienky. Som si istý, že dialóg, ktorý bude teraz nasledovať, bude konštruktívny.

Mnohé členské štáty už dávno prijali vlastné vnútroštátne právne predpisy týkajúce sa ochrany zvierat používaných na vedecké účely. V dôsledku toho existuje v Európe rôzna úroveň ochrany. Revíziou sa dosiahne harmonizácia úrovne ochrany v rámci Spoločenstva a zaručí sa hladké fungovanie vnútorného trhu. Cieľom Komisie je zdokonalenie právnych predpisov Európskej únie týkajúcich sa pokusov na zvieratách. Na jednej strane sa obmedzí počet pokusných zvierat a na druhej strane sa zabezpečí náležitá starostlivosť a zaobchádzanie so zvieratami používanými na pokusy, tak ako sa to vyžaduje v Protokole o ochrane a dobrých životných podmienkach zvierat, ktorý tvorí dodatok k Zmluve o založení Európskeho spoločenstva.

Naším cieľom je, aby sa vďaka tejto revízii v celej Európskej únii výrazne zlepšili životné podmienky pokusných zvierat. Požiadavky na životné podmienky zvierat sú v súčasnosti oficiálne zahrnuté do Zmluvy o Európskej únii a musia sa zohľadňovať pri vytváraní politiky v odvetviach ako vnútorný trh. Na formulovaní návrhu sa zúčastnili odborníci a špecialisti v oblasti testovania na zvieratách, výskumná obec, priamo zainteresované odvetvia priemyslu a občania, pričom sa uplatnili transparentné postupy a nikto nebol z procesu vylúčený. Návrh sa tiež opiera o dôkladne vypracované hodnotenie vplyvu. Okrem toho boli do tohto procesu významnou mierou zapojené mnohé vedecké agentúry. Pred vypracovaním návrhu bola vykonaná porovnávacia analýza možných výhod a nákladov v prípade prijatia alebo neprijatia opatrenia. Návrh predstavuje dosiahnutie potrebnej vyvážенosti; na jednej strane presadzuje hospodársku súťaž a výskum v Európe a na druhej strane plne zohľadňuje požiadavky na životné podmienky zvierat. Komisia sa dôkladne zaoberala obavami niektorých strán, že návrh by v dôsledku údajného administratívneho zaťaženia alebo nákladov spojených s určitými požiadavkami na životné podmienky zvierat z Európy vyhnal európsky výskum. Nič však nenaznačuje tomu, že by malo dôjsť k podobnému úniku do krajín mimo EÚ. Niektoré normy týkajúce sa životných podmienok zvierat, ktoré sú obsiahnuté v našom návrhu, a mnohé sprísnené postupy na udeľovanie licencií už platia v členských štátoch, ktoré určujú smerovanie v oblasti

svetového výskumu. Okrem toho náš návrh zavádza opatrenia na minimalizovanie administratívnej záťaže. Medzi prijatím prísnych noriem v oblasti životných podmienok zvierat a podporou špičkového vedeckého výskumu nie je v skutočnosti žiadny rozpor. Práve naopak, tieto dve veci sú navzájom prepojené.

Podľa návrhu Komisie bude udeľovanie licencií pre výskum na zvieratách, ktoré sú stále pri vedomí, sprevádzaný systematickým, nezávislým etickým hodnotením. Toto uvedie do praxe zásady obnovenia, obmedzenia a zlepšenia v oblasti používania zvierat. Tieto ustanovenia sú základnými cieľmi revízie. Naše ciele sa nám nepodari dosiahnuť, ak udeľovanie licencií nahradíme tichým súhlasom s každým typom výskumu alebo ak dovolíme, aby etické hodnotenie vykonávali tí, ktorí sú na výskumnom projekte priamo zainteresovaní.

A nakoniec Komisia chce predísť akýmkoľvek prerušeniam práve prebiehajúcich vedeckých projektov a minimalizovať administratívne zaťaženie. Preto necháva priestor na flexibilitu pri uplatňovaní smernice a podporuje využitie existujúcej infraštruktúry v členských štátoch, kdekoľvek je to možné.

Dámy a páni, prepracovaný návrh povedie k obnove hladkého fungovania vnútorného trhu, zlepšeniu noriem v oblasti životných podmienok zvierat a podpore výskumu. Súčasné právne predpisy treba naliehavo posilniť a zlepšiť primerane vyváženým spôsobom, a presne to sa dosiahne návrhom Komisie.

Marios Matsakis, *spravodajca Výboru pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín požiadaného o stanovisko*. – Vážená pani predsedajúca, je to nevyhnutné zlo dnešných čias, že výskum v oblasti zdravia ľudí a zvierat si, žiaľ, ako nutnosť vyžaduje testy na zvieratách. Som pevne presvedčený, že žiadny skutočný vedec nemá radosť z testov na zvieratách a nerobí ich v prípade, že má k dispozícii iné výskumné prostriedky. Prirodzene, takýto výskum musí byť k použitiu zvieratám vždy čo najhumánnejší.

V tejto súvislosti sa smernica, ktorá je predmetom rozpravy, snaží – a podľa mňa správne – významne a rázne zlepšiť situáciu. Dôležitými oblasťami, ktoré stoja za zmienku, sú ochrana zásad etického preskúmania a udeľovania povolení, ako aj koncepcie lepších vnútroštátnych kontrol a zvýšenej transparentnosti postupov. Je potrebné zdôrazniť, že vedecký a politický svet by si mal neustále klásť za cieľ postupné zrušenie používania zvierat vo výskume, a to vtedy, ak a keď budú k dispozícii iné účinné spôsoby nevyužívajúce zvieratá.

Esko Seppänen, *spravodajca Výboru pre priemysel, výskum a energetiku požiadaného o stanovisko*. – (FI) Vážená pani predsedajúca, pán komisár, správa Výboru pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka je kompromisom, ktorý vyváženým spôsobom zohľadňuje stanoviská jednotlivých strán. Návrh Komisie bol pozmenený a doplnený tak, ako to navrhuje aj Výbor pre priemysel, výskum a energetiku.

Pokusy na zvieratách sa musia vykonávať vzhľadom na skutočnosť, že neexistujú žiadne alternatívne postupy vývoja liekov a očkovacích látok. Našou zodpovednosťou voči občanom EÚ je zabezpečiť, že v prípade choroby našich spoluobčanov uteší nádej, že lieky, ktoré potrebujú na svoje uzdravenie, sa vyvíjajú aj v Európe.

Zároveň majú tí, ktorí uskutočňujú testy na zvieratách, povinnosť dobre zaobchádzať s pokusnými zvieratami a spôsobovať im čo najmenšiu bolesť. Smernica je jasným zlepšením v oblasti životných podmienok zvierat. Mnohé pozmeňujúce a doplňujúce návrhy predložené Výborom pre poľnohospodárstvo sú rovnaké alebo podobné tomu, čo sme my, teda Výbor pre priemysel, navrhli. Správa Výboru pre poľnohospodárstvo by mala byť teda prijatá s čo najmenším počtom zmien.

Elisabeth Jeggle, *v mene skupiny PPE-DE*. – (DE) Vážená pani predsedajúca, pán komisár, dámy a páni, smernica o testovaní na zvieratách vychádza z troch zásad (3R). Naším cieľom je nahradenie, obmedzenie a zmiernenie testovania na zvieratách. Aby sme to mohli dosiahnuť, musíme vytvoriť a podporovať alternatívne metódy. Po tretie, musíme dospieť ku kompromisu medzi životnými podmienkami zvierat a výskumom a pritom klásť dôraz na ľudské zdravie. Vážení pán komisár, zdôraznili ste tiež, že vo všetkých členských štátoch musíme mať rovnaké normy.

Súčasný legislatívny návrh vychádza z akčného plánu Spoločenstva na zabezpečenie ochrany a dobrých životných podmienok zvierat, ako aj zo stratégie zdravia zvierat. Chceme zaistiť vysokú úroveň ochrany a prísne normy v Európskej únii, ako aj na celom svete. Úplné zrušenie testovania na zvieratách bez toho, aby sme mali k dispozícii vhodnú náhradu v podobe iných metód, by v Európskej únii prekazilo väčšinu výskumov založených na tomto testovaní. Vedecké projekty by sa presunuli do zahraničia, prišli by sme o obrovské množstvo poznatkov, ktoré v súčasnosti máme, a stali by sme sa úplne závislí od iných krajín. Nájdenie kompromisu je preto dôležité a Výbor pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka predložil rozumný kompromis. Nepochybne to nie je ľahká úloha, ale pre ľudí, ktorí trpia chorobami, to môže byť otázka prežitia.

Výsledok hlasovania vo Výbore pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka z 31. marca tieto požiadavky spĺňa. Musíme tento kompromis, ktorý prijalo 72 % členov výboru, podporiť. Vyzývam preto poslancov Parlamentu, aby odmietli všetky ďalekosiahlejšie pozmeňujúce a doplňujúce návrhy, ktoré boli predložené, a hlasovali za pozmeňujúce a doplňujúce návrhy Skupiny Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov) a Európskych demokratov a Socialistickej skupiny v Európskom parlamente.

Moje srdečné poďakovanie patrí nielen pánovi spravodajcovi, ale aj mnohým mojim kolegom v Parlamente.

PREDSEDÁ: Edward McMILLAN-SCOTT

podpredseda

Roselyne Lefrançois, *v mene skupiny PSE.* – (FR) Vážený pán predsedajúci, pán komisár, dámy a páni, najprv by som chcela zložiť poklonu pánovi spravodajcovi Parishovi za kvalitu jeho práce a dôraz, ktorý kladol na spoluprácu so svojimi tieňovými spravodajcami.

Predtým, ako budeme zajtra v prvom čítaní hlasovať, chcela by som preskúmať základné myšlienky tejto správy. Negatívny obraz, ktorý má v súčasnosti testovanie na zvieratách medzi širokou verejnosťou, iba potvrdzuje nesporný význam tejto problematiky. Rovnako ako ja, aj vy určite v posledných týždňoch dostávate veľké množstvo listov od znepokojených občanov.

Hoci je našou povinnosťou navrhnuť znenie, ktoré zohľadňuje obavy verejnosti, nesmieme pritom zabúdať na požiadavky výskumných pracovníkov. Musím zdôrazniť, že nesmieme zabúdať, že výskumní pracovníci sú nielen legitímni zástupcovia tejto verejnej mienky, ale predovšetkým ľudia, ktorí majú v našej spoločnosti absolútne zásadnú úlohu.

Určite viete, že za posledných 20 rokov sa počet zvierat používaných na vedecké účely nezvýšil napriek tomu, že počet vedeckých publikácií v oblasti biomedicínskeho výskumu sa každé dva roky zdvojnásobil. S cieľom pochopiť problémy spojené s revíziou smernice som sa stretla s mnohými zainteresovanými stranami, ktoré v tejto otázke zastávajú rôzne názory.

Podľa mňa sa pôvodný text navrhovaný Komisiou skutočne vzdŕaľoval od základného účelu, na ktorý sa zvieratá používajú, a to dosahovať pokrok vo výskume. Z tohto dôvodu bolo nevyhnutné vrátiť otázku ľudského zdravia späť do jadra diskusií.

Je zjavné, že ustanovenia týkajúce sa testovania na zvieratách musia byť zmenené a doplnené. Európsky výskum však nesmie trpieť negatívnymi dôsledkami vyplývajúcim z tohto nového právneho predpisu. Stratégia, ktorú som zvolila a ktorú využil aj pán spravodajca, sa preto týkala vyváženia tohto návrhu s cieľom zaistiť, aby neboli výskumní pracovníci poškodení.

Na základe správy schválenej vo Výbore pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka som presvedčená, že sa nám podarí vytvoriť zrozumiteľný a prijateľný text, ktorý, ako dúfam, bude mať v Parlamente širokú podporu.

Jorgo Chatzimarkakis, *v mene skupiny ALDE.* – (DE) Vážený pán predsedajúci, Mahátma Gándhí povedal: „Veľkosť národa a jeho morálny pokrok sa dá merať podľa toho, ako zaobchádza so zvieratami“. Je to však veľmi citlivá otázka, a to najmä v prípade výskumu, pri ktorom sa používajú opice a hlavne ľudooopy. Z reakcie verejnosti vieme, že je to tak.

Komisia bola vystavená veľkému tlaku. Chcel by som sa zvlášť poďakovať pánovi komisárovi Dimasovi. Odviedli ste veľmi dobrú prípravnú prácu a zároveň priniesli dôležité zlepšenia životných podmienok laboratórnych zvierat, ktoré zahŕňajú predchádzajúce schválenie a následné kontroly všetkých testov. Rozšírili ste smernicu, aby zahŕňala všetky živočíšne druhy, nielen cicavce. Komisia tiež účinne vyriešila veľmi kontroverznú otázku týkajúcu sa testov na primátoch (okrem človeka). Toto testovanie sa obmedzilo na život ohrozujúce a mozgové choroby.

Žiaľ, mnohé podrobnosti návrhu Komisie boli zmenené a doplnené počas hlasovania vo výboroch. Napríklad normy, o ktorých som sa práve zmienil, boli hlasovaním vo Výbore pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka postavené na hlavu. Aby som uviedol príklad, po hlasovaní vo Výbore pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka budú testy automaticky schválené, ak sa v lehote 60 dní o nich oficiálne nerozhodne. Táto situácia je pre nás v Európe neospravedlňiteľná.

Preto vyzývam svojich kolegov, aby si pozorne prečítali to, o čom budú zajtra hlasovať a neriadili sa iba usmerneniami o hlasovaní. Pánovi spravodajcovi som vďačný za to, že aj v poslednej minúte bol pripravený

robiť kompromisy. Teší ma, že pán Parish zajtra plánuje prísť s ústnym pozmeňujúcim a doplňujúcim návrhom s cieľom zabezpečiť, aby boli pravidlá týkajúce sa doby schvaľovania projektov jasnejšie.

Je ale škoda, že článok 15 neprešiel. Tento článok dáva niektorým členským štátom možnosť zachovať si prísnejšie normy, ako je to napríklad v prípade Holandska. Prečo chceme znižovať normy, ktoré sú v Holandsku v súčasnosti veľmi vysoké? Naším spoločným cieľom musí byť hľadanie rovnováhy medzi vysokou úrovňou životných podmienok zvierat a intenzívnym výskumom. Už mám dosť toho uzemňujúceho dookola omieľaného tvrdenia, že výskum sa presunie do zahraničia. Nemusí to byť vždy pravda.

Schopenhauer povedal: „Hocijaký hlupák vie rozmliaždiť chrobáka, ale ani všetci profesori sveta nevedia nového chrobáka vytvoriť.“ Musíme poskytnúť súbor hodnôt, lebo to je naša práca.

Kartika Tamara Liotard, *v mene skupiny GUE/NGL*. – (NL) Teší ma, že Komisia sa chopila iniciatívy, pokiaľ ide o revíziu smernice o ochrane zvierat používaných na vedecké účely. Musíme výrazne znížiť používanie a aj utrpenie laboratórnych zvierat. Dá sa to dosiahnuť podporovaním vývoja rovnako účinných alebo účinnejších vedeckých metód, ale nesmie pritom dochádzať k prehnanému brzdeniu vývoja liekov.

Čo však pre mňa predstavuje problém, je skutočnosť, že niekoľko pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov, ktoré boli predložené, môže výrazne oslabiť tento návrh. Nesmieme spustiť zo zreteľa cieľ návrhu. Ide tu o ochranu laboratórnych zvierat a nie o obchodné zisky. Najdôležitejšie je zakázať postupy klasifikované ako kruté, v rámci ktorých môžu laboratórne zvieratá trpieť dlhotrvajúcou bolesťou. Tieto postupy sú neetické a barbarské.

Napokon využívanie primátov (okrem človeka) na účely testovania musí byť úplne zastavené – a urýchlene. V roku 2007 prijal Parlament v tejto veci písomné vyhlásenie a ja sa domnievam, že nadišiel čas nahradiť slová skutkami.

Bastiaan Belder, *v mene skupiny IND/DEM*. – (NL) Vážený pán predsedajúci, prísne normy v oblasti životných podmienok zvierat sú prejavom civilizovanosti a úcty voči iným živým bytostiam. Keďže požadujeme menej testov na zvieratách, v prípadoch, kde sú dostupné vhodné alternatívy k pokusom na zvieratách, je nutné tieto alternatívy využívať. Keďže požadujeme menej utrpenia zvierat, platí to aj pre vhodné postupy, ktoré toto utrpenie znižujú alebo vyžadujú menší počet laboratórnych zvierat.

Myslím si, že navrhované nariadenie etické preskúmanie predstavuje pokrok. Prirodzene, cieľom tejto smernice nemôže byť nátlak na členské štáty, aby ako alternatívnu metódu prijali testovanie na ľudských embryách. Členské štáty musia v tejto veci uskutočniť svoje vlastné etické rozhodnutie.

Konečným cieľom Komisie je úplne odstrániť testovanie na zvieratách. Napriek tomu, že sa s týmto cieľom stotožňujeme, bohužiaľ, bez testovania na zvieratách sa zatiaľ nezaobídeme, ani nedokážeme definitívne povedať, kedy to bude možné. S pánom spravodajcom súhlasím v tom, že stanoviť už teraz konečný termín na zákaz testovania na zvieratách by bolo neuvážené a možno dokonca nebezpečné pre ľudské zdravie.

Françoise Grossetête (PPE-DE). – (FR) Vážený pán predsedajúci, naši občania volajú po rozsiahlejšom výskume, predovšetkým v biomedicínskej oblasti, s cieľom nájsť nové terapeutické metódy pre choroby, ktoré sú zatiaľ nevyliciteľné. Ide napríklad o všetky neurodegeneratívne choroby, ako je napríklad Parkinsonova a Alzheimerova choroba. Taktiež vieme, že pokusy na zvieratách potrebujeme a že počet týchto pokusov na zvieratách sa v posledných rokoch našťastie znížil, pretože sme si stanovili za cieľ nájsť alternatívne riešenia.

Bohužiaľ však vieme, že v niektorých prípadoch tieto riešenia neexistujú a ešte stále musíme používať pokusy na zvieratách, predovšetkým na primátoch (okrem človeka). V tomto prípade musíme urobiť úplne všetko, čo je v našich silách, aby sme zabezpečili, že európsky výskum zostane na území Európy tak, aby sme mohli poskytovať maximálnu ochranu. Zohľadnenie bolesti zvierata počas pokusu poskytuje všetky záruky, že tieto pokusy povedú k správny výsledkom.

Ponechajme si preto svoj výskum a predovšetkým zachovajme aj pokusy na zvieratách. Zabezpečme najmä to, aby sa tento výskum nepresídl'oval mimo Európy.

Luis Manuel Capoulas Santos (PSE). – (PT) Vážený pán predsedajúci, pán komisár, dámy a páni, používanie zvierat na vedecké účely je veľmi citlivou záležitosťou, ktorá pri jednostrannom vnímaní vyvoláva kontroverzné a nezmieriteľné emócie. O tejto otázke nemožno diskutovať výlučne z hľadiska ochrany záujmov a práv zvierat. Rovnako je o tejto otázke nemožné diskutovať, ak sa berú do úvahy výlučne záujmy vedy alebo sa to odôvodňuje tým, že výsledky sa získavajú za najnižšiu možnú cenu.

Nikto nemôže byť ľahostajný k utrpeniu iných živých bytostí a už vôbec nie v prípade zvierat, ku ktorým máme tak blízko ako k primátom. Naša citlivosť sa však ešte viac zvyšuje vtedy, keď sme konfrontovaní s utrpením ľudí, ktoré spôsobilo nešťastie, vojna alebo choroba. Pri boji proti bolesti nesmieme vedieť odoprieť nástroje, ktoré potrebujeme, teda ani používanie pokusných králikov.

Táto správa vytyčuje možnú rovnováhu medzi protirečivými hodnotami a emóciami, pred ktorými stojíme, a odhaľuje úsilie robiť ústupky, ktoré tento Parlament a najodhodlanejších poslancov môže iba povzniesť. Preto blahoželám tým, s ktorými som sa v tejto diskusii stretával najčastejšie – spravodajcovi Neilovi Parishovi a tieňovej spravodajkyni zo Socialistickej skupiny v Európskom parlamente (PSE) Roselyne LeFrançoisovej – za ich vynikajúcu prácu a konsenzus, ktorý dokázali dosiahnuť v takej komplikovanej a kontroverznej otázke.

V presvedčení, že pomôžeme znížiť mieru utrpenia zvierat bez toho, aby sme ohrozili vedecký pokrok v prospech ľudského zdravia a životaschopnosti európskeho výskumu, bude preto naša politická skupina, skupina PSE, hlasovať za túto správu a za pozmeňujúce a doplňujúce návrhy, ktorými sme sa ju snažili ďalej zlepšiť.

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (CS) Vážený pán predsedajúci, pán komisár, dámy a páni, taktiež som znepokojená utrpením laboratórnych zvierat, ale ako lekárka zároveň viem, že musíme robiť všetko, čo je v našich silách, aby sme pacientom čo najrýchlejšie sprístupňovali vakcíny a liečivá na liečbu starých a nových chorôb. Chcela by som poďakovať kolegom poslancom, ktorým sa podarilo nájsť skutočne vyvážený kompromis, ktorý rešpektuje a ctí etické zásady týkajúce sa zaobchádzania so zvieratami a zároveň umožňuje pokračovať vo výskumných projektoch. Táto smernica v prvom rade vysiela jasný politický signál, že chceme, aby naši vedci hľadali alternatívne metódy overovania výskumu nových liečiv s cieľom minimalizovať počet zvierat a počet testov a aby sa, samozrejme, zároveň dodržiavali všetky možné etické zásady tak, aby sa zabránilo utrpeniu zvierat. Chcela by som vám všetkým za tento výsledok poďakovať.

Caroline Lucas (Verts/ALE). – Vážený pán predsedajúci, nebudem predstierať, že táto správa bola veľkým sklamaním pre tých z nás, ktorí boli presvedčení, že spravodajca – ktorý je aj predsedom medziskupiny za dobré životné podmienky zvierat – mohol záujmy zvierat vo svojej správe zohľadniť aj príčinlivejšie.

Preto je nevyhnutné, aby sa pri hlasovaní o tejto správe prijalo niekoľko rozhodujúcich pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov. Predovšetkým rozsah oprávnenia sa musí vzťahovať na všetky projekty, nielen na postupy klasifikované ako kruté a mierne. Ak to nedokážeme zabezpečiť, bude to znamenať, že mnohé postupy spôsobujúce bolesť, strach a utrpenie by už nepodliehali centrálnemu monitorovanému etickému preskúmaniu. To by zasa efektívne podkopávalo uplatňovanie mnohých opatrení stanovených v celom návrhu.

Ak však budú naše pozmeňujúce a doplňujúce návrhy schválené, bude to znamenať obnovenie úsilia vo výskume a pri hľadaní alternatív k testovaniu na zvieratách, čo je mimoriadne kritickým prvkom v základnom a medicínskom výskume. Súčasné úsilie sa sústreďuje na regulované pokusy, ktoré tvoria iba 10 % pokusov, pri ktorých sa používajú zvieratá. V záujme zvierat aj ľudského zdravia je nevyhnutné, aby sa začali čo najskôr využívať modernejšie, efektívne testy bez použitia zvierat.

Stavros Dimas, člen Komisie. – (EL) Vážený pán predsedajúci, chcel by som poďakovať všetkým rečníkom za veľmi konštruktívne príspevky v dnešnej večernej rozprave. Dovoľte mi sformulovať niekoľko stručných poznámok k určitým pozmeňujúcim a doplňujúcim návrhom. S mnohými pozmeňujúcimi a doplňujúcimi návrhmi môže Komisia súhlasiť úplne, čiastočne alebo v zásade. Tieto pozmeňujúce a doplňujúce návrhy zahŕňajú návrhy na zlepšenie dôveryhodnosti údajov súvisiacich s inštaláciami a personálom, ktorý pracuje so zvieratami. Zahŕňajú aj návrhy na pravidelné preskúmanie používania primátov (okrem človeka) na úrovni Európskej únie.

Boli vyjadrené aj obavy v súvislosti s kritériami rozsahov krutosti. Môžem vám oznámiť, že pred letnými prázdninami Komisia zvolá pracovnú skupinu expertov, aby preskúmala definíciu vhodných kritérií na používanie v Európskej únii. Nepochybne budeme musieť zachovávať rovnováhu – dosiahnutú v dôsledku podrobných konzultácií s priamo zainteresovanými stranami – medzi potrebami priemyslu a podporou výskumu na jednej strane a dobrými životnými podmienkami zvierat na strane druhej. V dôsledku toho sa musia zachovávať obmedzenia na používanie primátov (okrem človeka) a rovnako sa musí zachovávať zásada udeľovania povolení a nezávislého etického vyhodnocovania všetkých foriem výskumu, ktoré sú základnými prvkami tohto návrhu. Aby som to zhrnul, Komisia môže s 83 z 202 navrhnutých pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov súhlasiť úplne, čiastočne alebo v zásade. Sekretariátu Parlamentu pošlem zoznam s podrobnými stanoviskami Komisie k jednotlivým pozmeňujúcim a doplňujúcim návrhom.

Mimo tohto návrhu, ktorý je veľmi dôležitý a pre ktorý musíme zachovať rovnováhu medzi potrebami vedeckého výskumu a zlepšovaním ľudského zdravia a zároveň využívať metódy, ktoré sú ohľaduplné k zvieratám, napokon musím povedať, že Komisia za celý ten čas, čo som komisár, podnikla množstvo opatrení na ochranu zvierat. Chcel by som vám pripomenúť našu predchádzajúcu rozpravu o tuleňoch, mimoriadne radikálne opatrenia a reakciu v súvislosti s lovom veľrýb, otázky spojené s neudržateľným lovom najmä na jar a bezpečnostné opatrenia, ktoré majú predchádzať práve takýmto prípadom a ktoré sme ako Komisia podnikli po prvý raz.

Naozaj nedokážem pochopiť, ako môžu byť také praktiky, ako napríklad lov líšok alebo býčie, či kohútie zápasy, zlučiteľné so súčasnou kultúrou.

Neil Parish, spravodajca. – Vážení pán predsedajúci, chcel by som sa veľmi pekne poďakovať za názory poslancom aj pánovi komisárovi.

Je správne, že tieto právne predpisy revidujeme. Je správne zmierňovať, obmedzovať a nahrádzať testovanie na zvieratách, kdekoľvek je to možné. Je správne, že túto pohnútku udržujeme v chode. Priemysel aj organizácie bojujúce za dobré životné podmienky zvierat veria, že je to potrebné.

Ide o otázku, ktorá podľa mňa značne presahuje politiku a ktorá je do značnej miery otázkou etickou, ktorú musíme správne usmerniť. Ja osobne som veľmi sklamaný, že pán Graham Watson na mňa osobne zaútočil v mojom vlastnom regióne a z tejto otázky urobil politickú otázku. Keby tu bol, povedal by som mu to do očí. Je to poľutovaniahodné, pretože nakoniec potrebujeme predložiť rozumný návrh.

Do tejto správy bolo vložené množstvo technických znalostí a práce. Táto správa sa nerodila ľahko. Vložili sme do nej veľa práce a dosiahli sme dobré kompromisy. Snažil som sa spojiť všetky strany s cieľom predložiť správu, ktorá bude prijateľná pre Parlament, prijateľná pre výskum a priemysel a prijateľná z hľadiska dobrých životných podmienok zvierat. Chcel by som vás všetkých vyzvať, aby ste ju podporili, pretože ak sa nám ju nepodariť presadiť, budeme čeliť niekoľkoročnému odkladu správy, čo by malo negatívne dôsledky pre priemysel a dobré životné podmienky zvierat. Takže by som chcel všetkých poslancov vyzvať, aby správu podporili.

Ak sú tu skupiny, ktoré sú rozhodnuté hlasovať proti správe, myslím si, že z dlhodobého hľadiska to spôsobí iba zdržanie dobrého návrhu, návrhu, ktorý pomôže zabezpečiť, aby bol v Európskej únii dostupný výskum, ktorý je užitočný z hľadiska kontroly chorôb a vývoja nových liečiv, návrhu, ktorý zároveň znižuje počet potrebných zvierat a skutočne podporí Európske centrum pre validáciu alternatívnych metód pri hľadaní alternatív. Takže by som chcel všetkých poslancov vyzvať, aby za správu hlasovali, pretože chceme mať ráno k dispozícii skutočne jednoznačný výsledok.

Predsedajúci. – Rozprava sa skončila.

Hlasovanie sa uskutoční zajtra (utorok 5. mája 2009).

Písomné vyhlásenia (článok 142)

Šarūnas Birutis (ALDE), písomne. – (LT) Návrh správy Komisie značne podporuje rozvoj prístupu k otázke využívania zvierat na vedecké pokusy, ktorý presadzuje lepšie životné podmienky pre zvieratá. To predstavuje záväzok Komisie voči konečnému cieľu, ktorým je zrušenie pokusov na zvieratách.

Európska únia by sa mala usilovať o dosiahnutie tohto cieľa. Európsky parlament jasne vyjadril svoje presvedčenie, že na dosiahnutie konečného cieľa, ktorým je úplné vylúčenie zvierat z vedeckých pokusov, je potrebné urobiť viac.

So zreteľom na tento konečný cieľ však zatiaľ nie sme schopní úplne ukončiť pokusy na zvieratách. V rozvoji alternatívnych metód testovania, ktoré nezahŕňajú metódy testovania na zvieratách, je stále veľká medzera. Kým sa táto situácia nezmení, bolo by nerozumné a prípadne aj nepriaznivé pre ľudské zdravie nariadiť dátum, po ktorom by viac nebolo povolené testovanie na zvieratách alebo testovanie na istých druhoch živočíchov, ako napríklad na primátoch (primátoch okrem človeka). Prieskumy verejnej mienky zväčša tento prístup podporujú a nie je možné ich ignorovať.

Daciana Octavia Sârbu (PSE), písomne. – (RO) V prvom rade by som chcela zablahoželať Európskej komisii k návrhu na revíziu smernice 86/609/EHS, ale mrzí ma, že spravodajca nepredložil ambicioznejšie ciele.

Myslím si, že musíme investovať väčšie množstvo prostriedkov do výskumu zameraného na hľadanie alternatív k využívaniu zvierat na vedecké účely. Musíme donútiť laboratória, aby sa k využívaniu zvierat na

vedecké pokusy uchyl'ovali v čo najmenšej miere, predovšetkým pokiaľ ide o zvieratá odobraté z voľnej prírody.

Som dôrazne proti využívaniu primátov (primátov okrem človeka) na biomedicínsky výskum, okrem prípadov, ak je potrebné ich využiť výlučne na pokusy v oblasti ochorení, ktoré ohrozujú život alebo spôsobujú invaliditu.

Z etického hľadiska je nutné vymedziť hornú hranicu bolesti, utrpenia a strachu zvierat, ktorú pri vedeckých procesoch nie je povolené prekročiť. Z toho vyplýva, že je nutné zakázať vykonávanie pokusov, ktoré spôsobujú bolesť, utrpenie alebo strach a ktoré budú pravdepodobne dlho trvať.

Som si vedomá toho, že verejné zdravie má prvoradý význam, ale nemôžeme dovoliť, aby boli zvieratá pri testovaní liečiv vystavené nadmernému utrpeniu.

Podporujem tiež pozmeňujúci a doplnujúci návrh, ktorý stanovuje, že smernica nesmie zabráňovať členským štátom, aby uplatnili alebo prijali prísnejšie vnútroštátne opatrenia, ktorých cieľom je zlepšenie životných podmienok a ochrany zvierat využívaných na vedecké účely.

23. Znečisťovanie z lodí a sankcie za porušenia (rozprava)

Predsedaajúci. – Ďalším bodom programu je správa pána Luisa de Granda Pascuala v mene Výboru pre dopravu a cestovný ruch k návrhu smernice Európskeho parlamentu a Rady, ktorou sa mení a dopĺňa smernica 2005/35/ES o znečisťovaní mora z lodí a o zavedení sankcií za porušenia (KOM(2008)0134 – C6-0142/2008 – 2008/0055(COD)) (A6-0080/2009).

Luis de Grandes Pascual, spravodajca. – (ES) Vážený pán predsedaajúci, podpredseda komisie, komisár pre dopravu pán Tajani, úradujúci predseda Rady, dámy a páni, osobne si neviem predstaviť lepšie zakončenie tohto parlamentného obdobia, ako prijatím tohto návrhu smernice o znečisťovaní mora z lodí a o zavedení sankcií za porušenia vrátane trestných sankcií za trestné činy v oblasti znečisťovania mora, a dúfam, že ho všetci podporíme.

Z toho, že sme dosiahli zhodu, vyplýva, že návrh má širokú podporu a že sa prijme zajtra v prvom čítaní. Odhladnuc od veľkého úsilia zúčastnených troch inštitúcií počas fázy rokovaní je to najmä z toho dôvodu, že sa zhodujeme na tom, že ak chce Spoločenstvo bojovať proti vážnym zásahom do životného prostredia, musí začať konať.

Je, samozrejme, pravda, že členské štáty boli spočiatku podozrievavé, keďže opatrenie zamerané na prijatie návrhu – nadobudnutie právomocí v oblasti trestného práva Spoločenstvom – nebude výsledkom reformy zmlúv, ale dosiahne sa prostredníctvom právnych predpisov, ktoré sú navyše nespochybniteľné a majú nesmierny význam.

To všetko vyplýva z potreby zaoberať sa rozšírenými problémami v sektore námornej dopravy, ako napríklad znepokojujúcim nárastom nezákonného prevádzkového vypúšťania látok z lodí znečisťujúcich more. Hoci už máme platné medzinárodné nariadenia zamerané na zmiernenie tejto situácie – dohovor Marpol 73/78 – sme svedkami rastúceho množstva do očí bijúcich nedostatkov pri ich uplatňovaní a dodržiavaní a zistilo sa tiež, že platné systémy občianskej zodpovednosti spravujúce znečisťovanie z lodí nie sú dostatočne odrádzajúce.

V istých oblastiach európskych pobreží sa opakované priestupky vyskytujú v takom rozsahu, že niektoré subjekty zodpovedné za námornú dopravu uprednostňujú nezákonný čin znečisťovania, pretože ich vyjde lacnejšie zaplatiť správne sankcie, ako dodržiavať príslušné právne predpisy. Takéto správanie zmenilo niekdajšiu zásadu, podľa ktorej znečisťovateľ platí, na situáciu, keď znečisťovateľ platí, aby mohol znečisťovať.

V porovnaní so správnymi sankciami sa Európska únia snaží zavedením trestných sankcií na základe závažnosti a spoločenskej hrozby, ktorú tento čin predstavuje, odradiť prípadných znečisťovateľov od akéhokoľvek druhu priestupkov.

Reforma je výsledkom rokovaní s Radou zastúpenou českým predsedníctvom, ktoré si mimochodom zaslúži pochvalu, keďže počas svojho úradovania čelilo nespočetným politickým problémom. Je to kombinácia štrukturálnej reformy smernice, ktorá neovplyvňuje základy parlamentného mandátu a plne rešpektuje zásadu subsidiarity, keďže smernica stanovuje zásadu sankcionovania podľa podmienok vymedzených rozhodnutím Súdneho dvora, pričom ponecháva členským štátom možnosť určiť druhy sankcií.

Navyše vymedzuje rozdiel medzi menším znečistením a značným porušením a príslušnými sankciami, ktoré sa na tieto činy vzťahujú. Doposiaľ sme mali úspech. Jednoducho sme museli zopakovať dohody, ku ktorým sme dospeli počas rozpravy, a prijatie smernice 2005/35/ES a rámcového rozhodnutia Rady 2005/667/SVV, ale v súlade s novým právnym základom, keďže vyššie uvedené rozhodnutia by mohli spôsobiť, že zákonodarca Spoločenstva prijme opatrenia vzťahujúce sa na trestné právo členských štátov.

Hlavnou inováciou tohto pozmeňujúceho a doplňujúceho návrhu, ktorá nám umožní pohnúť sa o krok vpred v boji proti porušovaniu právnych predpisov týkajúcich sa životného prostredia v sektore námornej dopravy, je, že návrh žiada, aby sa aj opakované menšie znečisťovanie vrátane znečisťovania vody považovalo za trestný čin, čo spravodajca obhajoval už od prvého dňa.

Som rád, že som tento boj nevedol sám, keďže Parlament mi poskytol podporu prostredníctvom členov Výboru pre dopravu a cestovný ruch. Komisia s Radou nakoniec pochopili význam a rozsah môjho návrhu.

Chcel by som úprimne poďakovať tieňovým spravodajcom, ktorí mi v mojom úsilí pomohli a podporili ma v rámci náročných rokovaní s Radou a Komisiou, chcel by som oceniť príspevky spravodajcov Výboru pre právne veci a Výboru pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín požiadaných o stanovisko. Konečne sme dospeli ku kompromisnému riešeniu v súvislosti s dátumom nadobudnutia účinnosti smernice, čo je o 12 mesiacov.

Vážené dámy a páni, myslím si, že dnes máme všetci dôvod na spokojnosť, pretože prijatím týchto právnych predpisov a schválením tretieho námorného balíka začiatkom marca Európska únia posilnila svoju vedúcu pozíciu v oblasti námornej bezpečnosti. Dámy a páni, som presvedčený, že budeme príkladom pre ostatných.

Antonio Tajani, *podpredseda Komisie*. – (IT) Vážení pán predsedajúci, vážené poslankyne, vážení poslanci, Komisia je nadšená preukázaným výsledkom vedúcim k prijatiu novej smernice, ktorou sa mení a dopĺňa predchádzajúca smernica.

Vyplní právne vákuum vytvorené rozhodnutím súdneho dvora, ktorým sa ruší rámcové rozhodnutie 2005/667, ktoré vymedzilo charakter, druh a úroveň trestných sankcií za nezákonné vypúšťanie znečisťujúcich látok do mora. Po prijatí smernice bude možné účinnejšie bojovať proti subjektom zodpovedným za znečisťovanie morí. Dokument, ktorý sa Parlament chystá prijať, je preto dôležitým doplnením tretieho balíka o námornej bezpečnosti, ktorý podpísal predseda Parlamentu aj predseda Rady na záver vášho ostatného plenárneho zasadnutia.

Kompromisné znenie, o ktorom sa momentálne rokuje, je mierne odlišné od pôvodného návrhu Komisie, hoci musím povedať, že základné body ostali nezmenené: po prvé, trestný charakter sankcií, ktoré sa majú uložiť za nezákonné znečisťovanie, a po druhé, možnosť trestného stíhania všetkých tých, ktorí sú za takéto znečisťovanie zodpovední vrátane právnických osôb.

Z tohto dôvodu Komisia podporuje tento text aj napriek tomu, že neposkytuje osobitné riešenie menších priestupkov a opakovaných menších priestupkov. Na druhej strane chápem, že Rada s Parlamentom nepovažovali za žiaduce, aby bolo vypúšťanie látok, ktoré nevedie k zhoršeniu kvality vody, nevyhnutne predmetom trestného konania. V porovnaní s Parlamentom mám ešte väčší záujem o to, aby bolo menšie znečisťovanie trestne stíhané, pretože aj keď nejde o vážne prípady, môže viesť k skutočnému znečisteniu morského prostredia práve z toho dôvodu, že ide o opakované vypúšťanie látok.

Dosiahnutý kompromis v súvislosti s otázkou opakovaných menších porušení dáva pojmu „opakovanie“ jasnejšie obrysy a Komisia, ktorá je, ako som už spomenul, nadšená výsledkom dosiahnutým vďaka činnosti svojich členov a poslancov Parlamentu, môže preto tento kompromis prijať. Verím teda, že dnes môžeme povedať, že s radosťou vysielame posolstvo týkajúce sa zníženia miery znečistenia našich morí.

Marios Matsakis, *spravodajca Výboru pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín požiadaného o stanovisko*. – Vážení pán predsedajúci, právne vákuum vytvorené príslušným rozhodnutím Európskeho súdneho dvora si vyžiadalo zmenu a doplnenie smernice, o ktorej rokujeme. Je neuveriteľné, že chyba v právnom základe zapríčinila oneskorenie vykonávania takejto dôležitej smernice a nepochybne sa pričinila o narušenie nášho morského prostredia. Všetky zainteresované strany si z toho môžu a musia zobrať ponaučenie, aby sme sa v budúcnosti vyhli takýmto prípadom.

Hlavným zámerom je momentálne doceliť urýchlenú zmenu a doplnenie navrhovanej smernice a čo najskôr ju uviesť do procesu vykonávania. Len potom budeme schopní dostať rozšírený problém zvýšeného výskytu a rozsahu nezákonného prevádzkového vypúšťania látok z lodí znečisťujúcich more pod kontrolu a len potom bude mať naša úloha spočívajúca v boji za udržanie čistých morí skutočnú nádej na úspech.

Na záver by som chcel poďakovať pánovi spravodajcovi za vynikajúcu prácu, ktorú v súvislosti s touto správou odviezol.

Eva Lichtenberger, spravodajkyňa Výboru pre právne veci požiadaneho o stanovisko. – (DE) Vážený pán predsedajúci, v prípade výskytu hrozivej nehody je znečistenie morského prostredia jediným stredobodom záujmu. Potom nasledujú vážne rozhovory o hrozbách, ktoré toto pretrvávajúce znečistenie predstavuje pre naše oceány. Medzitým sa však táto problematika, nanešťastie, vo veľkej miere ignoruje. Toto pravidelné a opakované porušovanie zákona, ktoré rovnako významne a závažne prispieva k hrozbe pre naše oceány, ako aj pobrežia, musíme brať vážne.

Chcela by som poďakovať svojim kolegom, s ktorými sme túto problematiku prerokovali, za to, že dôsledne pristupovali k ochrane našich oceánov. Pochádzam z vnútrozemskej krajiny, ako Európanka sa však cítim zodpovedná za ochranu našich oceánov pred pretrvávajúcim znečisťovaním zapríčineným lacnými obchodnými záujmami a za integráciu zásad tretieho námorného balíka, ktorý je naliehavo potrebný, podľa návrhu Výboru pre právne veci.

Georg Jarzembowski, v mene skupiny PPE-DE. – (DE) Vážený pán predsedajúci, podpredseda Komisie, Skupina Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov) a Európskych demokratov podporuje verziu pozmeňujúceho a doplňujúceho návrhu smernice, ktorý spravodajca prerokoval s Radou a ktorý stanovuje sankcie namierené proti znečisťovaniu z lodí. Radi by sme mu k tomuto výkonu zablahoželi. Zároveň by sme chceli zablahoželať pánovi podpredsedovi, pretože bez pomoci Komisie by nebolo možné dospieť k dohode s Radou už v prvom čítaní. Je to pre nás veľký deň, pretože môžeme dokončiť tento dôležitý dokument na záver tohto obdobia.

Musíme si zapamätať, že nové nariadenia boli potrebné preto, lebo Súdny dvor Európskych spoločenstiev vo svojich rozsudkoch z roku 2005 a 2007 konečne jasne stanovil, že právne predpisy vrátane trestného práva sú prípustné na základe prvého piliera. Je potrebné, aby tieto právne predpisy chránili moria pred loďami a pred správaním kapitánov, majiteľov lodí a iných. Doposiaľ právne predpisy týkajúce sa občianskoprávnej zodpovednosti jednoducho neboli dostatočne odrádzajúce.

Je oveľa lacnejšie vypustiť niečo nezákonne do mora. To však určite nemôže byť správne. Preto potrebujeme účinné sankcie. Chcel by som poďakovať spravodajcovi za túto dohodu, pod ktorú sa podpísali všetky tri inštitúcie. Je jasné, že vážne znečisťovanie z lodí sa musí klasifikovať a trestať ako trestný čin a menšie znečisťovanie z lodí možno považovať za nedodržanie predpisov, čím sa dosiahne rozlíšenie medzi závažnosťou týchto dvoch druhov činností. Môj tretí bod je veľmi dôležitý, pretože opakované menšie znečisťovanie z lodí by sa teraz však malo považovať za trestný čin, pretože prispieva k celkovému znečisteniu oceánov, čo nie je nepodstatná záležitosť.

V tejto súvislosti musíme vyslať jasné posolstvo a vyzývame členské štáty – dúfam, že niekto túto výzvu sprostredkuje Rade – aby túto smernicu zaviedli a uplatnili bezodkladne. Naše oceány môžeme chrániť len prostredníctvom odrádzajúcich trestných sankcií.

Silvia-Adriana Țicău, v mene skupiny PSE. – (RO) Tiež by som chcela zablahoželať pánovi de Grandovi Pascualovi. Chcela by som tiež spomenúť, že znečisťovanie morí je skutočne problematikou, o ktorej musíme diskutovať častejšie. Nanešťastie existujú prípady, ako napríklad Čierne more, kde značné znečistenie len za ostatné dva roky viedlo k štvornásobnému zvýšeniu objemu rias, konkrétne z dôvodu veľmi vysokej koncentrácie dusičnanov.

Námorná doprava je, žiaľ, zjavne zodpovedná za istú časť tohto znečistenia. Cieľom tejto smernice je v skutočnosti zaoberať sa nezákonným vypúšťaním látok z lodí či už z nedbalosti, úmyselne alebo z nepozornosti. Z praktického hľadiska smernica zjednocuje vymedzenie pojmu znečisťovania z lodí zapríčineného jednotlivcami alebo právnickými osobami, rozsah reakcie na tento čin a charakter trestných sankcií, ktoré možno uplatniť v prípade akéhokoľvek takéhoto priestupku spôsobeného jednotlivcami.

Chcela by som tiež podotknúť, že na európskej úrovni už bol prijatý súbor komplexných legislatívnych opatrení s cieľom posilnenia námornej bezpečnosti a predchádzania znečisťovaniu z lodí. Tieto legislatívne opatrenia sa týkajú a vzťahujú na vlajkové štáty, majiteľov lodí a klasifikačné spoločnosti, ako aj prístavné a pobrežné štáty.

Je však dôležité, aby sme súčasný systém sankcií za nezákonné vypúšťanie látok z lodí upevnili prostredníctvom doplnenia príslušných právnych predpisov. Musíme zdôrazniť, že tieto právne predpisy boli potrebné práve z toho dôvodu, že existujúce preventívne nariadenia sa nevykonávali primeraným

spôsobom. Dohovor MARPOL 73/78 sa, žiaľ, tiež nevykonával primerane. Preto sa domnievam, že je dôležité, aby sme prijali tento legislatívny balík. To, že svoje stanovisko predložil tak Výbor pre právne veci, ako aj Výbor pre petície, podľa môjho názoru zdôrazňuje význam tejto problematiky.

Marusya Ivanova Lyubcheva (PSE). – (BG) Nie je nutné hovoriť, že Európska komisia a Európsky parlament sú na legislatívnej a výkonnej úrovni zaviazané voči európskym občanom, ktorých skutočne zasahuje znečistenie vyskytujúce sa v námorných oblastiach.

Na túto otázku sa pozerám z hľadiska predchádzajúcich nariadení a ich presadzovania, ktorých cieľom bola ochrana životného prostredia, morí a príslušných pobreží. Chcela by som zopakovať, že prijatie nariadenia a pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov smerníc je potrebné, ale stále nepostačujúce. Najdôležitejšie zo všetkého je, do akej miery sa presadia.

Nemôžeme považovať za normálne, že niekto vypustí svoj odpad do mora a zaplatí pokutu, ktorá ho vyjde lacnejšie, ako keby mal dodržiavať požiadavky smernice. Práve preto je nutné dbať predovšetkým na monitorovanie. V súčasnosti je dostupný dostatočne veľký počet technologických možností, pomocou ktorých je možné zabezpečiť ochranu vodstva a pobreží prostredníctvom dlhodobej politiky riadiacej využívanie a ochranu celej flóry a fauny.

Podporujem návrh na zmenu a doplnenie smernice, pretože sa domnievam, že je obzvlášť dôležité zriadiť špecializovaný orgán pre Európsku námornú bezpečnostnú agentúru, ktorej činnosti budú zamerané na vykonávanie tejto smernice.

Antonio Tajani, podpredseda Komisie. – (IT) Vážený pán predsedajúci, vážené poslankyne, vážení poslanci, na konci tejto rozpravy podľa môjho názoru musíme byť vďační za medziinštitucionálnu spoluprácu medzi Parlamentom, Radou a Komisiou, ako pán Jarzembowski zdôraznil vo svojom prejave. Chcel by som taktiež poďakovať pánovi spravodajcovi za vykonanú prácu.

Tentoraz inštitúcie dokonca aj na záver tohto parlamentného obdobia preukázali, že sú schopné pracovať v rámci partnerstva a dospieť k riešeniu v prvom čítaní, a verím, že toto je poslanstvo, ktoré občanom sprostredkujeme v predvečer európskych volieb.

Keďže toto bude jedna z posledných rozpráv, na ktorej sa zúčastní parlamentný Výbor pre dopravu a cestovný ruch, chcel by som využiť túto príležitosť a poďakovať všetkým členom tohto výboru za prácu, ktorú odvedli v spolupráci s Európskou komisiou a mojou osobou, ktorej cieľom bolo predložiť praktické riešenia pre viaceré dôležité otázky, pričom niektoré sa ťahali celé mesiace. Toto je ďalšie poslanstvo v citlivej oblasti dopravy. Dosiaholo sa to vďaka schopnosti poslancov tohto Parlamentu a aj práci, ktorú sme odvedli s cieľom účinnej spolupráce nášho personálu, z čoho vyplýva, že keď má administratíva jasne stanovené úlohy a ciele, ktoré má dosiahnuť, nie je to prekážka pre občanov, ale spolu s politikou účinný nástroj na uspokojovanie ich potrieb.

Verím, že dnes a, samozrejme, aj zajtra pri hlasovaní Parlament preukáže ďalší dôkaz svojich schopností a túžby pracovať pre ľudí. Prostredníctvom tejto rozpravy a hlasovania teda Komisia, Parlament a Rada vyplnia právne vákuum a od zajtra umožnia členským štátom trestne stíhať tých, ktorí znečisťujú naše moria. Je to ďalší krok európskych inštitúcií zameraný na posilnenie práv a slobôd európskeho obyvateľstva.

Luis de Grandes Pascual, spravodajca. – (ES) Vážený pán predsedajúci, vyjadrím sa len v skratke, za čo mi budú kolegovia poslanci v túto nočnú hodinu vďační: pán Tajani, ešte raz vám ďakujem, pretože podobne ako pri treťom námornom balíku ste dokázali svojím zapálením a politickými schopnosťami dospieť k dohode s Radou a v tejto súvislosti ste umožnili dospieť k dohode Parlamentu, Rade a Komisii, a to počas posledných dní tohto parlamentného obdobia.

Som toho názoru, že by sme si mali poblahoželať. Som, samozrejme, vďačný spravodajcom Výboru pre právne veci a Výboru pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín požiadaných o stanovisko za úzku spoluprácu.

Chcel by som opätovne poďakovať tieňovým spravodajcom za ich namáhavú prácu a súčinnosť, som presvedčený, že zajtrašie prijatie dohody v prvom čítaní týkajúcej sa takéhoto dôležitého nariadenia, ktoré nepochybne dokončí zámer tretieho námorného balíka, je úspechom Parlamentu a spomínaných troch inštitúcií Európskej únie, čo znova potvrdzuje užitočnosť spolurozhodovacieho postupu, ktorý nám umožňuje viesť konštruktívny dialóg v prospech všetkých občanov Európskej únie.

Predseda júci. – Ďakujem vám, pán kolega, nielen za vašu prácu v úlohe predsedu výboru, ale aj poslanca Európskeho parlamentu.

Rozprava sa skončila.

Hlasovanie sa uskutoční zajtra (utorok 5. mája 2009).

24. Práva spotrebiteľov (rozprava)

Predseda júci. – Ďalším bodom programu je rozprava o otázke na ústne zodpovedanie o návrhu smernice o právach spotrebiteľov, ktorú Komisii predkladá pani Arlene McCarthyová v mene Výboru pre vnútorný trh a ochranu spotrebiteľa (O-0076/2009 – B6-0232/2009).

Arlene McCarthy, autorka. – Vážený pán predseda júci, viem, že je tu pani komisárka Kunevová, a veľmi si cením, že som na tomto poslednom zasadnutí parlamentného mandátu dostala príležitosť – hoci aj v takejto pokročilej hodine – na výmenu názorov v súvislosti s návrhom Komisie týkajúcim sa práv spotrebiteľov.

Vypracovali sme pracovný dokument a určite si spomínate, že pracovná skupina výboru IMCO pod mojím vedením v úlohe predsedníčky a spravodajkyne dospela k rozhodnutiu neunáhliť tento návrh bez plného zváženia všetkých jeho dôsledkov, predovšetkým preto, lebo bol považovaný za jednu z najvplyvnejších zmien v rámci prístupu k zákonu o právach spotrebiteľov v Európe.

Domnievam sa, že výbor svoju prácu odviezol veľmi svedomito prostredníctvom verejného vypočutia, viacerých výmen názorov, prezentácie o hodnotení vplyvu, ktorú navrhol pán Harbour, a konzultácie na internete, do ktorej európske organizácie len za tri týždne poslali okolo 100 príspevkov.

Zorganizovali sme aj výmenu názorov s predstaviteľmi 27 národných parlamentov, na ktorú bola pani komisárka tiež pozvaná. Pani komisárka, viem, že tak, ako vaši spolupracovníci, ste si plne vedomá, že ide o kontroverzný návrh, ktorý si zaslúži dodatočné preskúmanie vo viacerých oblastiach.

Ceníme si snahu zlepšiť práva spotrebiteľov na vnútornom trhu. Súhlasíme tiež s tým, že musíme zlepšiť fungovanie vnútorného trhu vo vzťahu podnikateľov a spotrebiteľov odstránením prekážok cezhraničného obchodovania, ale musíme zároveň uistiť našich spotrebiteľov, že môžu naďalej očakávať vysokú úroveň ochrany.

Počas našich porád, rozpravy a konzultácií so zainteresovanými stranami sme dostali mnoho sťažností, z ktorých vyplývalo, že tento návrh nie je dostatočne jasný a jednoznačný. Povzbudili sme spotrebiteľské organizácie a zainteresované podniky, aby nadviazali vlastný dialóg zameraný na hľadanie spôsobu, akým môže tento návrh fungovať, a viem, že pani komisárka dostala list, ktorý vypracovali podniky v spolupráci so spotrebiteľskými organizáciami, a poslala ho všetkým poslancom Parlamentu. Rada by som z neho citovala. V liste sa píše: „Pripisujeme veľký význam právnej zrozumiteľnosti a kvalite návrhu, ako aj informáciám o tom, aké dôsledky a zmeny návrh prinesie v porovnaní so súčasnou situáciou. Domnievame sa, že v súvislosti s rozsahom a dôsledkami tohto návrhu, predovšetkým vo vzťahu k jeho vplyvu na vnútroštátne právne poriadky, čelíme veľkej miere neistoty.“

Ich obavy sú jasné. Náš konečný návrh musí byť jasný. Žiadame od spotrebiteľov, aby sa vzdali istých práv, na ktoré majú nárok na základe vnútroštátneho práva? Ak áno, ako to spotrebiteľovi vynahradíme? A ak od nich nežiadame, aby sa vzdali istých zmluvných práv, napríklad práva na odmietnutie chybného tovaru v Spojenom kráľovstve a Írsku, nečelí potom sektor obchodu 27 rôznym súborom predpisov pre spotrebiteľov, ktorých zrušenie bolo hlavným cieľom?

Spolu so svojimi kolegami sa domnievam, že našou prvou prioritou je zhodnotiť vplyv tohto návrhu na spotrebiteľov a podniky v praxi. Preto sa dnešné otázky na ústne zodpovedanie týkajú istých kľúčových problémov, ktorými by sme sa spoločne s vami chceli zaoberať a ktoré je nutné riešiť, aby sme boli schopní vypracovať funkčný súbor predpisov, z ktorých budú mať prospech všetky zainteresované strany. Naše otázky sú preto zamerané na detaily konkrétnych oblastí, v ktorých by sme chceli dosiahnuť pokrok.

Niektorých členov pracovnej skupiny znepokojovali nedostatky vyplývajúce z hodnotenia vplyvu a žiadajú viac dôkazov o nákladoch právnej fragmentácie, ak nebudeme konať. Žiadajú tiež viac informácií o hospodárskom vplyve návrhu, nielen o vplyve požiadaviek na predkladanie informácií.

Chceli by sme požiadať Komisiu, aby si počas volebného medziobdobia pred reorganizáciou Parlamentu v júli našla čas a podujala sa na nasledovné činnosti (všetky sú zahrnuté v otázke na ústne zodpovedanie):

analýza praktických a právnych dôsledkov návrhu o právach spotrebiteľov v každom členskom štáte, objasnenie prepojenia plne zosúladených ustanovení smernice a opravných prostriedkov vnútroštátneho všeobecného zmluvného práva, objasnenie vzájomného prepojenia predbežného návrhu a súčasných právnych predpisov Spoločenstva, predovšetkým smernice o nečestných obchodných postupoch, smernice o elektronickom obchode, smernice o službách a nariadenia Rím I a, samozrejme, návrhu SRR (spoločný referenčný rámec). Chceli by sme požiadať o ďalšie dôkazy v hodnotení vplyvu s cieľom analyzovať a poukázať na prínosy a náklady tohto návrhu a prípadné alternatívne prístupy, ktoré by bolo možné predložiť.

Chceli by sme vás požiadať o pomoc a spoluprácu pri podpore dialógu medzi zainteresovanými stranami o tom, aké opatrenia sú potrebné na dosiahnutie spoločného praktického úžitku pre podniky aj spotrebiteľov.

Vážená pani komisárka, verím, že je možné vypracovať návrh, ktorý bude v praxi fungovať a ktorý podporia všetky zainteresované strany. Uisťujem vás, že poslanci tohto Parlamentu sú pripravení poskytnúť vám svoju súčinnosť a zabezpečiť tak, aby sme tento cieľ splnili a aby sme niekedy v budúcnosti mali možnosť prostredníctvom tohto Parlamentu hlasovať o novej smernici o právach spotrebiteľov.

Meglana Kuneva, členka Komisie. – Vážení pán predsedajúci, veľmi pekne ďakujem pani Arlene McCarthyovej za slová, ktoré predniesla, pretože v súvislosti s touto smernicou sa vynaložilo naozaj veľa úsilia. Chcela by som však, aby sme túto smernicu, na ktorej budeme naďalej pracovať, nielen prijali, ale aby ju tiež uvítali všetky zainteresované strany. Na tento cieľ nebudeme šetriť úsilím. Keďže toto je naše posledné zasadnutie, chcela by som využiť túto príležitosť a všetkým vám srdečne poďakovať, najmä Arlene, predsedníčke nášho výboru, ako aj pánovi Harbourovi a predovšetkým pani Cederschiöldovej. Očakávam, že naďalej ostaneme v kontakte, pretože bolo skutočne príjemné s vami pracovať, a dúfam, že táto spolupráca bude pokračovať aj iným spôsobom.

Teraz by som sa chcela zamerať na ďalšie dôležité kroky v súvislosti s touto smernicou, pretože verím, že je dôležitá pre nás všetkých. Vnútrošný trh 21. storočia túto smernicu potrebuje. Chcela by som objasniť, že pred predložením návrhu vykonala Komisia porovnávaciu právnu analýzu, tzv. stručný prehľad, ktorý pokrýva zákony členských štátov, ktorými sa transponujú revidované smernice o právach spotrebiteľov. Komisia v súčasnosti podrobnejšie skúma jednotlivé ustanovenia tohto návrhu v spolupráci s členskými štátmi, aby lepšie pochopila dosah na vnútroštátne právo v praxi.

Útvary Komisie pripravujú zoznam, ktorého cieľom je načrtnúť vplyv návrhu na súčasnú úroveň ochrany spotrebiteľa v rámci EÚ. Zoznam pokryje tie ustanovenia (napríklad dĺžku ochrannej lehoty a právnej záruky), ktoré dokážu zhodnotiť, či sa prostredníctvom návrhu dosiahne nespochybniteľné zvýšenie alebo zníženie ochrany spotrebiteľov v jednotlivých členských štátoch. Zoznam bude k dispozícii najneskôr koncom mája.

Na základe tohto návrhu si budú môcť členské štáty ponechať opravné prostriedky pre chybný tovar vyplývajúce zo všeobecného zmluvného práva, pokiaľ sa právne požiadavky na uplatnenie týchto opravných prostriedkov líšia od požiadaviek vzťahujúcich sa na opravné prostriedky upravené týmto návrhom. Vítam, že tento dokument by mohol objasniť vzájomnú súčinnosť návrhu s opravnými prostriedkami všeobecného vnútroštátneho zmluvného práva. To znamená, že členské štáty by si mohli ponechať opravné prostriedky, ako napríklad právo na odmietnutie chybného tovaru v Spojenom kráľovstve alebo *garantie des vices cachés* (záruka za skryté chyby) vo Francúzsku. Som však pripravená zvážiť aj alternatívy, prostredníctvom ktorých by sa prvky týchto vnútroštátnych opravných prostriedkov mohli začleniť do návrhu, ak by Rada a Parlament uprednostnili takéto riešenie.

Návrh dopĺňa smernicu o nečestných obchodných postupoch (UCP). Kým smernica UCP kolektívne chráni spotrebiteľov pred pochybnými obchodnými postupmi nečestných obchodníkov, návrh smernice o právach spotrebiteľov poskytuje spotrebiteľom, ktorí uzatvoria zmluvu s obchodníkom, osobitné zmluvné práva, ktoré môžu presadzovať na občianskom súdnom konaní. Pokiaľ ide o smernicu o službách a smernicu o elektronickom obchode, požiadavka na predkladanie informácií, ktorá z nich vyplýva, sa bude uplatňovať spolu s požiadavkami návrhu a v prípade rozporu s návrhom je rozhodujúca.

Nakoniec, pokiaľ ide o nariadenie Rím I, z preambuly návrhu jasne vyplýva, že nariadenie ním nie je dotknuté. Následkom toho bude o vnútroštátnom práve vzťahujúcom sa na spotrebiteľské zmluvy v rámci návrhu smernice rozhodovať výlučne toto nariadenie.

Komisiu pri príprave návrhu inšpirovali zistenia spoločného referenčného rámca (SRR), napríklad zistenia týkajúce sa čiernej listiny nečestných zmluvných podmienok, pravidiel vydávania a doručovania, ako aj zjednodušenia požiadaviek na poskytovanie predzmluvných informácií.

V budúcnosti bude dôležité zabezpečiť zosúladienie medzi SRR a smernicou o právach spotrebiteľov. Keďže SRR bude dlhodobším projektom, budeme musieť zabezpečiť začlenenie konečných definícií a predpisov smernice o právach spotrebiteľov do tej časti SRR, ktorá sa zaoberá spotrebiteľskými zmluvami.

Návrhu smernice o právach spotrebiteľov predchádzalo dôkladné hodnotenie vplyvu. Prostredníctvom hodnotenia vplyvu sa taktiež finančne vyjadrila administratívna záťaž, ktorá by vznikla následkom navrhovaných zmien, a porovnala sa s nákladmi, ktoré musia obchodníci vynaložiť pri predaji tovaru iným členským štátom v dôsledku fragmentácie predpisov o ochrane spotrebiteľa a nariadenia Rím I. Z hodnotenia vyplynulo, že plné zosúladienie základných práv spotrebiteľa by malo veľmi pozitívny vplyv na integráciu vnútorného trhu a dôveru spotrebiteľov. Počas počiatočných fáz legislatívneho procesu by podľa všetkého bola užitočná vyššia miera dôkazov a prehľadu o správaní spotrebiteľov a o preferenciách týkajúcich sa opravných prostriedkov v oblasti predaja. V blízkej budúcnosti chcem o tejto záležitosti začať kvalitatívnu štúdiu s cieľom zhromaždiť dôkazy vyplývajúce z hĺbkových pohovorov so spotrebiteľmi a obchodníkmi. Výsledky štúdie by mali byť k dispozícii v treťom štvrťroku 2009.

Komisia je rozhodnutá zachovať konštruktívny dialóg so zainteresovanými stranami, ktoré sú počas tohto legislatívneho procesu najviac ovplyvnené návrhom smernice – toto je môj politický záväzok voči vám. S týmto cieľom zhromažďím zainteresovaných spotrebiteľov a podniky na spoločnom stretnutí v júni 2009 s cieľom objasnenia prvkov návrhu a ďalšej diskusie o jeho najdôležitejších aspektoch. Parlament budeme primerane informovať.

Chcela by som len dodať, že minulý týždeň som sa stretla so všetkými spotrebiteľskými organizáciami pod záštitou Európskeho úradu združení spotrebiteľov (BEUC) a túto záležitosť sme opäť prediskutovali. O dva dni neskôr prišlo takmer 10 predstaviteľov Snemovne lordov prediskutovať túto smernicu do Bruselu. Je to veľmi dobré znamenie, že záujem o spotrebiteľskú politiku rastie, čo je pre vnútorný trh správne.

Malcolm Harbour, v mene skupiny PPE-DE. – Vážený pán predsedajúci, v prvom rade by som chcel srdečne poďakovať pani Kunevovej za všetko úsilie, ktoré vynaložila v súvislosti so spotrebiteľskou problematikou, keďže toto je posledná šanca tohto Parlamentu na diskusiu s ňou. Vážená pani komisárka, nielen ja osobne, ale myslím si, že aj celý výbor skutočne ocenil vaše intenzívne nasadenie.

Viem, že vás možno sklamalo, že sme mali pocit, že tento návrh nie sme schopní dôkladne preskúmať a predložiť ho v prvom čítaní do konca tohto mandátu. Myslím si však, že dejiny ukážu, že sme urobili správnu vec, pretože činnosť pod veľmi dobrým vedením pani Arlene McCarthyovej – zameranie sa na hodnotenie vplyvu, prešetrovanie otázok – zvýšila povedomie v súvislosti s týmto návrhom a dosiahla nasadenie väčšieho počtu ľudí, ako ste sama naznačili.

Mám pocit – a rád by som predstavil základné body, ktoré by som chcel stihnúť v tejto dnešnej časovej tiesni – že v tomto návrhu chýba jedna dôležitá vec, a to súhrnný strategický rámec, ktorého sa chce Komisia pridŕžať pri vývoji *acquis* v oblasti ochrany spotrebiteľa.

Tento návrh sa zaoberá tovarom, ale koncom tohto roka, pred prijatím tohto návrhu, by sa mala prijať smernica o službách, ktorá sa zaoberá mnohými otázkami ochrany spotrebiteľa. Vieme, že sa zaoberáte aj inými otázkami, ako napríklad digitálnymi výrobkami, balíkmi, cestovaním a pod.

Myslím si, že by sme mali vedieť, ako plánujete postupovať s týmto balíkom týkajúcim sa tovarov, ktorý je súčasťou širšej stratégie smerovania *acquis* v oblasti ochrany spotrebiteľa. To je mimoriadne dôležité. Je nutné zabezpečiť ho do budúcnosti, musí sa stať súčasťou uceleného procesu. To je jedna z vecí, ku ktorej by som v rámci doterajšieho prístupu zaujal mierne kritické stanovisko. Dúfam, že budeme schopní toto hľadisko zdokonaľiť.

Veľmi ma potešilo, že ste spomenuli Snemovňu lordov, pretože som sa jej tiež chcel venovať. Ubezpečili sme ich, že na základe času, ktorý máme k dispozícii, bude mať ich správa podstatný vplyv na výsledok. Tešíme sa, že na záver dosiahneme mimoriadne dobrý výsledok pre európskych spotrebiteľov a vnútorný trh.

Jacques Toubon (PPE-DE). – (FR) Vážený pán predsedajúci, pani komisárka, chcel by som sa vyjadriť o pracovnom dokumente pani McCarthyovej a pani Wallisovej. Dokument kladie v prospech budúceho Parlamentu otázky predložené v návrhu týkajúce sa maximálnej harmonizácie a poukazuje na riziko, ktoré niektoré krajiny vnímajú v súvislosti s oslabujúcou sa ochranou svojich vlastných spotrebiteľov.

Na druhej strane Komisia má právo chcieť rozšíriť cezhraničný obchod, ktorý je pre vnútorný trh neobyčajne nízky. Nebudem sa preto venovať okolnostiam, ktoré už načrtla pani McCarthyová, ale s vašim dovoľením by som dal Komisii niekoľko rád.

Po prvé, dúfam, že pani Kunevová bude pokračovať vo svojej činnosti, a dúfam, že docieli prijatie návrhu horizontálnej smernice. Toto však docielite len vtedy, ak, po prvé, konkrétne zhodnotíte vplyv na všetky vnútroštátne právne predpisy, čo ste doposiaľ neurobili, po druhé, ak dáte tento návrh konkrétne do vzťahu s existujúcimi a navrhovanými nariadeniami, smernicami a dohodami na úrovni Spoločenstva, čo ste doposiaľ neurobili, po tretie, ak konkrétne stanovíte, že sa zabezpečia niektoré zásadné predpisy, napríklad predpisy týkajúce sa skrytých chýb, čo ste doposiaľ neurobili, a po štvrté – toto je najdôležitejší bod – ak naznačíte, aká úroveň ochrany sa dosiahne prostredníctvom implementácie tejto smernice, a nielen aké budú jej ustanovenia.

Z tohto hľadiska sa návrh nedá považovať za jednoznačný dokument. Práve to však potrebujeme: harmonizáciu, ktorá zvýši úroveň ochrany. Pani komisárka, stručne povedané ste sa viac-menej unáhli. Odporučil by som vám, aby ste si našli nejaký čas – svoj vlastný čas – a v rámci neho predstavili všetky argumenty, pomocou ktorých presvedčíte vlády, ako aj Európsky parlament.

Charlotte Cederschiöld (PPE-DE). – (SV) Teraz je čas na zlepšenie v oblasti nariadení týkajúcich sa ochrany spotrebiteľa. Rokovania ešte nezačali, Parlament ešte nepredložil vyhlásenie a členské štáty ešte len začínajú s diskusiou. Potrebujeme úplnú harmonizáciu v oblasti ochrany spotrebiteľa.

Mám priestor na tri body, ktoré je podľa môjho názoru nutné spomenúť. 1. Jasnejší rozsah tejto smernice. 2. V súčasnosti možno tovar s pôvodnou chybou vrátiť v rámci dvoch rokov, táto lehota by sa mala predĺžiť na tri roky. 3. Ochranná lehota by sa mala stanoviť na jeden rok, čo zvýši mieru ochrany spotrebiteľa vo väčšine členských štátov. Z jasných, jednoznačných predpisov a vysokej úrovne ochrany spotrebiteľa majú prospech spotrebiteľia, ako aj podniky. Nejasné predpisy škodia skutočným podnikom a malým a stredným podnikom. Rada a Parlament by teraz mali začleniť tieto tri základné body do plne harmonizovaného návrhu.

Keďže toto je moja posledná diskusia s pani Meglenou Kunevovou, chcela by som vyjadriť vďaka za to, že naša spolupráca bola tak neuveriteľne príjemná.

Meglana Kuneva, členka Komisie. – Vážený pán predsedajúci, najprv by som chcela reagovať na prejav pána Harboursa. Je mi jasné, prečo sa musíme zaoberať otázkou služieb, a sektor služieb je nepochybne veľmi dôležitou súčasťou stratégie spotrebiteľskej politiky na roky 2007 až 2013. Plne si uvedomujem, že európske hospodárstvo je hospodárstvom služieb.

K otázke, prečo sa nezaobráme napríklad digitálnym obsahom a vylučujeme ho z rozsahu návrhu, môžem povedať, že otázka ochrany spotrebiteľa v súvislosti so službami digitálneho obsahu bola predložená v rámci konzultácie zelenej knihy. Rôzne zainteresované strany a predovšetkým spotrebiteľské organizácie to považujú za dôležitú záležitosť. Táto otázka však spôsobila vážne obavy v podnikateľskej oblasti a opýtaní namietali tým, že z dôvodu jej komplexnosti je potrebná ďalšia detailná analýza.

Komisia v tejto súvislosti vykoná štúdiu s cieľom stanoviť rozsah problematiky a mieru ujmy spotrebiteľov následkom nepokrytia otázky digitálneho obsahu. V budúcnosti by som sa chcela obrátiť na problematiku digitálneho obsahu a predložiť presvedčivé argumenty.

Keďže nechcem plytvať časom Parlamentu či spotrebiteľov a podnikov, chcela by som vás informovať, že zajtra spoločne s pani komisárkou Redingovou predložím digitálnu príručku. Ide o veľmi praktickú príručku založenú na súčasných právnych predpisoch – asi 20 smerníc – ktorá je akýmsi stručným prehľadom činností, ktoré práve teraz môžeme vykonať na presadenie našich práv, pretože niekedy je najdôležitejšie, akým spôsobom právne predpisy presadíme.

K tomu, čo povedal pán Toubon, by som mala dodať, že na základe tohto návrhu si budú môcť členské štáty ponechať opravné prvky pre chybný tovar vyplývajúce zo všeobecného zmluvného práva, čo znamená, že si môžu ponechať opravné prostriedky, ako napríklad právo na odmietnutie chybného tovaru v Spojenom kráľovstve alebo *garantie des vices cachés* (záruka za skryté chyby) vo Francúzsku.

Niekedy musíme venovať viac času vysvetleniu obsahu smernice, a práve to robia moji kolegovia v Rade. Prinajmenšom musíme ujasniť, čo myslíme pod jedným alebo druhým textom, a toto je štádium, v ktorom môžeme jednoznačne vyjasniť sporné otázky.

Komisia v súčasnosti detailnejšie skúma jednotlivé ustanovenia tohto návrhu v spolupráci s členskými štátmi, aby lepšie pochopila dosah na vnútroštátne právo v praxi, presne tak, ako žiadal pán Toubon aj Parlament. Urobíme všetko, čo je v našich silách, aby sme všetko objasnili. Je to právny text, je to občiansky text a jedným z hlavných problémov je aj to, ako tento právny text vôbec dokážeme preložiť. Z tohto hľadiska preto budeme naďalej vysvetľovať a udržiavať dobrú úroveň spolupráce s Radou, ako aj s Parlamentom.

Pani Cederschiöldová, ešte raz ďakujem za poslednú poznámku. Budem na vaše návrhy myslieť. Máte pravdu v tom, že rokujeme o smernici. Počúvala som veľmi pozorne, no chcela by som veľmi jasne povedať, že je jeden bod, pri ktorom nepripustím kompromisné riešenie, a tým bodom je plná harmonizácia.

Predseda júci. – Rozprava sa skončila.

Písomné vyhlásenia (článok 142)

Zita Pleštinská (PPE-DE), písomne. – (SK) Ochrana spotrebiteľa má v členských štátoch rôznu úroveň. Počas vypočutí vo výbore IMCO predstavitelia neziskových organizácií zameraných na ochranu spotrebiteľa v starých členských štátoch neavizovali finančné problémy. Spotrebiteľia pred uskutočnením svojich spotrebiteľských rozhodnutí často využívajú služby spotrebiteľských organizácií za úhradu. To vytvára lepšiu možnosť pre tieto organizácie byť nezávislými.

Spotrebiteľské organizácie na Slovensku dostali pre svoje aktivity sumu 1 52 000 EUR. Obávam sa, že taká smiešna suma odradí spotrebiteľské organizácie zastávať práva spotrebiteľov.

Byť spotrebiteľom práve po rozšírení Únie je čím ďalej tým zložitejšou a komplexnejšou záležitosťou. Spotrebiteľov sa priamo týka celý rad otázok od bezchybnosti výrobkov, ktoré kupujú, cez dôveru voči obchodu až po nakupovanie na internete a reklamu. Keďže mnohé z týchto problémov prekračujú rámec jednotlivých krajín, potrebujeme zosúladené právne predpisy, intenzívnu a preventívnu osvetu, ktorá nás vyzbrojí dostatočným sebavedomím, aby sme sa nestali hračkou v rukách ostrieľaných obchodných spoločností. Z tohto dôvodu by mali spotrebiteľia vedieť využívať portály, ktoré im dodávajú nové informácie, napríklad RAPEX o nebezpečných výrobkoch, SOLVIT o vnútornom trhu, DOLCETA o finančnom vzdelávaní a mnohé iné. Významne im môže pomôcť Európske spotrebiteľské centrum a Európsky diár.

Pani komisárka Kunevová, vyzvite v mene Komisie hlavne nové členské štáty, aby nepodceňovali ochranu spotrebiteľa nedostatočnou podporou spotrebiteľských organizácií.

25. Odporúčanie Komisii vo veci sťažnosti 185/2005/ELB (krátke prednesenie)

Predseda júci. – Ďalším bodom programu je krátke prednesenie správy pána Miguela Angela Martíneza Martíneza v mene Výboru pre petície o osobitnej správe európskeho ombudsmana pre Európsky parlament v nadväznosti na jeho návrh odporúčania Európskej komisii vo veci sťažnosti 185/2005/ELB (2009/2016(INI)) (A6-0201/2009).

Miguel Angel Martínez Martínez, spravodajca. – (ES) Vážený pán predseda júci, pani komisárka, po tom, ako istý nezávislý tlmočník zistil, že po dosiahnutí veku 65 rokov ho už Európska komisia nezamestná, podal na ňu v roku 2005 sťažnosť Európskemu ombudsmanovi za údajnú diskrimináciu na základe veku a porušenie Charty základných práv.

Nebol to nový problém: niekoľko rokov predtým sa Komisia a Parlament rozhodli neprijímať nezávislých tlmočníkov, ktorí presiahli dôchodkový vek zamestnancov týchto inštitúcií v trvalom pracovnom pomere.

Tlmočníci zasiahnutí týmto opatrením predložili túto záležitosť Súdnemu dvoru a na prvom stupni tento spor vyhrali, ale v odvolacom konaní sa rozhodlo v ich neprospech, hoci na základe formálnych chýb a nie na základe podstaty.

So zreteľom na predchádzajúce prípady a rozhodnutia ombudsman dôkladne preskúmal túto sťažnosť a usúdil, že vskutku existujú dôkazy o diskriminácii a porušení Charty základných práv, preto odporučil Komisii, aby zmenila predpis v súlade s opatrením, ktoré Parlament prijal po rozhodnutí Súdu prvého stupňa.

Komisia ignorovala odporúčanie ombudsmana, čo ho prinútilo žiadať podporu od Parlamentu, ktorý prípad posunul Výboru pre petície. Výbor pre petície mal tri dôvody na podporu ombudsmana prostredníctvom uznesenia, ktoré výbor prijal jednomysle.

Po prvé, zhodnúť sa so stanoviskom samotného Parlamentu, ktorý prijímal nezávislých tlmočníkov starších ako 65 rokov v prípade, ak sa to považovalo za vhodné alebo potrebné.

Po druhé, z dôvodu svojho záväzku podporovať ombudsmana. Parlament niekedy považuje ombudsmana za nepríjemnú inštitúciu, ale zároveň je presvedčený, že ide o inštitúciu, ktorá má vždy veľký význam pre náš právny systém.

Po tretie, mali sme pocit, že bolo potrebné pripomenúť Európskej komisii, že nie je nadradená iným inštitúciám Spoločenstva, predovšetkým tým, ktoré sú zodpovedné za skúmanie a dohliadanie na jej činnosť.

Preto tu v pléne predkladáme uznesenie, ktoré Výbor pre petície prijal jednomyseľne, ako som už povedal, a ktoré žiada Komisiu, aby vykonala odporúčanie ombudsmana. Chceli by sme taktiež zopakovať, že ombudsman, ako aj samotný Parlament, je nadradený právnej službe Komisie, ktorá je síce dôležitá, ale len administratívny odbor a nič iné. Nič viac a nič menej.

Vážený pán predsedajúci, pani komisárka, musím sa priznať k tomu, že pociťujem istú úzkosť, pretože počas tohto procesu sme sa vždy usilovali o porozumenie, avšak do istej miery bol na nás vyvíjaný nátlak, aby sa správa nedostala do pléna, a teraz sme dokonca počuli, že Komisia bude ignorovať aj stanovisko Parlamentu. To nás prekvapuje najviac a navyše to nepochádza od samotných komisárov, ale od istých vysokých úradníkov – nie je ich veľa, ale sú takí – ktorí sú presvedčení, že oni sú zamestnancami v trvalom pracovnom pomere, kým poslanci Parlamentu a dokonca aj komisári sú podľa vymedzenia dočasnými, krátkodobými zamestnancami.

Vážený pán predsedajúci, pani komisárka, dámy a páni, hoci musím opätovne zdôrazniť našu túžbu a odhodlanie zachovať si dobrý vzťah s Komisiou a spolupracovať s ňou, nemáme inú možnosť, ako odmietnuť postup, o ktorom som hovoril. Dúfajme, že zajtrajšie hlasovanie odzrkadlí to, čo sa udialo vo Výbore pre petície: väčšinový alebo jednomyseľný hlas na podporu ombudsmana a Parlament objasní Komisii, že všetko je tak, ako má byť a každý vie, čo má robiť.

Meglana Kuneva, členka Komisie. – Vážený pán predsedajúci, v prvom rade by som chcela zdôrazniť, že Komisia konala v dobrej viere a v rámci tohto procesu rešpektovala všetky príslušné právne predpisy. Nikdy sme nevyhľadávali konflikt s ombudsmanom a toľko nie s Európskym parlamentom. Domnievali sme sa, že ombudsman uzná naše stanovisko.

Naším východiskovým bodom je, že počas celej doby sa pracovné podmienky *agents interprètes de conférence* (pomocných konferenčných tlmočníkov) (AIC) dávali čoraz viac do súladu s predpismi služobného poriadku. Od roku 2000 sa na nezávislých tlmočníkov uplatňovali predpisy služobného poriadku, po rozhodnutí Rady ministrov, že zo svojich príjmov od európskych inštitúcií môžu odvádzať daň Spoločenstva namiesto vnútroštátnej dane.

Následne sa na nich od roku 2004 vzťahoval článok 90 Podmienok zamestnávania ostatných zamestnancov, preto sa teraz označujú pomenovaním AIC. Po nedávnom prijatí nového nariadenia je veková hranica 65 rokov predpisom vyplývajúcim zo služobného poriadku, ktorý pokrýva všetky kategórie personálu pracujúceho pre európske inštitúcie, či už sú to úradníci, dočasní, zmluvní alebo pomocní zamestnanci, ako aj asistenti poslancov. Tento predpis uplatňovala Komisia, ako aj Parlament na AIC od roku 2000 do roku 2004.

Na základe rozhodnutia Súdu prvého stupňa z roku 2004, z ktorého vyplýva, že neprijímanie AIC starších ako 65 rokov je diskrimináciou, inštitúcie prerušili uplatňovanie tohto predpisu. Po odvolaní sa proti tomuto rozhodnutiu ho však súd vyhlásil za neplatné. Následne sa Komisia vrátila späť k svojmu pôvodnému postupu.

Zo skutočnosti, že neexistuje rozhodnutie súdu týkajúce sa tejto záležitosti, vyplýva, že platí predchádzajúci riadok a Komisia musí uplatňovať predpisy vyplývajúce z nariadenia Rady z roku 2000 a neprijímať osoby staršie ako 65 rokov, rovnako ako v prípade iných zamestnancov.

Sloboda tlmočnických služieb týchto inštitúcií prijímať AIC podľa svojich potrieb je základným kameňom účinného poskytovania konferenčného tlmočenia. Takto je možné pokryť najpravidelnejší a najpredvídateľnejší dopyt tlmočníkmi v trvalom pracovnom pomere, kým kolísavý dopyt a vrcholové situácie sa uspokojujú prijímaním AIC.

Tento vyskúšaný a overený systém umožnil inštitúciám uspokojovať požiadavky na tlmočenie podľa dopytu a dosiahnuť úspech v súvislosti s ostatným rozšírením a zároveň udržať náklady pod prísnu kontrolou. Tento prístup podporuje aj aktívnu politiku školenia mladých konferenčných tlmočníkov.

Nakoniec by som chcela uvítať veľmi pozitívnu spoluprácu Parlamentu a Komisie a obzvlášť by som chcela poďakovať pánovi podpredsedovi Martínezovi Martínezovi za významnú spoluprácu s mojím kolegom pánom komisárom Orbanom v rámci predchádzajúcej fázy.

Miguel Angel Martínez Martínez, spravodajca. – (ES) Vážený pán predsedajúci, keďže mi z predchádzajúceho prejavu ostala jedna minúta, chcel by som reagovať na slová pani komisárky Kunevovej, ktorá si je vedomá pocitu priateľstva a náklonnosti, ktorý prechovávam voči nej, ako aj voči pánovi Orbanovi. Pani komisárka však ani raz nespomenula odporúčanie ombudsmana. Inými slovami, ombudsman, ktorý si je vedomý všetkých argumentov pani komisárky, pripravil osobitné odporúčanie, z ktorého Komisia podľa všetkého ignoruje každé jedno hľadisko.

Pani Kunevovú ani len nežiadam, aby mi osobne odpovedala, pretože zjavne nemá všetky informácie, ale informácie, ktoré mi poskytla, sú zhodné s tými, ktoré sme už mali k dispozícii a ktoré mal k dispozícii ombudsman, a napriek tomu nám stále nepovedala, či Komisia – odhliadnuc od tohto všetkého a s vedomím, že ombudsman, ktorý je s prípadom oboznámený, odporúča zmenu daného predpisu – bude postupovať podľa žiadosti ombudsmana a s ním súvisiaceho odporúčania Parlamentu.

Meglana Kuneva, členka Komisie. – Vážený pán predsedajúci, jediné, čo vám v tomto štádiu môžem povedať, je, že sa obrátim na pána komisára Orbana a zabezpečím, aby ste na túto otázku dostali primeranú odpoveď. Vaše pripomienky a vaše posledné objasnenie, samozrejme, zoberieme veľmi vážne.

Predsedajúci. – Ďakujem vám, vážená pani komisárka, ďakujem vám, dámy a páni. Ďakujem všetkým zamestnancom a všetkým tlmočníkom, nech majú akýkoľvek vek.

Rozprava sa skončila. Hlasovanie sa uskutoční zajtra (utorok 5. mája 2009).

26. Program rokovania na nasledujúci deň: pozri zápisnicu

27. Skončenie rokovania

(Rokovanie sa skončilo o 23.45 hod.)